Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (959) BIRŽELIO - JUNE 13 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Viltys ir pavojai

Išeivija tebežvelgia į savo gimtąjį kraštą ne tiktai su ilgesiu, bet ir su giliu rūpesčiu. Lietuviai išeiviai pasitraukė iš savo krašto sovietinio teroro genami, bet nuo savo tautos nepabėgo. Gimtasis kraštas, tegu ir senuoju savo veidu, tebėra gyvas išeivių širdyse, ir dėlto nenuostabu, kad tiek daug dėmesio jie teikia įvykiams pavergtoje Lietuvoje. Kiekviena informacija, liečianti jų gimtąjį kraštą, yra sekama ir komentuojama. Deja, tos informacijos yra gana šykščios. Net ir vadinamoj "tarybinėj" spaudoj jų maža. Be to, jos beveik visos persunktos propagandiniu raugu ir dirbtinai tempiamos ant komunistinės "pergalės" kurpalio. Visdėlto sudėjus visas užsienyje gaunamas informacijas iš oficialių ir neoficialių šaltinių, susidaro gana slegiantis vaizdas. **Iš vienos pusės aiškiai matyti Maskvos letena, spaudžianti lietuvių tautą bei lenkianti savo tikslams, iš kitos — tyli tautiečių kančia, gilus ryžtas atsilaikyti.** Tiktai oficiali propaganda nuolat triūbija, kad Lietuva laisva ir kad gyvenimas joje geresnis nei laisvės laikais. Bet tai oficiali maskė, slepianti dabartinę Lietuvos tikrovę. Nemokantieji jos nuplėšti patiki ir tuo būdu patenka apgaulėn, kurią dargi padeda skleisti ir kitiem.

★ ★ ★

Naujoji išeivija, patyrusi bolševizmą ant savo kailio, lengvai įžiūri propagandinę apgaulę, bet senoji, to patyrimo neturėjusi, nesunkiai pasiduoda tai apgaulei. Pvz. senieji išeiviai, bent tam tikra jų dalis, tiki, kad dabartinėje Lietuvoje nėra religijos persekiojimo, kad ten viskas tvarkoje. Nuvažiavę Vilniun pamato vieną kitą bažnyčią neuždarytą ir skelbia, kad Lietuvoje religija laisva. **O tuo tarpu ten vyrauja tikra priespauda, kartais gudriai pridengta.** Kadangi ta priespauda trunka jau arti 30 metų, kyla gilus rūpestis dėl religijos ateities. Tuo yra susirūpinęs ir Vatikanas, kurio vadovybė jau kuris laikas ieško gelbėjimo kelių. Šis tas jau yra pasiekta, viena kita lengvata gauta, bet tai tik lašai jūroje. Išskyrus Kauną ir Telšius, vyskupijos neturi savo ganytojų-vyskupų ir yra tvarkomos laikinių valdytojų. Vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius tebėra ištremti. Kunigų seminarija Kaune turi tenkintis vos dviem desėtkais auklėtinių. Girdėti, kad nežiūrint varžymų, kandidatų yra, bet okupacinė valdžia neleidžia jų priimti bei verčia laikytis griežtai nustatyto skaičiaus, kuris yra toli gražu nepakankamas. Nėra jokios religinės spaudos — nei laikraščio, nei žurnalo. Komunistai giriasi leidę atspausdinti "Apeigyną" ir Vatikano santarybos dekretus, o neleidžia spausdinti nei maldaknygių, nei katekizmo ir t.t.

★ ★ ★

Tad ir kyla klausimas, ar Vatikano pastangos gelbėjimo linkme pasiteisins ir ar sudėtos viltys išsipildys? Galimas dalykas, kad ilgainiui žingsnis po žingsnio bus pasiekta atvangos, bet kol kas tokių prošvaisčių labai maža. **Dėlto ir kyla rūpestis, ar Romos-Maskvos pokalbis Lietuvai bus pakankamai pozityvus, nes šalia minėtų viltčių kyla ir pavojai. Turima žinių, kad Maskva siekia per Vatikaną nutildyti išeiviją.** Su minimum pažadų Lietuvai ji nori likviduoti laisvųjų lietuvių pastangas: uždaryti Lietuvos pasiuntinybę Vatikane, perimti lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, sustabdyti lietuviškas programas per Vatikano radiją ir pan. Vokietijoje leidžiamas biuletenis "Der schwarze Brief" š.m. gegužės mėnesio numeryje paskelbė, kad sovietai minėtąja linkme eina per ortodoksų patriarchatą. Esą numatoma patriarchato atstovybę įsteigti Romoje Šv. Kazimiero kolegijoje, o Vatikano atstovybę "Legazione consolare" — Maskvoje. Ar tai teisinga informacija, tuo tarpu nežinia, tačiau ir be jos galima suprasti, ko sovietai reikalauja iš Vatikano, besikalbančio su Maskva Lietuvos reikalu. Kaip ten bebūtų, neužmirština, kad tame pokalbyje yra ir trečias elementas — išeivija, kuri sudaro trečdalį tautos. Ji šiuose esminiuose dalykuose, kurie paliečia Lietuvos likimą, nestovės nuošaliai. Skriaudos atveju jos protestą išgirs visas pasaulis.

Baltiečių savaitės proga Toronte surengta estų, latvių ir lietuvių dailininkų paroda. Nuotraukoje Laima Švėgždaitė prie dail. J. Bakio modernistinės bronzos skulptūros Nuotr. Janio Ligerio

Amerikiečių tragedija ir triumfas

Senatoriaus Roberto Kennedžio nužudymas nejučiomis primena Teodoro Dreiserio knygą "Amerikietiškoji tragedija". Kaip gi kitaip pavadinsi žudiką paleistas kulkas į prez. J. F. Kennedį, negrų vadą M. L. Kingą ir senatorių R. F. Kennedį? Šių tragedijų galbūt galima buvo išvengti, jeigu laiku būtų buvusi įvesta griežtesnė kontrolė ginklų pardavinėjimui. Atstovų rūmai tik po R. F. Kennedžio tragiškos mirties 368:17 balsų santykiu priėmė įstatymą, draudžianti revolverių ir pistoletų pardavinėjimą paštu. Deja, šautuvų pardavinėjimui ir dabar dar neįvedamas joks suvaržymas, nors prez. J. F. Kenedžio ir M. L. Kingo gyvybės siūlą nutraukė šautuvų kulkos. Ginklų gamintojai ir pardavinėtojai daro spaudimą kongreso nariams, kad jiems ir toliau būtų palikta tokia pati laisvė, kaip ir kaubojų laikais, kai kiekvieno piemens juosmenį puošdavo revolveris. Rasinė įtampa, studentų demonstracijos betgi įtaigoja, kad demokratijai taipgi reikia išsižadėti bent dalies savo laisvių. Priešingu atveju demokratija gali lengvai tapti anarchija.

Keršto kulka?

Jordanietiškos kimės imigranto Sirahan Bishara Sirihan šūviai "Ambasadoriaus" viešbutyje Los Angeles antrą kartą sukrėtė Kennedžių šeimą ir visą laisvąjį pasaulį. Apie žudiką tuo tarpu žinome tik iš Los Angeles burmistro S. Yorty prasitarimų, kuriuos yra pasmerkusi policija ir teisėjas. S. Yorty teigimu, buvo rastas dienoraštis su įrašu, jog R. F. Kennedis turi būti nužudytas iki arabų-žydų paskutiniojo karo metinių birželio 5 d. Priežastis — R. F. Kennedžio pažadėta parama Izraeliui. Atrodo, jog ir šį kartą nebuvo jokio suokalbio, bet tik eilinė žmogžudystė, atlikta protinę pusiausvyrą praradusio žmogaus.

Gydytojams pavyko iš smegenų išimti kaikurias kulkos dalis, bet kiekvienam buvo aišku, jog sužeidimas R. F. Kennedį būtų padaręs invalidu iki amžiaus galo. Laikraščių puslapiuose minima ir gydytojo **Victor Bazilausko** pavardė, kuri, atrodo, priklauso lietuviui, mėginusiam gelbėti mirtinai sužeistą R. F. Kennedį.

Iš dviejų šimtų milijonų — vienas

Amerikiečių nuotaikas turbūt geriausiai išreiškė prez. L. B. Johnsonas, pabrėždamas, kad iš 200 milijonų amerikiečių į R. F. Kennedį šovė tik vienas. Jauno politiko perankstyva mirtis, kaip paprastai tokiais atvejais, sujungė įvairių pažiūrų amerikiečius. Šv. Patriko katedroje Niujorke velionies pašarvotus palaikus aplankė beveik milijonas niujorkiečių. Milijonai amerikiečių jam atidavė paskutinę pagarbą geležinkelio stotyse pakeliui į Vašingtoną. Kelionė iš Niujorko į Vašingtoną paprastai trunka apie penkias valandas, o šį kartą traukinys su velionies palaikais Vašingtoną pasiekė tik po aštuoniu valandų, nes buvo sulėtinamas iki visiško šliaužimo tose vietose, kur buvo susirinkusi didesnė žmonių minia. Baltimorėje spontaniškai skambėjo "Respublikos himnas", giedamas ištisa valandas, kol buvo sulauktas laidotuvių traukinys.

Bus padarytos išvados?

Vašingtone bene įspūdingiausiai atrodė laidotuvių eisenos sustojimas prie Linkolno paminklo, kur laukė choras ir Prisikėlimo miestelį įsirengę negrai demonstrantai. Iškilmės Arlingtono karių kapinėse buvo trumpos, apgaubtos lyg gedulo šydu — nakties skraiste. Velionis buvo palaidotas prie brolio J. F. Kennedžio kapo. Taip po keleto metų vėl susitiko broliai, kurių politinius žingsnius ir gyvenimą nutraukė žudikų kulkos. Nuostolis amerikiečių tautai yra neišmatuojamas, nes juk niekas šiandien negali pasakyti, ką tie du broliai būtų galėję nuveikti, jeigu jų nebūtų pakirtusi ankstyva mirtis. Amerikietiškoji tragedija galėtų tapti triumfu, jeigu iš jos būtų padarytos atitinkamos išvados. Brolių Kennedžių auka turėtų sujungti vidiniu nesutarimu draskomą Amerika. Pasaulyje miršta ne tik diktatūros, bet ir labai gražių tradicijų demokratijos, kai jose prasideda išsigimimas, laisvių piktnaudojimas, vadų šaudymas.

Pasaulio įvykiai

PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS DE GAULLE ANTRĄ KARTĄ KREIPĖSI Į TAUTĄ per televiziją transliuotu pasikalbėjimu su gaullistų laikraščio "Figaro Littéraire" redaktorium Michel Droit. Prancūzams jis prisipažino svarstęs pasitraukimo klausimą, tačiau nutaręs pasilikti prezidento pareigose dėl kraštui gresiančios komunistų diktatūros. Referendumą reformų reikalu prez. De Gaulle pažadėjo vykdyti po parlamento rinkimų, kurie įvyks birželio 23 ir 30 d.d. Prancūzijai jis siūlė pasirinkti vidurio kelią tarp komunizmo ir kapitalizmo. Pasak prez. De Gaulle, darbininkai turi dalyvauti įmonių administravime ir naudotis jų pasiektais darbo vaisiais. Studentams turi būti suteiktas žodis visuose universitetus liečiančiuose klausimuose. Prez. De Gaulle save laiko revoliucionierium, pradėjusiu prancūzų kilmės kanadiečių išlaisvinimą Kanadoje. Revoliucinių laimėjimų grupei jis taipgi priskiria kovą prieš nacius, balsavimo teisės suteikimą moterims ir afrikiečiams, atsižadėjimą kolonijų ir Europai sujungti skirtus bandymus — pokalbį tarp Rytų ir Vakarų. Streikai Prancūzijoje mažėja, nes prez. De Gaulle nuversti norėję komunistai jau yra priversti galvoti apie artėjančius rinkimus. Pagrindiniu nerimo židiniu ir toliau lieka Sorbonos universiteto studentai, bandę užimti netgi kaikurias įmones.

Britų Scotland Yard pareigūnai Londone suėmė negrų vadą L. M. Kingo nužudymu įtartą James Earl Ray, kai jis ruošėsi skristi į Briuselį. Suimtasis turėjo net du Kanados pasus, išduotus po L. M. Kingo nužudymo. Žinia apie žudiko suėmimą Niujorką pasiekė tuo metu, kai Šv. Patriko katedroje buvo laikomos gedulingos pamaldos už senatoriaus R. F. Kennedžio vėlę. J. E. Ray yra pabėgėlis iš Missouri valstybinio kalėjimo, už plėšikavimą gavęs 20 metų. Jo dingimas kaip į vandenį po M. L. Kingo nužudymo FBI pareigūnus vertė spėlioti, kad jį, galimas dalykas, jau yra nužudę kiti suokalbio dalyviai. Pažymėtina ir tai, kad Ray yra slapstęsis Toronte ištisą mėnesį.

Studentų riaušės persimetė ir į komunistinius kraštus. Jugoslavijos sostinėje Belgrade studentai du kartus susikirto su milicija. Jie reikalauja reformų, kurios iš vadovaujančių postų išstumtų snaudžiančius ir su laiko dvasia žengti nesugebančius partiečius. Vyriausybės atstovai studentams pažadėjo atleisti iš pareigų Belgrado milicijos viršininką ir Serbijos respublikos vidaus reikalų ministerį. Ar šie pažadai nuramins studentus, sunku būtų pasakyti, nes jie reikalauja, kad iš pareigų būtų pašalintas federacinės vyriausybės vidaus reikalų ministeris.

Italija politinės krizės ženkle atšventė 22-rasias respublikos metines. Krikščioniu demokratų koalicinės vyriausybės premieras Aldo Moro įteikė atsistatydinimo raštą prez. G. Saragatui. Šį žingsnį jį privertė padaryti socialistų grupės pasitraukimas iš koalicijos ryšium su patirtu socialistų pralaimėjimu rinkimuose. Romoje ir kituose miestuose komunistai organizuoja studentų ir darbininkų demonstracijas maištininkams Prancūzijoje paremti. Kol bus sudaryta nauja vyriausybė, krašto valdymas paliktas atsistatydinusiam premjerui A. Moro.

Sovietinės kompartijos žurnalas "Komunist" apkaltino komunistinę Kiniją sąmoningu bandymu įstumti į atominį karą Sovietų Sąjungą ir JAV, kad Kinija tada galėtų praplėsti savo politinę įtaką Azijoje. Kinijai, esą nerūpi vietnamiečių reikalai ir tarptautinis darbo klasės judėjimas. Šio aštraus rašinio tikroji priežastis yra taikos derybos Paryžiuje, kurioms Maskva pritaria, o Pekingas stengiasi išardyti.

Prez. L. B. Johnsonas lankėsi Glassboro universitete, kur jam yra tekę susitikti su sovietų premjeru A. Kosyginu. Šia proga jis pasakė politinę kalbą, raginančią sovietus kartu su amerikiečiais siekti taikos pasaulyje. Taiką Artimuosiuose Rytuose užtikrintų Maskvos ir Vašingtono įvesta ginklų tiekimo kontrolė. Prez. L. B. Johnsono teigimu, sutartis atominių ginklų plitimui sustabdyti liudija, kad nei JAV, nei Sovietų Sąjunga nenori karo.

Čekoslovakija įsileido sovietų tankus ir kariuomenę. Oficialiai skelbiama, kad Čekoslovakijos teritorijoje yra vykdomi Varšuvos Sąjungos manevrai, tačiau iš tikrųjų buvo nusileista Maskvos reikalavimams. Čekoslovakų kompartijos sekr. A. Dubčeko įsakymu iš pareigų buvo atleista apie 250 saugumiečių, tarnavusių iš kompartijos pašalintam prez. A. Novotnį. Vyriausybė pažadėjo peržiūrėti 27.000 bylų, kuriose yra įtariamas saugumo organų įvykdytas įstatymų pažeidimas. Kompartijos oficiozas "Rude Pravo" paskelbė dr. R. Ranman pareiškimą, kad tardymu metu kompartijos sekr. R. Slansky ir kiti teisiami komunistai buvo apsvaiginti vaistų pagalba. Kalčių prisipažinimai buvo išgauti "Mescaline" vaistu ir kankinimais. (Nukelta į 8-tą psl.)

JIE TURI DAUGIAU NEI DVI AKIS

Parodų atidarymu pradėta Baltiečių Savaitė Toronte

Ryšium su Lietuvos, Latvijos ir Estijos penkiasdešimtmečiu gausios baltiečių bendruomenės Toronte surengė Baltiečių Savaitę su įvairia programa. Birželio 7-osios vakaras buvo skirtas bendram jaunimo pobūviui Šv. Jono Kr. parapijos salėje. Susirinko pabendrauti gražus jaunimo būrelis, kuris gausumu, deja, nepasižymėjo. Birželio 8 d. įvyko dailės bei tautodailės parodų atidarymas Latvių Namuose, 401 College St. Kadangi tai dvi atskiros parodos, įrengtos dviejose salėse, tai buvo ir du atidarymai. Dailės parodą atidaryti jos vadovas Janis Mežaks pakvietė imigracijos pareigūną Allen. Pastarasis savo kalboje iškėlė baltiečių žymų įnašą į Kanados kultūrinį gyvenimą, pabrėžė jų populiarumą įvairiose srityse. Be kitko, jis paminėjo "Color and Form Society", kurią 1950 m. suorganizavo estas Eric Pehap. Pasak rašytojo Haliburton, menininkai turi daugiau nei dvi akis. Tai reiškia, kad jie mato plačiau ir giliau. Baltiečiai, turį tokį gausų būrį menininkų, ir yra to platesnio žvilgsnio žmonės. Atidaryme dalyvavo gana gausus meno mėgėjų būrys. Iš lietuvių dalyvavo gen. kons. J. Žmuidzinas su Ponia Stp. Kairys, dail. J. Bakis, dailininkai Dociai ir kiti. Erdvioje salėje išstatyta 70 kūrinių, daugiausia tapybos ir grafikos. Iš lietuvių dalyvauja šie dailininkai: R. Astrauskas, J. Bakis, V. Bričkus, R. Bukauskas, J. Dagys, Alf. Docius, J. Račkus, Vyt. Remeika, O. Šablauskienė, A. Tamošaitienė, T. Valius, H. Žmuidzinienė. Paroda daro gana gerą įspūdį ir pavaizduoja baltiečių pajėgas šioje srityje. Tiktai klausimas, ar ją pastebės plačioji visuomenė?

Tautodailės parodą atidarė dail. H. Žmuidzinienė, pakviesta Baltiečių Moterų Tarybos pirmininkės Laura Krasta. Gana paprastoje aplinkoje išdėlioti rinktiniai eksponatai. Kaip ir dailės parodoje, įdomu palyginti atskirų tautų dirbinius. Atidaryme dalyvavo tie patys asmenys, kurie buvo atėję ir dailės parodon.

Ryšium su parodomis lankytojams buvo dalinama knygelė "Cultural Contributions of Newcomers to Canada". Tai 36 psl. leidinėlis, išleistas imigracijos ir pilietybės ministerijos Otavoje 1965 m. Jame suminėti asmenys, kurie savo talentais prisidėjo prie Kanados kultūrinio gyvenimo praturtinimo. Iš lietuvių paminėti dailininkai: T. Valius, V. Bričkus, J. Dagys, A. Tamošaitienė. B.

PARTIJŲ VADŲ PAŽADAI

KANADOS ĮVYKIAI

Konservatorių partijos vadas R. Stanfieldas pažadėjo pertvarkyti sveikatos draudos įstatymą, jeigu jo partija laimėtų federacinius rinkimus. Lig šiol į ši planą nuo liepos 1 d. yra pareiškusios norą įsijungti tik dvi provincijos — Britų Kolumbija ir Saskačevanas. Kitų provincijų vyriausybės sakosi negalėsiančios pakelti papildomos finansinės naštos, nes joms tektų padengti 50% draudos išlaidų. Federacinės vyriausybės įnašas taip pat būtų 50%. Kaikurie politikai spėlioja, jog sveikatos draudos įstatymo įgyvendinimas visoje Kanadoje Otavai atsieitų apie bilijoną dolerių. Laimėjimo atveju R. Stanfieldas pažadėjo sušaukti provinciju konferenciją draudos klausimui apsvarstyti. Įstatymui pakeisti reikėtų federacinio parlamento pritarimo. Atrodo, provincijų opozicijoje dideli vaidmenį vaidina jose veikiantys privačių bendroviu sveikatos draudos planai. Jie galėtų būti palikti tik tokiu atveju, jeigu atsisakytų pelno. Rūpesčio kelia taipgi ir gydytojų opozicija. Jiems būtų nustatytas atlyginimas už jų paslaugas pacientams, sumažinas dabartines pajamas ir padidinas pajamų mokesčius, nes būtų įvesta labiau dokumentuota atskaita.

Premjeras P. E. Trudeau Newfoundlande pasakytoje kalboje pasisiūlė įvesti Marshallo plana neturtingoms Atlanto provincijoms. JAV Marshallo planas po II D. karo nebuvo tik pinigų švaistymas, bet gerai apgalvotas žingsnis grąžinti Vakarų Europai tvirtesnį ekonominį pagrindą, be kurio ji nebūtų įstengusi prisikelti iš karo paliktų griuvėsių. P. E. Trudeau teigimu, jeigu Kanadoje turtuoliai moka didesnius mokesčius padėti neturtingiesiems, panašus principas turi būti taikomas ir provincijoms. Turtingesnės provincijos turi ateiti į pagalbą neturtingoms, o prasčiausi ekonominiai reikalai kaip tik ir yra Atlanto provincijose.

Didžiausią problemą priešrinkiminiame vajuje besivaržantiems partijų vadams sudaro perdidelės kviečių atstargos Kanadoje. Pernai neparduotų kviečių valstybiniuose sandėliuose liko apie 370 milijonų bušelių, o šiemet šis skaičius jau yra išaugęs iki 650 milijonų bušelių. Rudenį, pasibaigus šiemetinei pjūčiai, kviečių atsargos peržengs bilijoną bušelių. Vidaus rinkoje per metus kanadiečiai suvartoja tik apie 160 milijonų bušelių. Valstybė kviečių atsargas superka visų kanadiečių mokesčių pinigais ir stengiasi parduoti užsienio kraštams, bet nevisada įstengia surasti pirkėjų. Pernai pvz. kviečių buvo parduota dvigubai mažiau nei užpernai. Vienintelė viltis — dėl gamtinių sąlygų pablogėje derliai Sovietų Sąjungoje ir Kinijoje.

Ontario susisiekimo ministerija planuoja įvesti nuolatines registracijos plokštes automobiliams sekančių dvejų metų laikotarpyje. Jos nebus keičiamos kasmet, kaip yra daroma dabar, bet bus pasitenkinama ant priekinio stiklo užklijuojamais specialiais ženkliukais, liudijančiais, jog registracijos metinis mokestis yra sumokėtas.

Buvęs liberalų vadas L. B. Pearsonas ruošiasi dėstytojo darbui. Jis skaitys paskaitas tarptautiniais klausimais Carleton universitete Otavoje. Britų radijo ir televizijos bendrovės BBC pranešimu, L. B. Pearsonas yra sutikęs šį rudenį skaityti šešias paskaitas tema "Nacionalizmas ir nepriklausomybė", kurias BBC radijo tinklas svetimomis kalbomis paskleis visame pasaulyje.

Konservatoriai oponente premjerui P. E. Trudeau Montrealio Mount Royal rinkiminėje apylinkėje išsirinko 38 m. amžiaus Huguette Marleau, kuri savo išvaizda gerokai primena televizijos gražuolę. Atrodo, tai buvo sąmoningas atsakas į P. E. Trudeau pasisekimą moterų tarpe. Gražioji konservatorė, matyt, (Nukelta į 9-tą puslapį)

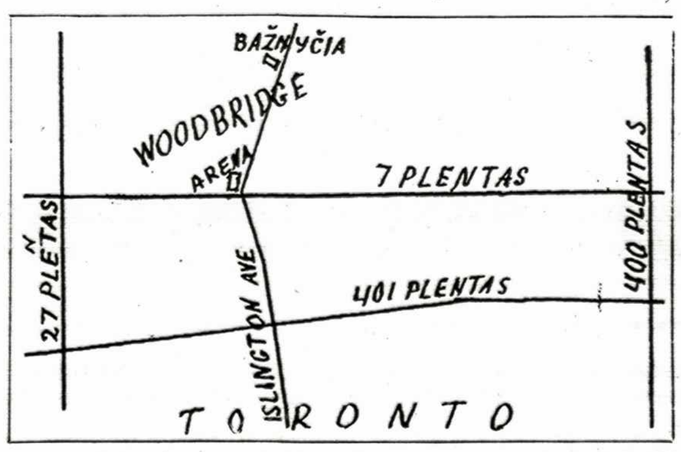

Kanados šeštadieninių mokyklų mokinių kongresas įvyks birželio 22 d. Woodbridge vietovėje prie Toronto. Šiame žemėlapyje nurodyta, kaip pasiekti Woodbridge miestelį

Tėviškės Žiburiai - lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

BENDRUOMENINIAI REIKALAI

K. BARONAS

Nekartą krašto tarybos sesijoj buvo nagrinėjama Kanados lietuviškojo "parlamento" rinkiminė reforma. Tą klausimą prieš keletą metų kėlėm ir šio laikraščio puslapiuose. Deja, daugumai torontiečių pareiškus priešingą nuomonę ir pripažinus dabartinę rinkiminę sistemą gera, šis klausimas paliko tik protokolų knygose.

Bet ką dar kartą parodė š.m. gegužės 12 d. KLB krašto tarybos rinkimai? Atsakymas aiškus: rudens sesijoj reikia dar kartą tą klausimą labai nuodugniai išnagrinėti, pakeisti KLB krašto tarybos rinkimų statutą ir pravesti juos apygardomis.

Ši sistema iš karto atrodytų kiek nesuderinama su bendru lietuvišku darbu. Apygardų "dalyboj" kaikas galėtų įžiūrėti skaldymą mūsų vienybės, bendro kamieno. Tačiau iš praktiškos pusės imant, apygardinė balsavimo sistema būtų žymiai naudingesnė, nes be apylinkių valdybų pirmininkų ar jų įgaliotinių pilnateisiais krašto tarybos nariais galėtų būti mažų kolonijų darbo skruzdės, kurioms šiandien kelias patekti į "parlamentarų" eiles yra aklinai uždarytas didžiųjų kolonijų, tikrumoj ... vieno Toronto. Juk ne paslaptis, kad pats juodžiausias darbas yra atliekamas apylinkių valdybų, paskirų kolonijų veikėjų, kurių dėka ir vežamas yra Kanados lietuviškas vežimas. Neturėdama stipraus užnugario, nereikšminga bus krašto taryba, krašto valdyba ir kitos mūsų bendruomeninės institucijos. Juk tikrumoj mažosios Kanados lietuviškos kolonijos proporcingai daugiau įneša į Šalpos Fondo. Tautos Fondo ir kitų fondų iždus reikalingo lietuviškai gyvybei palaikyti kraujo už didžiąsias, tačiau reprezentaciniu ar moraliniu atžvilgiu jokio pripažinimo negauna. Pasitenkinama tik bendra padėka spaudoj už sudėtą šimtinę, kuri yra dešimteriopai didesnė už Toronto ar Hamiltono tūkstantinę. Čia ir pasireiškia mažųjų kolonijų tarpe tam tikras nusivylimas, kai jų išstatyti kandidatai į krašto tarybą didesnių kolonijų balsuotojų yra visiškai ignoruojami, paliekant jiems tik trupinius nuo stalo (keliasdešimt ar kelis šimtus balsų).

Reikalingi faktai? Vien tik Torontas galėtų lengvai "nušluoti" visus 30 krašto tarybos narių. Tikrumoj taip ir buvo su gegužės 12 d. rinkimais, kuriuose beveik du trečdaliai narių ir buvo išrinkti iš Toronto.

Tokia padėtis ilgai testis negali. Jau šio rudens krašto tarybos sesijoj galutinai reikia Kanadą padalinti į šias apygardas ir nustatyti jose tokį atstovų skaičių: 1. Torontas — 10, 2. Montrealis, Otava — 7, 3. Hamiltonas, Niagaros pusiasalis — 7, 4. Vakarų Kanada — 2, 5. Delhi, Londonas, Tilsonburgas, Windsoras — 3, 6. Sudbury, Sault St. Marie — 1. Savaime aišku, kad balsavimuose dalyvauja tik apygardose gyveną lietuviai, balsuodami už apygardos sąrašą. Šiam klausimui greičiau išspręsti krašto tarybos sesijoj siūlau dabartinei krašto valdybai sudaryti atskirą komisiją, kuri rudenį referuotų teigiamas ir neigiamas apygardinės sistemos balsavimo puses bei paruoštų savo rekomendacijas.

* * *

Šiemet švenčiam Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Ar tinkamai ši sukaktis buvo atžymėta Kanadoj? Tikrai, kad ne! Be eilinių ir trafaretinių Vasario 16 minėjimų nieko ypatingesnio nepadarėm. JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė rengiama praktiškai daugiausia amerikiečių.

Tiesa, minėtinas puikus leidinys "Lithuanians in Canada", kuris tikrumoj išleistas Kanados šimtmečio proga. Kaip ir kiekviena knyga, taip ir ši susilaukė kritikos įvairiuose pasikalbėjimuose, vaišėse, vedybinėse sukaktyse, didesniuose lietuviškuose susibūrimuose. Kiekvienas, perskaitęs leidinį, susidarė ir savo nuomonę, kartais nerasdamas jame vieno kito veikėjo pavardės ar nuotraukos, kartais net supykdamas, kad kitų veikėjų veidai yra įdėti augščiau ir t.t. Taigi, čia jau akmenėliai mėtomi į redakcinį daržą. Jeigu padaryti klubų gyvavimo aprašymo sutrumpinimai, netilpo kaikurios nuotraukos, tai ne bendradarbio blogos valios, simpatijos ar antipatijos išreiškimas. Tačiau visumoje "Lithuanians in Canada" leidinį reikia priskirti prie mūsų sukaktuvinių metų šviesaus ir didelio spindulio Lietuvos vardui nušviesti svetimtaučių tarpe. Mūsų gi tautiečiams šis leidinys yra istorinis dokumentas, kuriuo galime drąsiai pasididžiuoti.

* * *

Prasideda vasaros atostogos, o su jom kelionės į Europą, JAV, poilsiai Wasagoj ar Nidoj, skautų, sportininkų, ateitininkų stovyklos. Betkokia visuomeninė veikla aprims, nors tikrumoj Toronto laukia didelis darbas — Kanados Lietuvių Diena. Kaip minėjau, jeigu mūsų valstybės sukaktį JAV lietuviai gali atžymėti pasauliniu seimu ir tautiniu šokių šventę, mūsų, Kanados lietuvių, pareiga šią Lietuvių Dieną surengti Lietuvos nepriklausomybės ženkle, nepasitenkinant kasmetine, trafaretine programa — šokiais ir koncertu, bet įnešti į ją ką nors naujo, juo labiau, kad ir Lietuvių Diena bus jau penkiolikta (iskaitant PLB seimą Toronte) Kanadoj. Tad Torontas daug laiko poilsiui skirti negali, nes dvi sukaktys — Lietuvos nepriklausomybės ir Kanados Lietuvių Diena reikalingos platesnio atžymėjimo ir atgarsio svetimtaučių tarpe.

* * *

(Nukelta į 6-tą psl.)

Svarbiausia - dubenėlis ryžių

Pietų Vietnamo viceprezidento generolo N. C. Ky pasikalbėjimas su itale žurnaliste

Hamburge leidžiamas "Stern" žurnalas paskelbė italės žurnalistės Orianos Fallaci šešias valandas trukusį pasikalbėjimą su P. Vietnamo viceprezidentu N. C. Ky, užrašytą po komunistų didžiosios invazijos į P. Vietnamo miestus. Jame netrūksta aštrių kritikos žodžių komunistams, amerikiečiams ir moralinio nuosmūkio ištiktiems P. Vietnamo pareigūnams.

Amerikiečiai nesupranta

Viceprez. N. C. Ky prisipažįsta turįs daug priešų ne tik komunistų eilėse, bet ir P. Vietnamo politikų tarpe, nekalbant jau apie sąjungininkus amerikiečius, su kuriais jis lig šiol neįstengė rasti bendros kalbos. Nesutarimą kelia skirtingos pažiūros į karą ir aplamai Vietnamo reikalus. Amerikiečiai skelbia, kad jie kovoja už demokratiją ir laisvę, bet jie nesupranta Vietnamo tragedijos. N. C. Ky norėtų žinoti, kokia iš tikrųjų yra kandidato į JAV prezidentus R. Kennedžio demokratijos ir laisvės samprata. Vietnamiečiams esąs prikišamas moralinis nuosmūkis, kai tuo tarpu R. Kennedžio tėvas milijonus susikrovęs taip pat nevisai švariomis rankomis.

Demokratija neįgyvendinama

Demokratinė sistema P. Vietname, pasak N. C. Ky, yra neįgyvendinamas dalykas. Žmonėms čia rūpi ne žodžio laisvė, bet garantuotas dubenėlis ryžių. Kai juos ragini balsuoti, jie tau kalba apie valgį. P. Vietnamui reikia revoliucijos, kuri įvestų socialinį teisingumą, žemės išdalinimą, užtikrintų pragyvenimo šaltinį neturtėliams. N. C. Ky dalyvavo rinkimuose ir buvo išrinktas į viceprezidentus, tačiau jis nesijaučia laimingas, nes dabartiniai įstatymai saugo tik turtinguosius, užmiršdami vargšų ir skurdžių problemas. Tokiose aplinkybėse demokratiniai rinkimai tėra laiko ir pinigo eikvojimas. Amerikiečių lūpose socializmas dažnai skamba kaip keiksmažodis. Panašiai šį žodį taria ir dabartiniai P. Vietnamo vadai vien dėlto, kad socializmas kasdien yra linksniuojamas Š. Vietname.

Socialinė revoliucija

N. C. Ky sakosi nesąs marksistas. Jo niekada nedomino Markso ir Engelso idėjos, nes jos yra kilusios anapus vandenyno, baltųjų valdomoje Europoje. Vietnamiečiai priklauso geltonajai Azijos rasei. Teorijos, kurios galbūt tiko Europai, netinka Vietnamui. Didžiausia Š. Vietnamo prezidento Ho Chi Minh tragedija kaip tik ir yra vaikymasis tų svetimų idėjų. N. C. Ky save laiko revoliucionierium, bet jis negalėtų būti komunistu, nors ir yra gimęs Š. Vietname. Jam nepatinka tokia partija, kuriai sūnus išduoda savo tikrą motiną ir kuri jėga telkia savo narius, griaudama šventus šeimos ryšius. Vietnamiečiai turi gražią tradiciją gerbti savo senosios kartos atstovų balsą, tačiau, deja, krašto ateities klausimuose iš jų nedaug tegali pasimokyti. Klausydamas jų patarimo, greičiausiai tik pakartotumei praeities klaidas. Senasis Š. Vietnamo prez. Ho Chi Minh nepriklauso šiam šimtmečiui.

Kinijos baimė

Amerikiečiai esą visą laiką bijojo ir dabar tebebijo, kad Ho Chi Minh aktyviais karo talkininkais gali pasikviesti Kinijos komunistus. Tokią mintį N. C. Ky laiko juokinga, nes ištisus keturis tūkstančius metų Kinija buvo didžiausias Vietnamo priešas. Jis pataria neužmiršti, kad Š. Vietnamo prez. Ho Chi Minh, nors ir komunistas, visdėlto yra vietnamietis, kuris širdies gelmėse nekenčia kiniečių. Kinijos įjungimas į karą Vietnamo teritorijoje būtų didžiausia jo viso gyvenimo klaida. Tokiu atveju anksčiau ar vėliau prieš kiniečius turėtų sukilti abu Vietnamai, nepaisydami politinių pažiūrų skirtumo. Prieš Kiniją už Vietnamo nepriklausomybę kovotų ir komunistai, ir nacionalistai. Iš dalies gal tai būtų sveikintinas dalykas, nes toks žygis sujungtų abu Vietnamus.

Tendencinga informacija

N. C. Ky tvirtai tiki, jog vieną dieną Vietnamas bus sujungtas, tačiau šiuo metu jis pataria nelaukti ašarų iš jo akių, skirtų komunistų partizanams. Tokias ašaras jau seniai laisto europiečiai. Ką padaro komunistai — europiečiams viskas gera ir gražu, kai tuo tarpu P. Vietnamo kariai susilaukia tik pasmerkimo. Toks Vietnamo karo traktavimas jam primena amerikietiškos gamybos kaubojiškus filmus, kuriuose yra du standartiniai veikėjų tipai — gerieji didvyriai ir nusikaltėliai. Komunistai gali puldinėti P. Vietnamo miestus, žudyti jų gyventojus. Tai yra "gera ir gražu" karo vertintojų akyse, tačiau Š. Vietnamo bombardavimas jau yra nusikaltimas. "Aš ir šiandien negaliu suprasti, kas duoda pagrindą tokiai jūsų laikysenai — romantika ar galbūt visiškas logikos praradimas?" — pareiškė N. C. Ky korespondentei.

Vietnamiečių drąsa

Oriana Fallaci mėgino aiškinti, kad europiečiams didžiausią įspūdį daro komunistų drąsa. N. C. Ky sutiko, kad jiems netrūksta drąsos, nes juk jie taip pat yra vietnamiečiai. Nemažesne drąsa pasižymi ir Saigono vyriausybės kariai, tačiau korespondentai rašo daugiausia tik apie amerikiečius. Kartais netgi susidaro įspūdis, jog kariauja tik vieni amerikiečiai. P. Vietnamas yra dėkingas Amerikai už vedamą kovą, bet tai, žinoma, nereiškia, kad vietnamiečiai kariai bėga iš kovos lauko. Jeigu Š. Vietnamas sustabdytų reguliarios kariuomenės siuntimą į P. Vietnamą, karą būtų galima užbaigti ir be amerikiečių pagalbos.

Gyventojai neutralūs

Budistų Naujųjų Metų proga įvykdytą miestų užpuolimą N. C. Ky laiko dideliu komunistų pralaimėjimu. Iš visų 36-šių miestų jie buvo išstumti, nors iš tikrųjų Š. Vietnamo karo vadas gen. Giap tikėjosi, kad komunistus gyventojai sutiks ištiestomis rankomis kaip savo išvaduotojus, o Saigono vyriausybės kariai prieš komunistus nepakels ginklo. Gyventojai laikėsi visiško neutralumo, nes jiems rūpi tik dubenėlis ryžių. Paties N. C. Ky žodžiais tariant, gyventojai vengia įsipareigojimų ir Saigono vyriausybei, ir Š. Vietnamo prezidentui Ho Chi Minh. Gyventojų sukilimo negali sulaikyti jokios atominės bombos, tačiau tokiam sukilimui reikia paskato, kuriuo Vietname tegali būti ne politinės idėjos, bet dubenėlis ryžių.

Seni metodai

N. C. Ky teigimu, Š. Vietnamo komunistų vadai savo revoliuciją remia iš knygų paimtomis Kanto, Markso, Engelso idėjomis, užmiršdami patį svarbiausią dalyką — žmonių širdis. Tai yra senų žmonių labai seni metodai. Jie pasitiki tik partija, atstumdami individą. Visa operacija buvo labai blogai suplanuota. Tai liudija jokios reikšmės neturėjęs amerikiečių ambasados užpuolimas. Liaudžiai amerikiečių ambasada nieko nereiškia, bet jai šį tą galėjo reikšti staigus radijo stoties užėmimas, radijo bangomis paskleistas pranešimas: "Mes esame Saigone! Kraštą valdo ne prez. N. V. Thieu su viceprez. N. C. Ky, kraštą valdome mes, komunistai, jūsų draugai!"

Vietnamo klausimo galutinį sprendimą N. C. Ky mato tik širdžių revoliucijoje, kuriai paruošti ir subrandinti neužtenka vieno žmogaus. Tokį uždavinį trijų milžinų — JAV, Kinijos ir Sovietų Sąjungos — valdomam pasauly tegalinti įgyvendinti visa vietnamiečių tauta. **V. Kst.**

Streikai ir sukilimai Sibire

(Tęsinys iš praeito numerio)

800 lietuvių

Pirmoji sąlyga kovai prieš kacetinę sistemą — sudaryti pogrindį. Jis buvo sudarytas tautiniu pagrindu. Kalba, papročiai savaime ugdo solidarumą. Be to, daug lengviau žmonėms, kalbantiems ta pačia kalba, atrinkt patikimus asmenis ir, iš kitos pusės, susekti šnipelius. Jau vien todėl ukrainiečiams teko suvaidint ypatingai svarbų vaidmenį, nes jie sudarė pagrindinę etninę grupę. Scholmer nurodo, kad jo stovykloj iš 3.500 kalinių 1.800 buvo ukrainiečiai, o jų tarpe 60-70% iš vakarinės Ukrainos. Po jų gausiausias grupes sudarė: lietuviai (800), latviai (300), rusai, (300), estai (200) ir vokiečiai (190); pastarųjų 70 buvo Volgos srities vokiečiai.

Latviai ir lietuviai buvo ypatingai aktyvios grupės, pilnos nuožmios neapykantos sovietinei valdžiai. Scholmer mini vieną atvejį, kur vienas latvis, kalintas šešetą metų, kategoriškai atsisakė tart bent žodelytį rusiškai. Kadangi jis dirbo šachtos gilumoj, rusai buvo priversti išmokti jo kalbą.

Gerai informuoti

Sudaryta tautybės pagrindu organizacija neapsiėjo be sutrikimų. Žinoma, kiekvienos etninės grupės patikėtiniai susitikdavo, bet gili nesantaika nustatydavo ukrainiečius prieš rusus ar lenkus arba lenkus prieš lietuvius, kurie užkaisdavo kiekvieną kartą, kai iškildavo Vilniaus klausimas. Rusai negalėjo dovanoti vokiečiams už jų žudynes ir krašto nualinimą, o sovietinės imperijos mažumos taip pat tūžo ant vokiečių, kam šie neįvykdę iki galo to, ką buvo ryžęsi padaryt.

Pogrindžio organizacijos, nežiūrint jų atskyrimo nuo pasaulio, buvo gana gerai informuotos apie tai, kas dėjosi kitose stovyklose, krašto viduje ar net Vakaruose. Mat, garsiakalbiai skelbė radijo pranešimus ir stovyklose buvo gaunama spauda.

Kadangi inteligentijos atstovai sudarė žymią suimtųjų dalį, tai netrūko jų tarpe žmonių, sugebančių skaityt tarp eilučių, išgvildent Maskvos radijo komunikatus, permąstyti nugirstus dalykus ir netgi išdirbt programas bei planus, vykdytinus karo atveju.

Juk karas buvo didžioji viltis žmonių, pasmerktų pūti už spygliuotų vielų.

Pogrindžio informacija

Nesiliaujantys perkėlinėjimai žmonių iš vienos stovyklos į kitą lengvino, be kita ko, pasidalinimą naujienomis. Kai pasipylė streikai ir maištai, saugumiečiai, siekdami palaužti vidinį pasipriešinimą, ėmė perkeldinėt svetur tuos, kuriuos įtarė esant vadais. Tuo būdu maišto dvasia persimetė ir į kitas stovyklas.

Laisvieji gyventojai teikdavo paramos, nes jų dauguma — buvę kaliniai. Jų dėka naujienos ir pranešimai sklido gana lengvai. Bernhard Roeder mini vieną atvejį, kad vienas Vorkutos gydytojas gavo, su vos kelių dienų pavėlavimu, slaptą atsišaukimą, platinamą Maskvoj. Jį perdavė vieni kitiems geležinkeliečių būreliai. Taip pat ir sunkvežimių vairuotojai atlikdavo paštininkų pareigas.

Stovyklų telkiny buvo kaikurių vietelių, dėkingų tokiems mainams. Tokia buvo centrinė ligoninė, kur telkėsi ligoniai, paštas, kurin buvo einama atsiimt laiškų ar siuntinių, darbovietė, kur buvo galima sutikt sunkvežimių vairuotojus.

Pasitaikydavo kartais, kad pogrindžio vienetai, susidedą iš kelių žmonių, įsisteigdavo ne etninių grupių ribose; taip pvz. Vorkutoj susikūrė "troika", kurią sudarė trys žmonės: vokietis, ukrainietis studentas ir lenkas kirpėjas. Būdamas sanitaru, vokietis galėjo sueit į sąlytį su gausybe ligonių, kirpėjas turėjo gausią kalinių klientūrą, o studentas turėjo reikalų su laisvais tarnautojais. Tuo būdu buvo palaikomi ryšiai su kitų stovyklų pogrindžio tinklais.

Kova su kriminaliniais

Pirmoji sąlyga įsigalėti politinei vadovybei stovykloje, pasak Bartono, yra sugriauti kriminalistų diktatūrą. Ši kliūtis buvo pašalinta ėmus skirti paprastuosius nusikaltėlius nuo politinių kalinių. Tačiau šis nutarimas nevisur buvo vykdomas ir kaikuriais atvejais MVD vėl įvesdavo į stovyklas kriminalinių nusikaltėlių.

Padaryti galą kriminalistų (blatnoi) diktatūriškam siautėjimui ir vagišiavimui kalinių tarpe tėra galima tik vienu būdu. Japonai, kuriuos repatrijavo iš Taičeto stovyklos 13 nr., pasakoja, kaip pasikeitė stovyklos gyvenimas po to, kai pas juos perkėlė penkiolika ukrainiečių, dalyvavusių Norilsko streikuose. Taičete kriminalistų gaujos vadas nustatė jo taisykles. Vieną vakarą ji taip patvarkė, kad teko gabent ligoninėn. Jo niekas daugiau nebeišvydo 13-toj stovykloj, o kiti kriminalistai puikiai suprato pamoką.

Vieną dieną Vorkutos stovykloj 2 nr. po politinių kalinių barakus buvo paskirstyti "blatnoi". Pačią pirmąją dieną vienas jų padėjo ant stalo kepurę ir pareiškė: "Žiūrėkit, kad būtų pilna rublių, kai už valandos grįšiu." Daugelis pakluso iš baimės. Tai paskatino jį pakartoti kitą dieną ir sekančiom dienom.

"Neužilgo", — pasakojo vienas buvusių kalinių, — "net bailiausiems tai įgriso. Sugalvojom planą. Tie, kurie dirbo kasyklose, pasivogė varinės vielos, o elektrikai pasigamino iš visokios turimos medžiagos skambučių. Mes sujungėm barakus aliarmo sistema. Tada vieną naktį, maždaug apie 3 val. ryto, suzirzė skambučiai visoj stovykloj. Čia pat kaliniai sutramdė kiekvieną me barake kriminalinius, atimdami iš jų kirvius ir peilius. Mes ištuštinom vieną baraką, jame uždarėm kriminalinius, apliejom žibalu, kurio buvom tam tikslui pasivogę, ir padegėm. Jei ne prižiūrėtojai, kurie užgesino gaisrą, jie būtų supleškėję gyvi, užmokėdami gyvybe už atliktus nusikaltimus. Bet jais visdėlto atsikratėm. Juos visus iškėlė jau sekančią dieną." (Bus daugiau). Vertė V. J.

MOHAWK FURNITURE LTD.

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE.—TEL. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

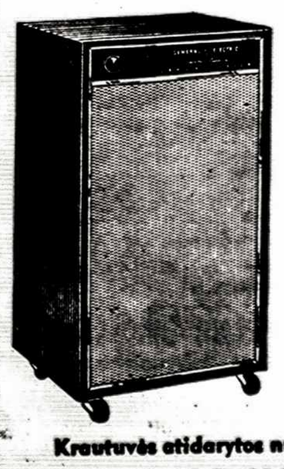

NAUJOVIŠKAS DRĖGMĖSIURBIS (dehumidifier) išpardavimo kaina

WRINGS THE AIR DRY!

Ištrauks iš oro iki 4 galionų vandens per dieną, t. y. per 24 val. 97 laipsnių karštyje su 90% drėgmės ore.
Ateikite ir pamatykite kaip jis veikia

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PADĖKA

Mirus mūsų brangiai žmonai ir seseriai **a. a. Elenai Petronienei**, reiškiame savo tikrą padėką Šv. Andriejaus parapijos kleb. kun. J. Degučiui už lietuviškas iškilmingas pamaldas ir velionės palydėjimą į Šv. Karsto kapines Filadelfijoje; taip pat prel. dr. V. Martusevičiui ir kun. F. Alauskui, dalyvavusiems šv. Mišių aukoje. Labai dėkojame operos solistei J. Augaitytei, giedojusiai per Mišias, ir G. Ramanauskienei už rūpestingą laidotuvių tvarkymą. Taip pat nuoširdžiai dėkojame mūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems, gausiai atsilankiusiems į šermenis, dalyvavusiems gedulingose pamaldose ir mūsų nepamirštamos velionės paskutinėje kelionėje į amžino poilsio vietą, užprašiusiems šv. Mišias už velionės sielą, nešusiems karstą, paruošusiems laidotuvių užkandžius ir taip gausiai draugišku žodžiu ar raštu paguodusiems mus sunkioje skausmo vaalndoje.

Dėkingi —

Philadelphia, Pa. **J. Petronis ir Br. Petrauskienė**

JUOZUI GUDUI, jo **MAMYTEI** Lietuvoje mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

B. K. Kareckai

MARIJONAI GUDIENEI Lietuvoje mirus,

sūnų JUOZĄ ir jo šeimą giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

J. B. Akelaičiai ir šeima

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Gruodžio 23 d. stovėjimo padėtyje buvau užkabintas pravažiuojančio automobilio. Privažiavęs "Stop" ženklą, sustojau; nesant automobilių, pradėjau važiuoti, bet pamatęs dideliu greičiu atvažiuojantį automobilį leidau jam pravažiuoti ant slidaus kelio. Pravažiuojantis automobilis pradėjo mėtytis į šonus, su užpakaliniu buferiu užkabino mano automobilio priekį, bet nesustojo ir kiek toliau pavažiavęs atsitrenkė į stovinčias prie šaligatvio mašinas. Savo automobilio nejudinau, kol atvažiavo policininkas, kuriam papasakojau apie įvykį. Policininkas paklausė, ar ilgai vairuoju ir ar mačiau atvažiuojantį kitą automobilį. Atsakiau, kad vairuoju nuo 1959 m. be jokio nelaimingo atsitikimo ir kad mačiau atvažiuojantį automobilį.

Tuojau kreipiaus į savo draudos bendrovę, bet ji atsisakė mokėti, nes mano draudos minimumas yra $100. Mano automobilio sutaisymas kainavo $46.39. Kito automobilio draudos bendrovė taip pat nesumoka. Be to, mano draudos atstovas pasakė, kad aš visa tai pamirščiau. Nesijaučiu kaltas dėl to įvykio. Ar yra galimybių gauti savo išleistus pinigus už automobilio pataisymą? A. K.

Iš savo draudos bendrovės Jūs gavote gerą patarimą: viską pamirškite. Jūs buvote šimtu nuošimčių kaltas dėl šito susidūrimo. Be to, kito automobilio vairuotojas galėjo Jus kaltinti ir dėl jo atsitrenkimo į stovinčią mašiną, jei atstumas nebuvo perdaug didelis. — Šiuo klausimu taisyklės yra paprastos. Privažiavus sustojimo ženklą, esantį prie kitos gatvės, kur judėjimas nesustoja, galima tik tada pradėti važiuoti, kai arti nėra kitų ta gatve važiuojančių automobilių. Kitais žodžiais tariant, Jūs privalėjote laukti, kol kitas automobilis pravažiuos. Jei Jūs su savo automobiliu nebūtumėte perdaug išlindęs, antrasis automobilis, kad ir mėtydamasis į šalis, nebūtų Jūsų užkliudęs. Jis turėjo važiavimo pirmenybę ir Jūs įslinkote į jo kelią.

Balandžio 23 d. buvau parašiusi Jums laišką, pasiteiraudama apie sąskaitos mokėjimą. Laiške buvo pridėta Ontario Legal Aid Plano sąskaita ir laiško nuorašas. Ši mėnesį vėl gavome papildomą pajieškojimą, kurio suma jau siekia $300. Kadangi praėjo pora mėnesių laiko ir mes jokio paaiškinimo nei per spaudą, nei raštu nesame gavę, prašome atsakyti tiesiogiai laišku. T. A.

Apgailestaujame, bet Jūsų pirmo laiško, rašyto balandžio mėnesį, negavome. Nežinodami aplinkybių, negalime duoti tikslaus atsakymo. Kaip anksčiau yra buvę rašyta "Tėviškės Žiburiuose" apie Ontario teisinę pagalbą. Legal Aid yra neturtingiems asmenims. Jei asmuo kreipiasi į Legal Aid ir vėliau paaiškėja, kad pagal dabartinį bendrą lygį yra finansiškai pajėgus, turi apmokėti už suteiktą teisinį patarnavimą pilnai arbai dalinai — pagal turtingumą.

Prieš išvažiuodamas ilgesnėm atostogom, paprašiau išjungti savo telefoną. Kai neseniai grįžau atgal, telefonas buvo ne išjungtas, bet visiškai išimtas iš mano buto. Bendrovė pasakė, kad tai buvo klaida ir pažadėjo įstatyti kitą telefoną ir už įstatymą bei įjungimą nieko neimti, bet dabar atsiuntė sąskaitą $8.33: šeši doleriai už įrengimą, kiti du doleriai už kažką kitą, be paaiškinimo. Kodėl aš turiu už tai mokėti? A. G.

$6 yra normalus mokestis už prijungimą po telefono nenaudojimo. Kai telefonas yra laikinai išjungiamas, bet tas pats numeris laikomas, reikia mokėti pusę mėnesinio mokesčio. Kadangi telefonų įstaigos tarnautojas apsiriko ir Jums pasakė, kad nebus jokio mokesčio, telefonų bendrovė sutinka nereikalauti $6, tačiau Jums reikia sumokėti $2.33 už 11 dienų nuo telefono prijungimo iki reguliarios mėnesinės sąskaitos.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

285. Mažeikos, Juozo atmin.	$100
287. Jurėnas, Julius	$100
288. Plk. Giedraičio, Juozo atm.	$100
289. Dr. Šulma, V.	$100

Papildė įnašus:

107. North Sylva Ltd. (Tor.) iki	$500
125. Vaitkūnas, Kazys iki	$200

Londone: P. Styga iki $50, A. Petrašiūnas iki $40, A. Kalnėnas iki $30. KLB Lethbridge apyl. valdyba — $20.

Prieš 5 metus mirusio J. Mažeikos atminimui įnašą atsiuntė velionies duktė dail. A. Tamošaitienė. J. Jurėnas iš Otavos — uolus ir pareigingas B-nės narys. Plk. Juozo Giedraičio atminimui įnašą sudėjo Hamiltone: bankelis "Talka", Tautos Fondo skyrius, Medžiotojų ir Žūklautojų klubas "Giedraitis" — po $25, Šalpos Fondo sk. $15 ir Liet. Fondo įgal. Hamiltone V. Narkevičius $10. — Dr. Šulma gyvena tolimam Saskačevano miestely Lumsden. Jis rašo, kad plačiose Saskačevano prerijose gyvena dar kelios lietuviškos šeimos, bet jose lietuviško balso nebesigirdi. K. Vaitkūnas su J. Karpavičium turi modernų viešbutį — Royal Crown Hotel Coronation miestely, Albertoj.

Visiems auktojams Fondas nuoširdžiai dėkoja. Fondo įnašams adresas: 325 Seaton St., Toronto 2, Ont.

P. LELIS, reik. ved.

Redaktoriaus Jono Kardelio sukaktys

Montrealio "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius Jonas Kardelis gegužės 26 d. sulaukė 75 metų amžiaus sukakties. Kaip skelbia Lietuvių Enciklopedija, jis yra gimęs 1893 m. gegužės 26 d. Girdžiūnų kaime, Rimšės valsčiuje, Zarasų apskrityje. Jaunystės dienose jį viliojo medicina ir muzika, todėl žymi J. Kardelio veiklos dalis yra susieta su šiom dviem sritim, ypač Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžioje. Keletą metų jis rūpinosi Zarasų apskrities gyventojų sveikatos apsauga, organizavo chorus.

Rašyti J. Kardelis pradėjo 1908 m. "Lietuvos Ūkininke". Taigi, šiemet jis švenčia ir **antrąją nemažiau svarbią sukaktį — 60 metų žurnalistinio darbo** "Rygos Garse", "Viltyje", "Aušrinėje", "Santaroje", "Sandaroje", "Naujienose", "Dirvoje", "Keleivyje" bei kituose laikraščiuose. Kertinis žurnalistinio darbo akmuo, be abejonės, buvo "Lietuvos Žinių" redagavimas nepriklausomybės dienomis, bet dar gilesnę ir reikšmingesnę darbo vagą jis yra išvaręs Montrealyje, kur nuo 1949 m. sausio 5 d. redaguoja "Nepriklausomą Lietuvą".

Jonas Kardelis, "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio redaktorius, sulaukęs 75 metų amžiaus ir gausių sveikinimų

Kokių pastangų pareikalauja laikraščio redagavimas išeivijoje, gali suprasti tik tie negausūs asmenys, kuriems yra tekę ar dabar tenka sėdėti lietuviškųjų laikraščių redaktorių kėdėse. Normaliose sąlygose laikraščiai turi gerai paruoštą redakcijos kolektyvą, būrį kvalifikuotų korespondentų. Redaktorius tada primena orkestro dirigentą, vadovaujantį bendroms visų pastangoms. Nuo jo mosto priklauso laikraščio kryptis, senų ir naujų idėjų sąsaja nuolatinio tobulėjimo linkme. Išeivijoje mes turime labai nedaug laikraščių su nuolatiniu redakcijos kolektyvu, kurio nariai duoną užsidirba rašymu. Didžioji laikraščių dalis dėl ribotų finansinių galimybių yra priversta tenkintis vienu redaktorium, ant kurio pečių gula ir redagavimas, ir tuščių puslapių užpildymas, ir techninis laikraščio paruošimas spaustuvėj. Toks vienišas titanas jau daug metų yra "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius J. Kardelis. Stebėtis tenka jo darbštumu, energija, pasišventimu. Darbo našta būtų palaužusi nevieną jaunesnį žurnalistą, o J. Kardelis, ginkluotas augštaitišku užsispyrimu, nežada kapituliuoti. Jis šiandien turbūt yra vyriausias aktyvus žurnalistas išeivijoje. Lietuvoje turėjome daug spaudos puslapiuose mirgėjusių žymių vardų, kol buvo mokami geri honorarai. Išeivijos spaudoje jų mažiau, nes jie nuėjo į pelningesnes sritis.

Sukaktuvininkas J. Kardelis, politinę veiklą pradėjęs su valstiečiais liaudininkais Lietuvos seime, ir šiandien nėra pasitraukęs iš visuomenininkų-politikų gretų. Žymią dalį dėmesio jis skiria Kanados Lietuvių Bendruomenei, tvarkančiai lietuvių išeivijos reikalus Kanadoje ir vedančiai kovą už Lietuvos išlaisvinimą. Taipgi jis aktyviai dalyvauja ir politinėje veikloje. Augštą, kaip Lietuvos ąžuolą, tautiečiai jį turi progos matyti beveik visuose suvažiavimuose, kiekviename svarbesniame parengime. Linkėkime, kad jo ąžuoliški pečiai dar ilgai būtų tvirti kovoje už laisvą Lietuvą.

V. Kst.

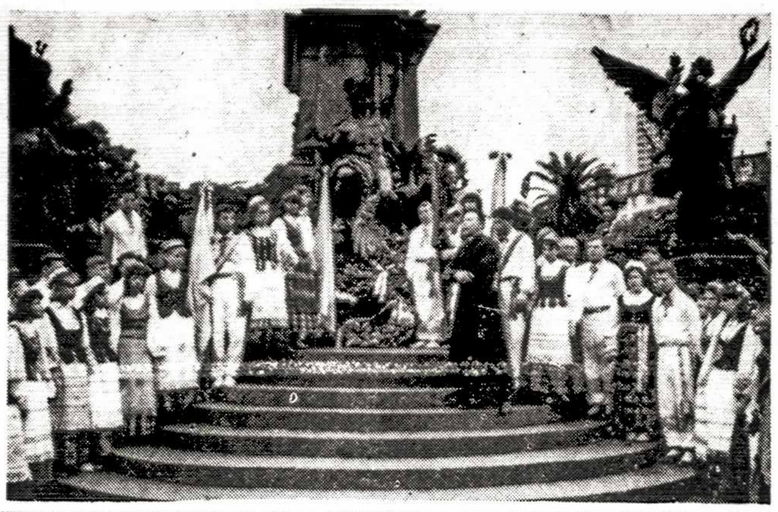

Viršuje — A. L. Centro ir "Rambyno" ansamb liai prie prie Argentinos išlaisvintojo generolo José San Martin paminklo Vasario 16-tosios proga, kur kasmet padedamas visų Buenos Aires lietuvių vardu vainikas. Čia susirinkusiems argentiniečiams ispaniškai aiškina Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventės reikšmę veiklus ir dinamiškas "Padre José" kun. Juozas Margis, MIC. Apačioje — O. Ožinskienės ir L. Lemberio vadovautas A. L. Centro ansamblis su Buenos Aires "lakštingala" sol. Zuzana Valadkaite. Tai Argentinoje gimęs jaunimas, tik iš tėvų ir mokytojų pasakojimų pažinęs nuostabią tėviškę, bet visa širdimi pamilęs lietuviškus šokius ir dainą.

Nuotrauka Pr. Ožinsko

Argentinos jaunimas ruošiasi Amerikon

VYTAUTAS BALČIŪNAS

JAV ir Kanados lietuvių spaudoje yra daug rašoma apie pasiruošimus III tautinių šokių šventei, kuri įvyks liepos 6-7 d.d. Čikagoje. Teko skaityti, kad šventėj dalyvaus apie 40 grupių mūsų atžalyno, kurie gyvai domisi viena gražiausių lietuviškų tradicijų — tautiniais šokiais. Pasitvirtino ir ta žinia, kad šventėje dalyvaus iš tolimos Pietų Amerikos lietuvių tautinių šokių grupės. Organizuojamos lėšos jų kelionės išlaidoms padengti. Tai tikrai bus didelis nuopelnas III tautinės šokių šventės organizacinio komiteto, supratusio reikalą dar stipriau surišti Šiaurės ir Pietų Amerikos jaunimo draugystę, užmegztą PLJ kongreso metu. Iš to galima spėti, kad III-ji tautinių šokių šventė bus gausiausia programos dalyvių skaičiumi ir pirmą kartą šokėjų eilėse dalyvaus Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos jaunimas, kuris, nors nematęs savo tėvų gimtinės Lietuvos, bet myli, brangina ir tęsia senolių palikimą, gražiausią tradiciją — lietuvišką šoki ir dainą. Kad trečioji karta P. Amerikoj kalba, dainuoja ir šoka lietuviškai, yra nuopelnas tautiškai susipratusių tėvų bei tų ansamblių vadovų-mokytojų.

Ansamblis "Daina"

Ankstyvesnė savišalpos organizacijų kultūrinė veikla reiškėsi choru dainomis ir scenos mėgėjų vaidinimais. Tuomet dar tautiniai šokiai nebuvo praktikuojami ir trūko jų mokytojų. Tik po II D. karo atvykę "Dievo paukšteliai" į Buenos Aires atvežė naują lietuviškumo išraišką — tautinius šokius. Jie sužavėjo visus ir daugelį prikėlė iš dvasinio apsnūdimo. 1963 m. Rosario LB-nės leidinyje "Lietuviai Argentinoje" paskelbta trumpa "Dainos" ansamblio veiklos apžvalga. Daug pasidarbavusi toje srityje architektė Lidija Petravičienė rašo:

"Garsusis Arg. Liet. Tautinis Ansamblis "Daina" išaugo Aušros Vartų lietuvių parapijoje, Avellanedoje, Buenos Aires, kur pirmą kartą pasirodė su G. Veličkos veikalu "Šienapjūtė" (1949. V. 25), vadovaujant ir režisuojant A. Petravičiui, šokiams vadovaujant Vyt. Namikui ir dainoms A. Stasiuliui. Naujasis ansamblis "Daina" suvienytomis jėgomis augo ir stiprėjo dėka energingų vadovų. Jis pasirodė ne tik lietuvių, bet ir argentiniečių tarpe. Nuo 1950 m. chorvedžio pareigas perėmus muz. A. Kuprevičiui, ansamblis pasiekė augštą meno lygį."

Per gana trumpą laikotarpį buvo pastatyti šie veikalai: G. Veličkos "Šienapjūtė", Al. Mackevičiūtės-Zotovienės "Kermošius", K. Binkio "Atžalynas", J. Rainio "Siuvėjų dienos" ir daug kitų. Toliau savo aprašyme archit. L. Petravičienė pastebi, kad pianistui Andriui Kuprevičiui išvykus į JAV ir mirus jos vyrui A. Petravičiui, ansamblio veikla susilpnėjo. Prijungus skautų tautinių šokių grupę, "Daina" vėl atsigavo. Pažymėta, kad 1958 m. J. Zauniaus vadovaujami "Dainos" šokėjai tarptautiniame festivalyje Buenos Aires laimėjo II vieta ir taurę, o 1959 m. gruodžio 6 d. jie šoko Argentinos prezidento rezidencijoj Olivos.

Tai tik trumpa apybraiža "Dainos" atsiektų vaisių tautinėj dirvoj ir išgarsinime Lietuvos vardo argentiniečių bei kitų svetimtaučių tarpe.

"Dainos" tęsinys — "Rambynas"

Daugeliui "Dainos" ansamblečių išvykus į JAV, jų vietą užėmė Alf. Petraičio suorganizuota daugiausia Argentinoj gimusių jaunų šokėjų grupė "Rambynas". Pirmieji vadovai archit. Lidija Petravičienė ir inž. A. Rastauskas daug pasidarbavo beruošiant "Rambyną" gerai atstovauti tautiniam menui. Jų pastangomis per trumpą laiką ši tautinių šokių jaunimo grupė pagarsėjo ir net keletą kartų dalyvavo televizijos programose. Dabar "Rambynui" vadovauja buvusi "Dainos" ansamblietė Irena Veličkaitė-Simanavičienė. Be to, ji suorganizavo ir moko mažuosius Susivienijimo Lietuvių Argentinoje šokėjus, jau debiutavusius tos draugijos parengimuose. Taip "Rambynas" bujoja Aušros Vartų parapijos prieglobstyje, o "Dainos" perduota jam tautinė dvasia, kaip veidrody, atsispindi jo šokiuose ir dainose.

ALC tautinių šokių ir dainų ansamblis

"Dainos" ansamblio žydėjimo laikotarpy 1952 m. buvo įkurta Argentinos Lietuvių Centro mažųjų šokėjų grupė. Ją suorganizavo ir mokė nauja ateivė mokyt. Antanina Mikelionienė. Tai buvo užuomazga ALC ansamblio, kuris praturtino draugijos ir Buenos Aires lietuvių kultūrinės veiklos istoriją. A. Mikelionienei pasitraukus, į talką atėjo visuomenininkė Ona Ožinskienė ir energingas jaunuolis Luis Lemberis. Jų pastangomis ALC ansamblis iškilo į pirmaujančių eiles. Tautinių švenčių minėjimai, organizacijų sukaktys ir išvykos į kitas lietuvių kolonijas juos padarė populiariais ir plačiai žinomais. Jie ne tik šoko, bet ir dainavo liaudies dainas, kurias išmokė O. Ožinskienė. Vadovai sukūrė daug charakteringų vaizdelių ir nesitenkino vien tik tautinių šokių demonstravimu. Be to, ansamblio pasididžiavimas — solistės Zuzanos Valadkaitės dainos, kurias ji atlikdavo su ansamblečių choreliu ar palydint ALC orkestrėliui. Ansamblis buvo pakviestas net į Urugvajų. Per televiziją, radiją ir salėse jis įrodė augštą meninį lygį. Ta išvyka nuskambėjo ir Urugvajaus ispanų spaudoj, o ten gyvenantiems lietuviams paliko neužmirštamus įspūdžius. 1962-66 m. buvo ALC ansamblio žydėjimo laikotarpis, nes tuometinė draugijos valdyba sudarė geriausias sąlygas jam veikti. Dabar ALC ansamblis pergyvena sunkesnį laiką, nes vyresnysis jaunimas jau kuria šeimas, o mažiesiems dar reikia augti.

"Panartynas", "Vabaliukai", "Atžalynas"

ALC ansambliui buvo reikalingas prieauglis, nes be jo neįmanomas tolimesnis darbas. Tai suprasdama, ansamblio vadovė O. Ožinskienė įkūrė mažųjų šokėjų grupę — "Papartyną". Per trumpą laiką mažasis ansamblis gražiai pasirodė įvairiose programose ir džiugino tėvus lietuviškomis dainomis, scenos vaizdeliais bei tautiniais šokiais. Jos pastangom buvo parūpinti papartyniečiams tautiniai drabužiai. Tą darbą tęsia R. Rukšėnaitė, buvusi ALC ansamblietė.

Jaunųjų tautinio meno puoselėtojų organizavime neatsilieka ir kitos lietuvių kolonijos. Rosario liet. Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozas Margis, MIC, suorganizavo mažųjų ansamblį "Vabaliukus", kurie tautiniais šokiais, deklamacijomis ir dainomis linksmina žiūrovus Rosario LB-nės parengimuose. "Vabaliukams" vadovauja E. Palaikytė.

Gegužės 18 Aušros Vartų parapijos lietuvių mokyklos mažųjų ansamblis "Atžalynas" minėjo ketverių metų veiklos sukaktį lietuvių salėje Avellanedoje, Buenos Aires. "Atžalyno" vadovė mokyt. Zuzana Vanagaitė turi net 30 lietuviukų būrį, kuris atliko pasigėrėtiną programą. L. Rudėnui akordeonu palydint ansamblis gerai pašoko Kubilą, Subatėlę, Čigonėlį, Malūną, Aštuonytį ir padainavo. "Atžalyno" įsteigėjas kun. J. Margis, MIC, juos pasveikino telegrama ir iš Rosario atsiuntė sukaktuvinį tortą. Tai maža atkarpėlė iš "Atžalyno" brandžios veiklos.

Turint tokius jaunųjų sambūrius ir jiems pasiaukojusius mokytojus, tikrai nenutrūks Argentinoje lietuvybės gaivinimo darbas.

Jungtinis Argentinos lietuvių ansamblis

Ryžtingai ir pakilia nuotaika ruošiasi Argentinos lietuvių ansamblis III-jai tautinių šokių šventei. "A. L. Balso" 1323 nr. paskelbta ši žinia: Irenės V. Simanauskienės vadovybėje repetuoja jungtinis ansamblis, kad liepos 7 dalyvautų tautinių šokių šventėje Čikagoj. Žada vykti 16; iš "Rambyno": Rukšėnaitė, Deveikytė, Žabarauskaitė, Masilionytė, broliai Deveikiai, Paršelis, Bliumbergas; iš A. L. Centro: G. Jasiutytė, Rukšėnaitė, Žiukaitė, Jonušis, Vieraitis ir kt. Iš Urugvajaus vyksta "Gintaras", iš Brazilijos — Sao Paulo lietuvių jaunimo ansamblis.

Sėkmės repeticijose ir iki pasimatymo didžiojoj tautinio meno demonstracijoj Čikagoj.

LAIŠKAS KOMUNISTŲ VADUI

Čekoslovakijoje jau kuris laikas vyksta reikšmingos permainos, kurios, kaip pažymėjo vienas vadovaujančiųjų naujosios linkmės politikų Šmrkovskis, neturi pavyzdžio vadinamoje socialistinėje sistemoje. Būdingu permainų ženklu galima laikyti naujus režimo ir tikinčiųjų santykius. Ta prasme didelio dėmesio nusipelno čekoslovakų 83 katalikų, buvusių kalinių, raštas kompartijos pirmajam sekretoriui Dubčekui. Čia pateikiame šio istorinio dokumento vertimą, kaip jis buvo išspausdintas čekų spaudoje (**Literarni Listy**, 1968. III. 21).

"Gerbiamasis Pone, Pirmasis Sekretoriau,

Mes, žemiau pasirašę katalikai, praėjusiame laikotarpyje kalintieji už savo religinę veiklą, atsakome į Jūsų kreipimąsi į visus visuomenės sluogsnius ir santalkas, prašant pasitikėjimo ir pilietinio bendradarbiavimo.

Nenorime skųstis savo asmeninėmis skriaudomis. Galvojame apie daug svarbesnį reikalą, apie tikybinio gyvenimo padėtį mūsuose ir būtinybę jai pagydyti. Santykių sutvarkymo ir viešojo gyvenimo sudemokratinimo programa pačioje pradžioje įrodytų savo nenuoširdumą ir save pasmerktų nepasisekimui, jeigu nepakeistų savo nusistatymo tikinčiosios visuomenės atžvilgiu bei sudarytų įspūdį, kad toliau bus diskriminuojama.

Drauge suvokiame, kad mes visų pirma turime galvoti apie savo teises. Kai nėra episkopato nei kito Bendrijai atstovaujančio kalbėtojo, prabilti mūsų tikėjimo reikalais mus, katalikus, įgalioja mūsų žmogiškosios ir pilietinės teisės. Tikime, kad išklausysite mus kaip katalikiškosios pozicijos atstovus.

Atmosferoje, kai tiesa negaliojo nei teisingumo srityje, nei politikoje, teismai, spauda ar radijas galėjo apie mus kalbėti tik melagingai. Slegia mus seni šmeižtai, nuo kurių negalėjome gintis. Tegu tad dabar aiškiai suskamba mūsų balsas.

Kovoti su santvarka niekad nebuvo mūsų užduotis, mūsų veikla neturėjo nieko bendro su politika. Ne todėl, kad nebūtumėm anuomet turėję savų pažiūrų į viešąjį gyvtnimą, bet todėl, kad mūsų kritiški balsai negalėjo būti viešai skelbiami, o mūsų teigiamos nuomonės būtų neįtikimai skambėjusios tiek krašte, tiek užsienyje.

Buvome ir esame krikščionys iš įsitikinimo. Mūsų tikslas — gėris. Tikime visomis augščiausiomis žmonijos vertybėmis, trokštame tiek savo tikėjimo pažangos, tiek pažangos aplamai, esame atviri žmonijos sielvartui ir laimei, esame pasiruošę kentėti už savo idealus, atleisti skriaudas ir dirbti su kiekvienu, jeigu gėris bus tikslas.

Buvome teisiami už dvasinių krikščionybės vertybių gynybą, už dorinių tautos pagrindų gynybą. Savo reikalą tesėme kalėjime ir tęsiame nuolat. Manome, kad prisidėti prie žmonių laimės galima tik krikščioniškųjų idealų prasme. Tačiau netvirtiname, kad esame neklaidingi ir kad mūsų atoveikis kraštutinės grėsmės laikotarpyje visuomet buvo tinkamas. Tuo metu, kai buvo skelbiama ir vykdoma programa tikėjimui panaikinti, pasyvumą laikėme tyliu pritarimu. Neatsižvelgdami į asmeninį pavojų, veikliai tęsėme krikščioniškąjį gyvenimą. Prabėgusiais metais įvyko tiek žiaurių dalykų, kad suprantame net tuos, kurie pametė vilį ir dabartinę ideologiją laiko priešinga ir perdėm bloga. Tai, kas įvyko, galėjo padaryti mus pesimistais. Nenorime būti pesimistais, bet nepasitikėjimo ir savyje užsidarymo mūrą galima pašalinti tik garsiai kalbant apie tai, kas buvo, ir praktikoje pakeičiant su tikyba santykį, kuris paneigia žmogaus teisių nuostatus ir kurio gėdisi tikri bei šviesūs marksininkai.

Sunku norėti iš katalikų pasitikėjimo ir bendradarbiavimo, kai Bendrijos sąranga sugriauta, kai per 1500 kunigų išsklaidyti po visus respublikos kampelius, kai vienuolynai uždaryti ir pasmerkti išnykti, kai tėvai bijo vaikus užrašyti tikybos pamokoms, kai nėra jokios kūrybinės tribūnos katalikiškajai minčiai, kai per 10 mūsų brolių ir seserų tebelaukia kalėjimuose teisingumo. Nenorime lengvatų, bet norime atgauti sau priklausomas vietas šalia kitų piliečių, nes tik tada iš tikrųjų tapsime piliečiais.

Esame pasiruošę pradėti tikrą pokalbį su marksininkais, panašiai kaip tai vyksta užsienyje. Tam mus žadina Pauliaus VI nusistatymas, santaryba, nūdieniai teologai, marksininkai ir eilė pažangiųjų teoretikų. Atvirosios krikščionybės pokalbis su atviruoju marksizmu ir kitomis humanizmo sistemomis gali būti viltis žmonijai bei mūsų respublikos ateičiai. Natūraliai galime pasirodyti tik kaip nepriklausomi krikščionys. Turime turėti sąlygas šiuolaikinei posantarybinei katalikybei skleisti.

Kreipdamiesi į Jus, Pirmasis Partijos Sekretoriau, reiškiame pripažinimą Jūsų pastangų, siekiančių laimėti pasitikėjimą Jumis ir naująja mūsų viešojo gyvenimo linkme. Mes džiaugsimės, jeigu sudarysite galimybes mūsų atstovams susitikti asmeniškai su Jumis ir aptarti su Jumis visus tuos reikalus.

Šito rašto nuorašą siunčiame vyskupui dr. F. Tomašekui ir kitiems vyskupams, kurie kol kas negali atlikti savo pareigų, išreikšdami tuo būdu savo ryšius su Bendrija.

Vieną nuorašą siunčiame "Literarni Listy" redakcijai, nes manome, kad mūsų pareiga painformuoti pasaulinę nuomonę, kuri žinojo apie mūsų teismus, jog esame išėję iš kalėjimo."

Vertėjo prierašas. Raštą pasirašė 83 asmenys, nurodę savo adresus, bausmės dydį ir iškalėtuosius metus — viso 734 metai ir 1 iki gyvos galvos, tame tarpe 472 su puse metų kalėjimo.

Vėlesnėmis žiniomis, Čekoslovakijos kompartijos pirmasis sekretorius neliko kurčias šiame jaudinančiame rašte pareikštam katalikų kalinių pageidavimui — priėmė vysk. Tomašeką, leido jam nuvykti Romon. Sprendžiant iš eilės praktiškų priemonių, kurių ėmėsi vyriausybė, šiuo metu esama daug vilčių, kad ligšioliniai santykiai su Katalikų Bendrija Čekoslovakijoje bus iš esmės pertvarkyti teigiama prasme. Jei taip, dar kartą pildosi pilnos pranašiško įkvėpimo Maironio eilės:

. . . Pavasaris eina
Karpatų kalnais.
Po Lietuvą — žiema . . .

A. L.

Kaip išlaikyti

Dirbtinius dantis

tvirčiau savo vietoje?

Ar jūsų dirbtiniai dantys nepykina bei nesudaro nemalonumų slysdami, krisdami ar judėdami valgant, kalbant, juokiantis? Užbarstykite truputį FASTHEETH ant dirbtinių dantų plokštelių. FASTHEET laikys jūsų dirbtinius dantis daug tvirčiau ir maloniau. Galėsite daug lengviau valgyti. Jie yra berūgščiai. Nejausite gumos skonio bei lipnumo. Milteliai panaikins plokštelių kvapą. Gerai pritaikinti dirbtiniai dantys yra būtinybė sveikatai. Lankykite savo dantistą reguliariai. Reikalaukite FASTEETH visose vaistinėse.

REIKALINGI NAUJI ŽURNALAI?

AL. GIMANTAS

Kai daugelis tautiečių šiandien mano, kad lietuviškoji spauda išgyvena laikraštinę infliaciją, kai mūsų įvairiems leidiniams derėtų krūvon jungtis ir tokiu būdu stiprėti turiniu, forma ir technika, — disonansu skamba žinutė, bylojanti apie vieno naujo lietuviško laikraščio — žurnalo pasirodymą. Šis leidinys, kiek teko privačiai girdėti, pasirodys šios vasaros pradžioje. Tad šiandien ir būtų proga dar kartą panagrinėti klausimą, ar mums reikia naujų leidinių?

Jei būsime atviri sau ir kitiems, turėsime sutikti, kad, nežiūrint nuolat girdimų lietuviškosios spaudos liaupsinimų, nuolatinių teiginių apie vis gerėjančią mūsų sapudą, visdėlto nederėtų išleisti iš akių fakto, kad daug mūsiškės spaudos balsų nepatenkina nemažos dalies viduriniosios kartos skaitytojų. O ką jau bekalbėti apie mūsų pačią jauniausią, priaugančiąją intelektualų kartą, kuriai mūsoji spauda atrodo visai nepatraukli. Žinoma, mes šioje vietoje galime guostis išimtimis, galime minėti vardus ir pavardes mūsų jaunimo atstovų, kurie gali turėti priešingą nuomonę, bet, kiekvienu atveju, tai bus tik išimtys.

Nepatenkintieji gerai supranta materialinę mūsų laikraščių padėtį. Taip pat jie nelaukia rungtyniavimo su vietinės aplinkos spauda. Teko girdėti pageidavimų, esą lietuviškoji spauda stipriau galėtų rūpintis savo turiniu ir žinių perdavimo forma. Pagrindinis priekaištas mūsiškei spaudai — tai neskyrimas žinios nuo komentaro. Be to, esą jaučiamas tendencingas žinių perdavimas, jų vertinimas. Mūsų laikraščių bendradarbiai labai lengvai sprendžią nepaprastai painias pasaulio problemas, puikiausiai žiną atsakymus į painiausius klausimus, į kuriuos neranda skubiu atsakymų ar sprendimų net pačios didžiosios pasaulio galybės. Dar kiti bendradarbiai — užsienio politikos komentatoriai neretai nusirašo ištisas vietas, kaikada ir išvadas, iš didžiųjų amerikinių žurnalų, dažnu atveju nepacituodami iš kur ima tą medžiaga bei pristatydami kaip savo kūrinius.

Lietuviškojo gyvenimo kronika, apžvalga irgi esą labai dažnai pateikiama su išpūstais duomenimis. Pervertinamas kurio nors vietinio politiko dalyvavimo viename ar kitame mūsų pobūvyje, vienų ar kitų rezoliucijų ar protesto raštu įteikimas įstaigoms ar asmenims, visiškai nepažymint kokios reakcijos ar ir iš viso kokio atsakymo susilaukta. Taipgi teko girdėti iš visos eilės tautiečių, žodžiu ir laiškuose patirti priekaištą, kurį "Metmenyse" apibendrino dr. K. Keblys, atsakydamas į klausimą "Kaip vertinate išeivijos spaudą apskirtai ir jos "kultūrinį vaidmenį" specialiai. Ar turime "laisvą", "žmogų gerbiančią" ir "kultūrą puoselėjančią" spaudą išeivijoje?" Atsakymas: "Daug džiaugsmo girdėjosi po to, kai Washingtono politinė konferencija mūsų spaudai lyg ir suteikė "veiksnio" statusą. Man atrodo, kad čia įvyko ne tik krikštynos, bet ir šermenys. Spauda parsidavė, ir ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai. Taigi, laisvos lietuviškos spaudos jieškant, ar nereikės tik bristi per Detroito upę Kanados pusėn?"

Grįždami prie mūsų temos, dabar jau bent kiek geriau galėsime suprasti tas nuotaikas, lūkesčius ir viltis, kuriomis yra užsikrėtę naujojo leidinio steigėjai. Kiek teko girdėti, būrelis rėmėjų, bent jau pradžiai, nepašykštėjo ir užtenkamai finansinės paramos, kad laikraščio pasirodymas būtų užtikrintas. Tai bus jaunosios ir viduriniosios kartos asmenų pastangos, į kurias jungiasi ir mūsų skautiškasis, ir ateitininkiškasis, ir santarietinis, ir neolituaninis sektorius. Žinoma, iniciatoriai ateina kaip privatūs asmenys, ne kaip savųjų organizacijų atstovai. Bet ar tos pastangos pasiteisins, aišku, spręsime išvydę ir susipažinę su pirmaisiais naujojo leidinio numeriais.

Red. prierašas. Lietuvių išeivijos spaudos gerinimo klausimas tebėra aktualus. Dabartinėse mūsų sąlygose dar būtų galima kaiką pagerinti. Bet ar tai siektina didinant periodinių leidinių skaičių, tenka suabejoti. Priekaištus darantieji mūsiškei spaudai turi pagrindo, tačiau jų ligšioliniai bandymai kalbėti jaunimo vardu bei organizuoti periodinius leidinius nepasižymėjo nei geresne forma, nei turiniu. Taipgi priekaištas mūsiškei spaudai dėl "parsidavimo" neatrodo pagrįstas. Po Vašingtono konferencijos toji spauda nė kiek nepasikeitė. Spaudos atstovų dalyvavimas konferencijose vienokiu ar kitokiu titulu nereiškia "parsidavimo" ar laisvės varžymo. Giriama didžioji spauda anaiptol nėra jau taip laisva — ji rikiuojasi pagal įvairias partijas bei grupes ir pagal tai informuoja bei komentuoja. Tai ryškiai matome pvz. Kanadoje rinkimų metu.

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masazai, spindulinės ir ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto **Tel. LE 3-8008**

Motinai **A † A SKOROGOBUTIENEI** mirus, dukrą MILDĄ ŽEMECKIENĘ ir Amerikoje gyvenančias dukras JANĘ ir IRENĄ su šeimomis giliai užjaučiame —

Oakville, Ont. **Irena ir Vytautas Mačikūnai**

Dalis Baltiečių Dienos programos atlikėjų; kairėje — "Gyvataras", priekyje dešiniau — "Baltijos" vienas sparnas, užpakalyje — "Varpas", toliau užpakaly juodais drabužiais — dalis lenkų studentų orkestro "Kawalerka". Ši nuotrauka buvo įdėta London "Free Press" dienraščio

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA paskelbė atsišaukimą, kviesdama lietuvių visuomenę prisiminti sibirinius trėmimus, rengti viešus minėjimus bei juose gausiai dalyvauti. Esą Sov. Sąjunga tebetęsia lietuvių naikinimą ir jų rusinimą. Dar ir dabar esą lietuvių Sibire, o grįžusiems nesą vietos savo tėvynėje. Birželio 8 d. ALTa surengė spaudos konferenciją, kurioje dalyvavo politiniai lietuvių veikėjai, spaudos bei radijo atstovai.

KLEVELANDE IŠKILMINGAI PALAIDOTAS automobilio nelaimėje žuvęs skulptorius Vytautas Raulinaitis, buvęs Lietuvos filharmonijos, Čiurlionio Ansamblio, vyrų okteto ir skautų akademikų narys. Velionies palaikus teko pašarvoti Šv. Jurgio par. salėje, nes laidotuvių įstaiga nebūtų galėjusi sutalpinti su juo atėjusių atsisveikinti lietuvių ir amerikiečių. Atsisveikinimo žodį tarė a.a. V. Raulinaičio buvę mokytojai Vilniuje A. Mikulskis ir K. Žilinskas, akademikų skautų vardu — dr. S. Matas, LB-nės — Sibiro kankinys B. Butkus. Koncertinę programą atsisveikinimo akademijoje atliko Čiurlionio Ansamblis, vyrų oktetas ir sol. A. Stempužienė. Programai vadovavo velionies bičiulis J. Stempužis. Dalyvių buvo arti tūkstančio. Gedulingų pamaldų metu bažnyčioje taip pat giedojo A. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis ir sol. A. Stempužienė.

PAGERBTUVĖS Į PENSIJĄ IŠEINANČIAM "Draugo" red. Leonardui Šimučiui, redakcijoje išdirbusiam daugiau kaip 40 metų, buvo surengtos Tėvų marijonų vienuolijos patalpose Čikagoje. Žodį tarė Pr. Garšva, MIC, V. Bagdonavičius, MIC, Lietuvos gen. kons. dr. P. Daužvardis, "Chicago American" red. St. Pieža, M. Rudienė ir kt. "Draugo" leidėjai L. Šimučiui suteikė garbės redaktoriaus titulą, K. Bradūnas paskaitė jam skirtą eilėraštį, o A. Baronas eiliuotu humoru padarė redaktorių, administratorių ir spaustuvės tarnautojų apžvalgą. Administracijos vardu L. Šimučiui buvo įteiktas ritinys popieriaus, miližiniškas pieštukas ir žemaitiškos dekoratyvinės klumpės, atsisveikinimo laišką skaitant R. Raslavičienei. Dienraščio leidėjai būsimajam pensininkui padovanojo rašomąją mašinėlę. Pagerbtuvėse dalyvavo ir prel. J. Balkūnas, atvykęs iš Brooklyno.

ALYTAUS GIMNAZIJOS penkiasdešimtmetį nutarta atžymėti Čikagos Jaunimo Centre 1969 m. lapkričio 29 d. Koplyčioje bus atlaikytos Mišios už mirusius gimnazijos mokytojus ir mokinius, padėtas vainikas prie Laisvės paminklo, JC salėje įvyks akademija su literatūrine-vokaline dalimi ir bendras visų dalyvių pokylis. Išvakarėse bus atidaryta alytiškių dailininkų darbų paroda. Taipgi nutarta iš Alytaus gimnazijos buvusių mokinių surinkti po $10 ir gimnazijos vardu įnešti tūkstantinę į Lietuvių Fondą. Buvę gimnazijos mokytojai ir mokiniai visais suvažiavimo reikalais raginami kreipti į E. Juknevičienę, 8741 S. Albany Ave., Chicago, Ill., USA. Jos telefonas — GA 4-9442.

Australija

MELBURNO LIETUVIAI STUDENTAI yra pasiryžę išleisti anglų kalba A. Zubro knygą "People of the Amberland" ("Gintaro krašto žmonės").

KANBEROS LIETUVIŲ KLUBAS, pradėdamas penktuosius veiklos metus, išsirinko naują valdybą: pirm. — V. Martišių, vicepirm. — N. Volką, ižd. — A. Šveda, sekr. — R. Katauską, nariais — M. Mauragį, P. Dabrėgą, J. Vaitą. Klubas turi įsigijęs $27.000 nuosavybę. Per ketverius metus pelno turėta $18.000. Iš 1967 m. pelno klubas daugiau kaip $600 paskyrė lietuvių kultūrinėms, sporto ir šalpos organizacijoms.

DALĖS DARBŲ PARODĄ Melburno Šv. Jono par. salėje surengė Juozas Baukus, meną studijavęs Brisbanės institute, kur jis savo pavardę jau pakeitė į J. Banks. Parodoje buvo išstatyti 22 darbai — akvarelės, lino raižiniai ir drobės.

JAUNIMO CHORĄ Sidnėjuje suorganizavo Algis Plūkas, talkinamas "Dainos" choro vadovo A. Kavaliausko. Repertuarui buvo parinktos nesudėtingos, bet skambios lietuvių kompozitorių dainos, kurios patinka jaunimui. Chorą sutiko globoti lietuvių kapelionas kun. P. Butkus. Šis meno vienetas turi tikslą suburti lietuvių jaunimą ir paruošti dainininkus suaugusiųjų chorui.

JAUNIMO VAKARĄ MELBURNE surengė A. Karazijienė ir H. Statkuvienė, pasikvietusios tris tautinių šokių grupes, kurių viena buvo iš Geelongo. Programoje taipgi dalyvavo jaunieji dainininkai ir deklamatoriai.

BIRUTĖ TAMOŠIŪNIENĖ, populiarios muzikos plokštelių dainininkė, po sėkmingos širdies operacijos jau grįžo iš ligoninės ir sveiksta namuose.

Argentina

PROF. E. RYMA-RYMAVIČIUS, General Roca mieste, Rio Negro provincijoje, surežisavęs L. Marechal veikalą "Antigona Velez", grįžo į Buenos Aires ir vėl perėmė savo katedras abiejose dramos mokyklose — valstybinėje ir savivaldybinėje.

BUENOS AIRES MIESTE gyvenantys menininkai ir ansamblių vadovai aptarė scenos veikalo pastatymo ir dainininkų koncerto reikalus. Šie parengimai bus skiriami Lietuvos nepriklausomybės jubilėjiniams metams atžymėti. Pasitarime dalyvavo muzikai — V. Rymavičius, I. Andrijauskas, ansamblių vadovės — J. V. Simanauskienė, sol. Z. Valadkaitė, O. G. Ožinskienė, dainininkai — A. Griška, A. Slančiauskas, dr. J. Simanauskas, dainos ir sceninio meno entuziastai — stud. H. Levanavičius, F. Bajerčius, P. Ožinskas, I. A. Stankevičienė.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS kuratorijos steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo VLB krašto tarybos atstovai A. Bernatonis, OFM Cap., dr. P. Karvelis, E. Simonaitis, inž. J. K. Valiūnas, krašto valdybos atstovas ltn. J. Barasas, lietuvių katalikų sielovados atstovas teisininkas J. Lukošius ir gimnazijos direktorius V. Natkevičius, patvirtino kuratorijos statutą ir sudarė kuratorijos valdybą: V. Natkevičius — pirm., J. Lukošius — vicepirm., ltn. J. Barasas — ižd. Kontrolės komisijon išrinkti dr. P. Karvelis ir E. Simonaitis. Kuratorija, kaip savita organizacija, jau užregistruota Weinheimo teisme.

ALINA MEČYTĖ, studijavusi meną Miunchene, gavo dekoratorės darbą Goettingeno jaunimo teatre.

ALINOS GRINIENĖS vadovaujama Miuncheno lietuvaičių tautinių šokių grupė sėkmingai pasirodė šalpos organizacijos "Hilfswerk" metiniame labdaros pobūvyje. Po programos lietuvaitės turėjo progos supažindinti pobūvio dalyvius su dabartine Lietuvos būkle sovietų okupacijoje.

NAUJI KAPAI. Gautinge kovo 23 d. mirė Petronelė Pocienė, gimusi 1896 m. Jurbarko vlsč.; Miunchene kovo 23 d. — Antanas Junevičius, g. 1884 m. Pajevony, Vilkaviškio apskr.; Bad Zwischenahne balandžio 6 d. — Adolfas Hazenbeinas, g. prie Kazlų Rūdos; Schoemberge balandžio 17 d. — Pranas Vaškys, g. 1909 m. Antrų Kūlų kaime, Kretingos apskr.

HAMILTON ONT

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS įvyks sekmadienį, birželio 16, kartu su latviais ir estais. Jis prasidės 11 val. ryto pamaldomis už ištremtuosius, kur tai dienai pritaikintą pamokslą pasakys mons. kleb. J. Tadarauskas. 1.30 v.p.p. kviečiame visus su automobiliais susirinkti Loblaws autoaikštėje (Main St. E. tarp Tisdale St. So. ir Cathedral Girls High School). 1.45 v. išvažiuojama į miestą. Automobilius galima bus pasistatyti King St. tarp James ir John gatvių, pietinėje Gore parko pusėje. 2 v.p.p. bus padėtas vainikas prie Nežinomo Kareivio paminklo ir tartas trumpas žodis. Iš ten visi važiuoja į Robinson Memorial Theater (Art I) McMaster University. Ten latviai parodys 15 min. apie ištrėmimus filmą. Filmas yra pačių rusų darytas, bet patekęs į laisvėn pabėgusių latvių rankas. Po filmo — prof. Ant. Klimo iš Ročesterio, N. Y., paskaita apie rusinimą ir naikinimą Pabaltijo valstybių. Po paskaitos įvyks diskusijos, kurias praves prof. Ant. Klimas. Minėjime žada dalyvauti daug kanadiečių svečių.

Visi Hamiltono ir apylinkės lietuviai kviečiami minėjime dalyvauti. Moterys prašomos pasipuošti tautiniais drabužiais. Neužmirškime mūsų brolių ir sesių kančių, kurias kentėjo ir kenčia dėl mūsų Tėvynės. Savo gausiu minėjime dalyvavimu paskatinsime mūsų jaunimą dar daugiau dirbti Tėvynės išlaisvinimui.

KLB Hamiltono apyl. valdyba

"GYVATARO" IŠVYKA. Canadian Folk Arts Council direktorius L. Kossar laiške "Gyvataro" vad. G. Breichmanienei praneša, kad vykstančios į tarptautinį festivalį Prancūzijoj dvi Kanados tautinių šokių grupės Hamiltono "Gyvataras" ir "Les Danseurs du St. Laurent" turi būti pasiruošusios šokti nors vieną bendrą šokį. Tame pačiame laiške jis mini, kad "Gyvataro" pasiuntinio eina pilnu tempu, drabužių eskizai paruošti ir suorganizuota siuvėjų talka. Darban įtraukta daug jaunimo. Energinga režisorė p. Kudabienė labai džiaugiasi jaunimo entuziazmu. Apgailestauta, kad dažnai dėl laiko ir dėl lėšų trūkumo tenka atsisakyti nuo išvykų į tolimesnes kolonijas ir taip visas įdėtas darbas bei vargas nueina į archyvą! "Aukuras" tikisi, kad ateityje pakvietimus išvykoms gaus iš anksto. Kadangi visi artistai yra surišti su darbu, tai dažniau, kaip sykį į mėnesį, ypač į tolimesnes kolonijas, yra neįmanoma išvažiuoti. Be "Mindaugo mirties", dar yra ruošiamasi š.m. spalio 23 d. numatytam bendram vakarui su "Gyvataru" ir parapijos choru — bus suvaidintas Veličkos "Vasaros vėjas". **A. J.**

ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO "GIEDRAITIS" valdybos sudėtis po š.m. gegužės 5 d. visuotinio narių susirinkimo yra sekanti: pirm. A. Kuras, sekr.-ižd.. A. Buinys, šaudyklos vadovas V. Sasnauskas; vadov. pagalbininkai — P. Armonas ir Z. Bolskis, žvejų grupės vadovas A. Paulius, medžiotojų vadovas — J. Stonkus. Klubas ruošia išvykągegužinę birželio 16, sekmadienį 2 v.p.p., p. Matuliūnų vietovėje, Fishergland, prie Erie ežero kranto (ten pat, kur ir praeitais metais). Programoje numatoma priziniai šaudymai visiems, premijavimas tos dienos pagautos didžiausios žuvies (tik nariams), loterija, įvairi premijuota programa vaikams. Be to, vaikai bus pavaišinti karštais "šuniukais" ir gėrimais. Kviečiame visus tėvelius su vaikučiais praleisti drauge laiką gamtoje. **Valdyba**

LN VALDYBA savo birž. 2 d. posėdyje nutarė narių susirinkimą šaukti ne liepos 14 d. ir ne LN Delta salėje, bet š.m. **birželio 22 d., šeštadienį,** Aušros Vartų parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., 5 val. vak. Šiuo pranešimu atitaisome mūsų tuo reikalu buvusią "TŽ" birž. 6 d. š.m. žinutę. **H. Lietuvių Namų valdyba**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju mieloms ponioms už man suruoštą staigmeną ir už gražias bei vertingas dovanas mano gimtadienio proga, ypač rengėjai p. Enskaitienei, p.p. Renkienei, Vitienei, Kaminskienei, Saunorienei, Rimkienei, Šešelgienei, Jankauskienei, Dervaitienei, Leparskienei, Beržaitienei, Juškevičienei, Stulgevičienei, Urbanavičienei, Raguckienei, Kalinskienei, Pliskevičienei, Mrs. Lobi, Vindašienei, Jusienei.

Dar kartą visoms nuoširdus ačiū

Teresė Kalmatavičienė

Niagaros pusiasalis

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMĄ rengia St. Catharines mieste baltiečių komitetas birželio 15, šeštadienį, 11 v.r. prie rotušės. Programoje — vėliavų pakėlimas pusiau stiebo, asistuojant iš kiekvienos tautybės po dvi mergaites. Vėliavas pakeliant — Kanados, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnai. Kalbą pasakys St. Catharines miesto burmistras. Pagrindinis kalbėtojas — provincijos parlamento narys, imigracijos ministeris R. Welch. Be to, trumpas žodis kiekvienos tautybės atstovų. Dalyvaus vietinių laikraščių ir radijo korespondentai. Visi vietos ir ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Pageidautina, kad moterys pasipuoštų tautiniais drabužiais. Birželio 16 d. baltiečiai gausiai renkasi į savo maldos namus pasimelsti už nužudytus ir kenčiančius savo tautiečius.

Radijo stotis CKTB duos specialias programas: penktadienį, birželio 14, nuo 10 iki 11 v.v. Baltijos tautų muzika; sekmadienį, 8-9 v.v., muzikinė programa su plačiais komentarais apie esus latvius ir lietuvius, ypač apie sibirinius trėmimus.

Bendruomenės valdyba

• Du Cornell universiteto aeronautinės laboratorijos mokslininkai — Robert Wohlers ir Ernst Ruda — pagamino radarą, kuris amerikiečiams policininkams riaušių metu padės susekti i juos šaudančius asmenis. Kulipkos kryptį bei jos iššovimo vietą radaro ekrane atžymės į taikinį skriejančios kulipkos zvimbimas. Naujasis įrenginys yra tokio paties dydžio kaip policijos radaras, naudojamas automobilių greičiui nustatyti.

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9.30—5 v.p.p.
Antr. 9.30—5 v.p.p.
Treč. 9.30—5 v. .p.p.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.
Penkt. 9.30—8 v.p.p.
Šešt. 9—1 v.p.p.

Augšti nuošimčiai už indėlius
Prieinamos skolinimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.

ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.

MI 83400 ANCASTER, ONT.

KNIGHT RADIO AND TELEVISION

SALES AND SERVICE

168 LOCKE ST. SO. HAMILTON **Tel. 522-5028**

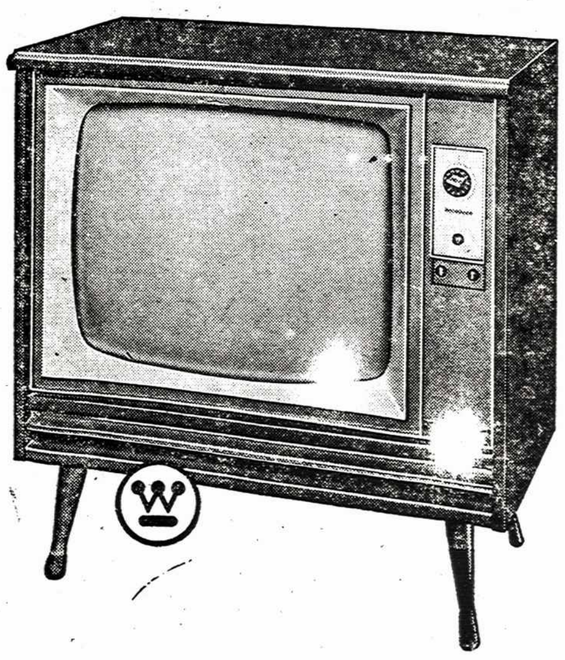

22" TV PRIIMTUVAS
NUO $210

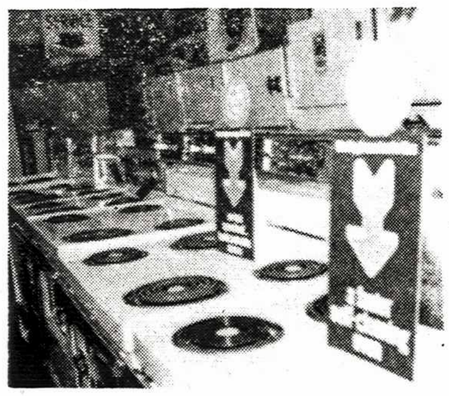

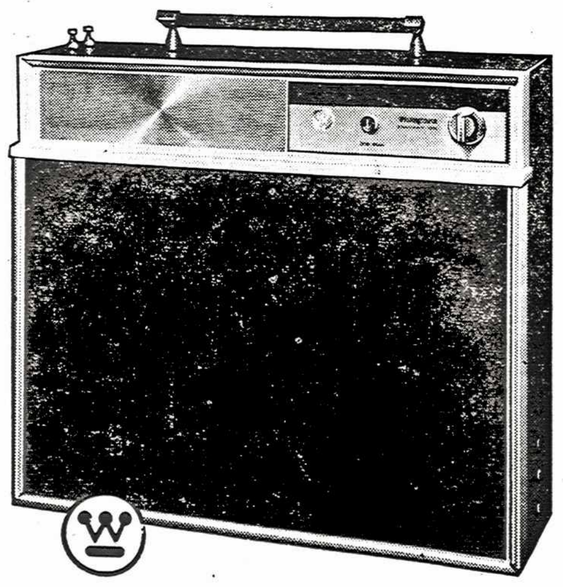

NEŠIOJAMAS TELEVIZIJOS 19" PRIIMTUVAS
NUO $150

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKĖJIMAI –

CANADIAN WESTINGHOUSE COMPANY

Pranešu visiems klientams, kad nuo š. m. kovo 4 d. esu "Knight Radio and TV" krautuvės savininkas.

Dėkoju visiems buvusiems savo klientams ir tikiu, kad galėsiu ir toliau jums patarnauti. Taip pat kviečiu ir kitus tautiečius apsilankyti mano krautuvėj, susipažinti ir palyginti kainas.

Visą birželio mėnesį specialios susipažinimo kainos

IKI PASIMATYMO: JŪSŲ — *ALGIS (AL) PILYPAITIS*

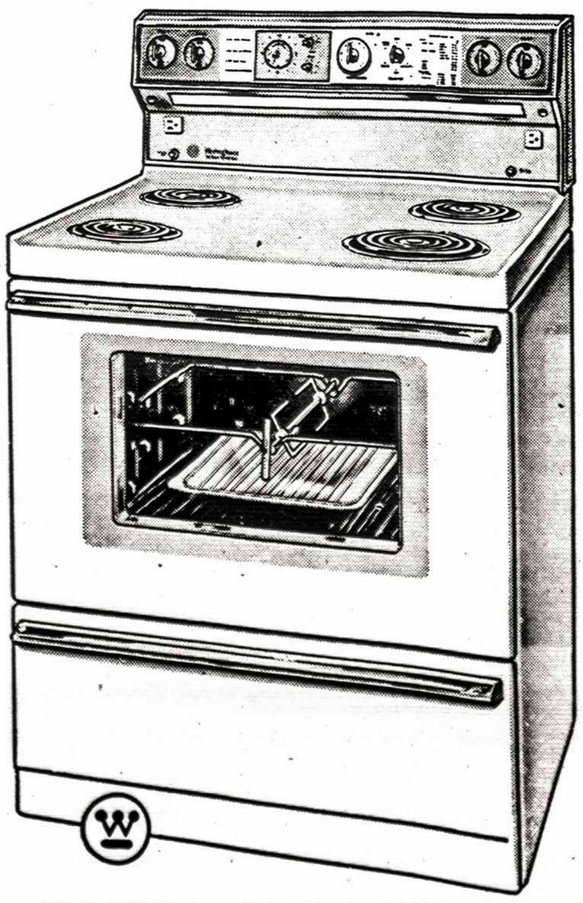

30" ELEKTRINĖ KROSNIS, PILNAI AUTOMATISKA
NUO $199

13,1 KUB. PĖDŲ AUTOMATIŠKI NESARMOJANTYS ŠALDYTUVAI. NUO $290.-.

Krautuvė atidaryta — pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais 9 v.r.— 6 v.v.; trečiadieniais 9 v. r.—12.30 v.p.p.; penktadieniais 9 v.r.—9 v.v.; šeštadieniais 9 v.r.—5 v.p.p.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

"UNITA" KORESPONDENTAS

Prieš pat rinkimus Italijoje kompartijos laikraščiui "Unita" (Vienybė) parūpo religinis gyvenimas Lietuvoje. Mat, Italijos komunistų vadams reikėjo atremti priekaištus, liečiančius religijos persekiojimą sovietų valdomoje Lietuvoje. Korespondentas A. Gueras lankėsi Vilniuje, Kaune ir grįžęs padarė išvadą, kad socializmo sąlygomis katalikai Lietuvoje turi pilną tikėjimo laisvę ir kuria naujus santykius su esama tvarka. Korespondentas nematė uždarytų bažnyčių, ištremtų vyskupų, likviduotų kunigų seminarijų, uždraudimo katalikų religinės spaudos, religijos dėstymo mokyklose, net paprastos katechizacijos... Visa tai korespondentas vadina "pilna tikėjimo laisve." Taipgi jis parašė, kad Lietuvoje tarp ateistų ir katalikų vyksta spaudoje "atviras pokalbis". Skaitantieji gi sovietinę Lietuvos spaudą to "atviro pokalbio" neranda, nes jo nėra. Yra tik vienašališka, visiems įgrisusi ateistinė propaganda, sutrypianti bet kokį pokalbį su katalikais. Taigi, visas Guero reportažas tėra įprastinė komunistų propaganda.

GROŽIO KARALIENĖ

Trečią pavasarį iš eilės Kauno studentai Romantikų pakrantėje prie Kauno marių surengė jau tradicine tampančią savo šventę. Programą atliko Kauno muzikinio teatro solistai S. Repečkaitė ir S. Rubinovas, Kauno politechnikos ansamblis "Nemunas", sugiedojęs studentų himną "Gaudeamus igitur" ir pašokęs "Pasėjau dobilėlį". Po to turėjo progos pasirodyti medicinos instituto smuikininkai, jų dainininkė Gražina Deksnytė, šokėjai Vida Peraščikaitė ir Arkadijus Šamrovas, žemės ūkio akademijos studentai. Dalyvius ilgai linksmino Kauno politechnikos instituto estradinis orkestras "Kertukai". Dėmesio centre betgi buvo neįprastas dalykas — gražiausios studentės rinkimai. Grožio karalienės karūna teko Kauno medicinos instituto pirmo kurso studentei Atenai Miliūnaitei. Pradžioje merginos buvo nedrąsios, bet greit apsiprato ir pradėjo didžiuotis savo žydinčia jaunyste. Vertintojų komisija atsižvelgė ne tik į grožį, bet ir išmintį, sąmojų. Ši "kapitalistinio" pasaulio išmonė teisinama lietuviško kaimo tradicijomis, nes juk kaime visada būdavo viena gražiausioji mergina. Komunstinei nuotaikai šventėje atstovavo iš Lėktuvo išmėtyti lapeliai, primenantys komjaunimo penkiasdešimtmetį, motociklininkų atvežta fakelui ugnis iš sovietų karių kapinių Šančiuose ir jiems perduotas studentų vainikas karių kapinėms papuošti.

TORONTIEČIAI SPORTININKAI

Gegužės 30 d. laidoje "Gimtasis Kraštas" su trumpais pranešimais įsidėjo torontiečių V. Nešukaitytės ir A. Šlekio nuotraukas. Apie Violetą rašoma: "Supažindiname su viena pajėgiausių Kanados stalo tenisininkių — torontiete Violeta Nešukailyte. Ji — triskart Kanados čempionė, yra laimėjusi svarių pergalių ir už Kanados ribų. Beje, V. Nešukaitytė yra žaidusi su L. Balaišyte ir jai pralaimėjo. Šioje nuotraukoje V. Nešukaitytė su anglu Deniu Nilu; pernai jie laimėjo pirmąją vietą Kanados tautinėje parodoje surengtose varžybose." Antrasis torontietis pristatomas trumpiau: "Arūnas Šlekys, Toronte (Kanada) studijuojantis inžineriją, jau dešimt metų žaidžia krepšinį. Už pernykščio sezono žaistas rungtynes kaip geriausias savo koledžo sportininkas gavo Engineering Society (Inžinierių draugijos) taurę. A. Šlekys taip pat slidininkas ir akademinio irklavimo mėgėjas; yra dalyvavęs Henlėjaus regatoje."

LIETUVIŲ FONDAS

"Gimtasis Kraštas", be jokios propagandos supažindinęs skaitytojus su Toronto lietuviais sportininkais, laiškų skyriuje pasiklysta melo šunkeliuose. Gegužės 30 d. A. Š. iš Montrealio pasakoja nesąmones: "Kartą šeštadienį klausau čia per radiją lietuviško pusvalandžio. Vienas "vaduotojas" šaukia stoti visus į darbą ir surinkti šimtą tūkstančių dolerių Lietuvai "vaduoti". Nežinau, gal už tą sumą jie nori nusipirkti Lietuvą... Pasirodo, pusė pinigų skirta "kitiems tikslams" — prabaliavoti. Viena ponia pasakoja apie tuos balius, kitaip posėdžiais vadinamus. Sakė, puikus restoranas, šampanas — ko tik ten nebuvo..." Iš šių eilučių kiekvienam aišku, kad yra kalbama apie Kanados Lietuvių Fondą, kurio kapitalas yra skiriamas Lietuvai, o nuošimčiai lietuvybei Kanadoje išlaikyti. Baliavoti šio pinigo sąskaiton savo fantazijoje gali tik komunistų propagandistai, proto ir sąžinės neturintieji jų idėjos draugai. KLF pateikia metinę apyskaitą, kurion yra įtrauktas kiekvienas centas. Fondui suaukotos šimtinės iš banko neišimamos, o gautieji nuošimčiai išdalinami lietuviškoms mokykloms ir daugiausia lietuvių jaunimo organizacijoms. Jeigu laiško ištrauka yra autentiška, ne "GK" redakcijos kūrinys, tai A. Š parodo labai jau primityvią orientaciją. Kanados lietuviams komunistams galima būtų priminti, jog jie, bekovodami už sovietinį komunizmą, jau seniai prarado savo lietuviškąjį jaunimą.

"VILNIUS-68"

Po ilgo laukimo pagaliau buvo išleista telefono abonentų knyga "Vilnius-68", kuri palengvins telefoninius pokalbius vilniečiams ir Vilniun atvykusiems svečiams. Laisvajame pasaulyje tokias knygas kasmet nemokamai abonentams parūpina telefono bendrovės. Vilniuje valdinės telefonų bendrovės abonentų knygos bus pardavinėjamos. Pagrindu šiai knygai buvo paimtas 1967 m. spalio 1 d. abonentų sąrašas, papildytas iki 1968 m. vasario mėnesio. Telefonų Vilniuje dabar yra 31.000, kurių 11.000 priklauso valdžios įstaigoms, 20.000 — vilniečiams.

KAUNIEČIŲ CHIRURGAI

Vilniuje jau buvo atliktos kelios širdies vožtuvų pakeitimo operacijos. Kauniečių chirurgų prof. J. Brėdikio ir R. Žebrausko naują būdą širdžiai gydyti aprašo "Tiesa" gegužės 21 d. laidoje: "Ligonio būklė sunki. Širdis susitraukdavo tik 30 kartų per minutę, vyriškis dažnai prarasdavo sąmonę. Šiuo kritišku momentu chirurgai panaudojo naują endokardialinės stimuliacijos būdą. Kontroliuojant rentgenui ir televizijai, elektrodas į ligonio dešinįjį širdies skilvelį buvo įvestas pre proraktikaulinę veną. Operacija atlikta su vietine anestezija, neatidarius krūtinės ląstos. Tame pačiame piūvyje po oda patalpintas nedidelis elektrostimuliatorius. 53 metų Kaišiadorių rajono Bartaičių eksperimentinio ūkio darbuotojo A. Vasiliausko gyvybė buvo išgelbėta. Atsistačius normaliai širdies veiklai, po dešimties dienų jis buvo išrašytas iš ligoninės." Tokia operacija yra pirmoji ne tik Lietuvos, bet ir visos Sovietų Sąjungos mastu.

ČEKOSLOVAKIJOS PARODA

Vilniaus Vingio parke atidaryta Čekoslovakijos pramonės gaminių paroda, kurią dominuoja "Motokovo" įmonės traktoriai ir kitos žemės ūkio mašinos, jų tarpe Lietuvoje plačiai paplitusi cukrinių runkelių nuėmimo mašina. "Stroieksporto" įmonė lankytojus supažindina su sodininkams, daržininkams ir medelynų darbininkams skirtais mažaisiais traktoriais, "Merkurijaus" — su moderniomis virtuvėmis, šaldytuvais, nerūdijančio plieno stalo įrankiais, termosų rinkiniu, "Eksiko" — su Čekoslovakijoje pagamintos avalynės pavyzdžiais. Parodą atidarė sovietų okup. Lietuvos žemės ūkio "ministeris" M. Grigaliūnas ir iš Maskvos atvykęs Čekoslovakijos prekybos atstovas Svatoplukas Osvaldas. Jų kalbose pirmiausia buvo linksniuojamas draugiškas bendradarbiavimas tarp Čekoslovakijos ir Sovietų Sąjungos, o paskui buvo užsiminta ir apie čekoslovakų bei lietuvių liaudies draugystę. V. Kst.

BALTIEČIŲ DIENOS ATGARSIAI

LONDONAS, ONTARIO. Baltiečių Diena — graži šventė mūsų jaunimui ir stambus, sakyčiau, mūsų apylinkės mastu — istorinis parengimas, atkreipęs ir kitataučių rimtą dėmesį. Tiek banketas su didžiausiu garbės svečių skaičiumi, kokį televizijos Bill Brady yra matęs, tiek ypač po jo sekęs koncertas, tiek ir visa kita iškilmių programa dalyvavusiems paliko tikrai gražų įspūdį. 1800 vietų koncerto salėje prisirinko apie 1000 žiūrovų, o tai pustrečio šimto lietuvių apylinkei yra gražus skaičius! Tačiau ir šį kartą pasigesta didesnio skaičiaus lietuvių iš didžiųjų apylinkių. Nors programa šį kartą čia nebuvo menkesnė kaip ir didžiosiose kolonijose, bet visdėlto Londonas jiems kažkodėl yra nepriimtina vieta, nors iš čia labai didelis nuošimtis vyksta į didžiųjų apylinkių svarbesnius parengimus. Dienos programa buvo tinkamai atžymėta televizijoje ir "London Free Press" dienraštyje, kuriame buvo įdėtos ne tik svarbiausių kalbų santraukos, bet ir lietuvių taut. šokių nuotrauka. Televizija perteikė dalį koncerto programos, būtent, iškarpą "Gyvataro" šokio ir visą "Aštuonytį", atliktą Gyvataro", "Baltijos", "Varpo" choro ir lenkų studentų orkestro. Ypač tobulai perteiktas garsas: malonu klausyti ir žiūrėti. Estų gimnastų grupė taip pat ten rado vietos. Ypač visiems patiko taut. šokiai: "Programos dalis, skirta taut. šokiams, galėjo būti ilgesnė..." ne vienas kanadietis svečias išsitarė. Patiko ir choras bei gimnastai. Svečių dėmesį atkreipė ir jaunoji "Varpo" dirigentė D. Skrinskaitė bei koncerto pranešėja G. Petrauskienė, kuri ir šį kartą pasirodė šitokiose pareigose nepamainoma: imponavo ne tik išvaizda, bet ir gražia anglų kalba. Studijuojant universitete, ypač vasaros metu, jai tekdavo nekartą būti įvairiose reprezentacinėse pareigose. G. Breichmanienės "Gyvataras" ir šį kartą pasirodė kaip mūsų šauniausia taut. šokių grupė. Džiugu, kad ji susilaukė užtarnauto pripažinimo ir iš kanadiečių pusės: ji yra vienintelė grupė iš angliškai kalbančios Kanados šią vasarą vykstanti Europon atstovauti Kanadai Prancūzijoje. "Baltija" — jauna ir progresuojanti taut. šokių grupė, vadovaujama D. ir M. Chainauskų, irgi stengėsi uždavinį kuo geriausiai atlikti. Įdomiausia buvo stebėti atjaunėjusį "Varpą". Nauja dirigentė — nauja ir choro kryptis. Krypstama nuo, sakyčiau, operinio žanro prie liet. liaudiško, daugiau čiurlioniues ansambliui būdingo. Lankstus niuansavimas su liaudiškais išsiliejimais — buvo maloni staigmena kiekvienam, mėgstančiam lietuvišką dainą. Darbščios ir sumanios D. Skrinskaitės dėka iš "Varpo" pradėjo spinduliuoti liet. dainos šilima. Ir ypač visiems patiko pati jaunoji dirigentė puošniuose taut. drabužiuose. Jos mostai — santūrūs, bet ryžtingi ir aiškūs. Ne tik dirigentė jauna, bet ir pats choras žymiai atjaunėjęs. Tai geras ženklas. Kad ši programa labai patiko ir angliškiesiems svečiams, matyti iš to, jog nevienas jų inteligentas atėjo specialiai padėkoti, prašydamas surengti daugiau panašių koncertų. Great, wonderful, lovely ir kitais panašiais terminais gyrė Baltiečių Dienos programą. Vieno departamento vedėjas sugaišo net pusantros valandos bejieškodamas asmens, kuriam norėjo padėkoti už suteiktą galimybę dalyvauti tokiame puikiame koncerte. Nemažiau gražius įspūdžius savo širdyse išsinešė ir patys lietuviai. Džiaugėsi šia programa ir ten dalyvavusiu jaunimu ir vysk. V. Brizgys, linkėdamas, kad šis jaunatviškas entuziazmas ir toliau bujotų religiniu ir tautiniu atžvilgiu. Tai buvo didelė reklama Baltijos kraštų penkiasdešimtmečiui ir lietuviams. Užtarnauta padėka priklauso visiems prie šio parengimo prisidėjusiems.

D. E.

JUOZĄ GUDĄ ir šeimą,

jo **MAMYTEI** Lietuvoje mirus, nuoširdžiai

užjaučiame —

J. A. Vanagai **S. A. Petraičiai**

Z. J. Klevinai **J. K. Kaknevičiai**

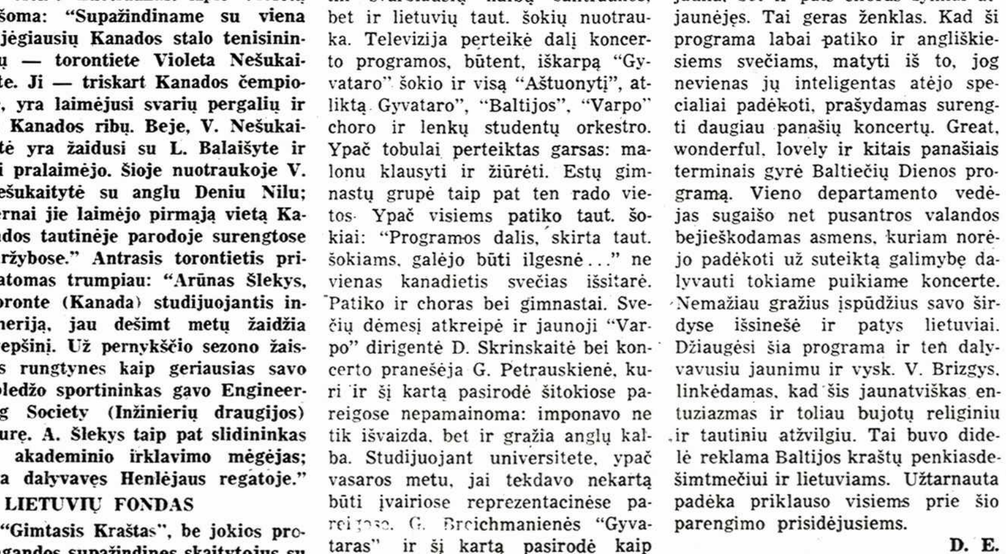

Moksleivių ateitininkų suvažiavimas Klevelande š. m. gegužės 25—26 d. Iš Toronto dalyvavo arti 30 moksleivių. Nuotraukoje — kalba torontietis V. Kolyčius, ateitininkų moksleivių kuopos koordinatorius

Nuotrauka Rimo Jaciko

Visi vykstame į didžiąją lietuvių šventę St. Catharines, Ont.!

BIRŽELIO 22 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, 6.30 VAL. VAKARO,

LIETUVOS JUBILĖJINIŲ METŲ

ŠVENTĖ-JONINĖS

MERRITTON COMMUNITY CENTRE HALL, ST. CATHARINES, ONTARIO

ČIKAGOS "GRANDIES" ANSAMBLIS ATLIKS LABAI GRAŽIĄ

IR ĮDOMIĄ MENINĘ PROGRAMĄ

- Bufetas, laimės šulinys ir kitos pramogos
- Šokiams gros Vytauto Babecko orkestras
- JAV ir Kanados jaunimo susiartinimo vakaras

Maloniai kviečiame visus dalyvauti šioje nepaprastoje metinėje šventėje

RENGIA — PARAPIJA

Garsioji Čikagos tautinių šokių grupė "Grandis", kuri atliks Joninių šventės programą St. Catharines, Ontario, birželio 22 d.

Jubilėjiniai metai Kanados sostinėje

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo penkiasdešimtmečio sukaktį mini visi lietuviai. Stiprūs ir gausūs L. Bendruomenės vienetai mini dideliais projektais, mažosios kolonijos — kuklesniais planais, o gimtojoj žemėj likusieji — uždarai širdyje tyliu pasipriešinimu ir ištverme.

Otavos lietuvių apylinkė neimponuoja skaičiumi, tad ir Lietuvos Laisvės Kovos metus atžymi savitu būdu — sukakties projektus pakreipė individualine-kultūrine linkme, pasiryždama kuo daugiausia šio krašto žmonių supažindinti su Lietuvos klausimu ir rasti naujų draugų. Tuo tikslu aukojamos knygos: Lietuvos Enciklopedija anglų kalba Otavos universitetui; J. C. O. Norem "Timeless Lithuania" ir KLB valdybos atsiųsta "Lithuanians in Canada" — gen. gubernatoriui, ministeriui pirmininkui, opozicijos vadui ir parlamento bibliotekai. Kelis egzempliorius "Lithuanians in Canada" apylinkė laiko savo žinioje tam tikrom progom įteikti augštiems pareigūnams. Planuojama taip pat parinkti knygų iš savo narių, kreiptis į leidėjus ir paaukoti miesto Carnegie vardo bibliotekai. Jos direktorius, gavęs didesnį knygų kiekį, žadėjo įrengti lietuvišką skyrių. Tokių skyrių bibliotekose turi visos veiklesnės tautybės.

Vietinei spaudai parašoma Vasario 16 ir Birželio išvežimų proga, nors ji nerodo palankumo tautybių klausimu. Tą aiškiai parodė rudens demonstracijos prie Sovietų Sąjungos ambasados neobjektyvus aprašymas.

Bendradarbiaujame su kitom tautybėm tiek kultūriniuose, tiek tėvynės laisvinimo baruose. Esame Kanados piliečiai, atliekame visas piliečių pareigas ir turime visas piliečių teises. Darniai ir sutartinai su visom kitom tautybėm siekiame lygių kultūrinių teisių, savo vyriausybę prašome intervencijos bei užtarimo laisvės siekiančioms pavergtoms mūsų tėvynėms.

Santykiai su estais ir latviais dar tampresni. Jau tradicija tapo gegužės mėnesį bendrai rengiami baltiečių baliai. Kiekviena tų trijų tautybių, minėdama savo tautos bylą, mini ir abiejų savo kaimynių tragedijas. Jau antri metai liūdnų Birželio trėmimų sukakties proga prašome katedros kleboną monsinjorą Gelinas atnašauti Mišias už žuvusius ir pamoksle paminėti nukankintus, išvežtus, kalinamus bei persekiojamus tautos laisvės kovotojus. Prisimename ta proga latvių bei estų kankinius.

Atšvęsti Lietuvos sukaktį rengėmės moterų literatūros vakaru ir moterų meno paroda. Nepavyko prisivilioti dailiojo žodžio atstovių, gi dailės paroda surengta Motinos Dienos proga.

MOTINOS DIENA

Po pamaldų ir kun. dr. V. Skilandžiūno pamokslo apylinkės valdybos pirm. inž. K. Vilčinskas pasveikino motinas jų Dienos proga ir pakvietė iškilmėms vadovauti jų organizatorę — kultūros vadovę. Šioji trumpai pristatė prelegentę dr. Jadvygą Rimšaitę, studijavusią archeologiją Lietuvoj ir Vokietijoj, dabar Kanadoje "skaldančią atomus" Department of Manpower, National Resources and Survey. Paskaitininkė, kalbėdama apie "Atominio amžiaus motiną", iškėlė šiuos jos uždavinius: ji turi susivokti technikos pažangoj ir minties bei idėjų pasauly, kad sugebėtų atsakyti į visus vaiko klausimus ir suprastų kur ir kodėl krypsta neramus jaunuolio žvilgsnis. Norą veržtis į mokslo pasaulį, grumtis gyvenimo lenktynėse vaikas turi gauti iš namų, iš motinos. Lietuviai yra gabi tauta, tik mums trūksta veržlumo. Moters mokslininkės ir motinos pavyzdys yra dviguba Nobelio laureatė Jadvyga Curie-Sladowska; viena jos duktė yra rašytoja, kita — motinos darbo tęsėja, irgi Nobelio laureatė.

Mūsų tautiniais šokiais, pirmieji įtraukę jaunimą į lietuviškos veiklos barą, visada sutinkami su entuziazmu. "Žilvičio" būrelio nariai už "Kepurinę" ir "Grandinėlę" gavo daug katučių. Energingos vadovės N. Ščepanavičiūtės rankose jaunųjų būrelis padarė didelę pažangą ir yra sėkmingai pasirodęs "Folk Arts Council" bei olandų rengtuose koncertuose. Po to scenoje pasirodė "mūsų mažiausieji, mūsų mieliausieji" trimečiai "scenos darbuotojai": Vida Balsevičiūtė, Rūta Jurkutė, Julytė Mitalaitė ir Juozukas Radžius. Jų akelės žvelgė ne į publiką, bet į užscenyje esančią jų režisorę p. Balsevičienę. Penkiamečiai "scenos veteranai" Paulius Mitalas, Edvardas Povilonis ir Raimondas Šimanskis padeklamavo ilgokus eilėraščius. Visos mamytės buvo jaunųjų artistų gėlėm apdovanotos, pagerbtos. Tuo baigta pirmoji šventės dalis.

MENO PARODA

Parodos rengimas buvo labai mielas. Dailininkės mielai sutiko dalyvauti, viskas vyko sklandžiai. Stai salė, pasipuošusi įvairiaspalviais paveikslais, lyg ta Biblijos sužadėtinė. Tik... meno kritikas dr. H. Nagys, turėjęs atidaryti parodą, staiga susirgo. Kas daryti? Laimei buvo atvykęs su Ponia ir liaudies meno geriausias žinovas bei autorius "Liedies Menas" 7 tomų. "S.O.S., p. Tamošaiti!" — "Nesirūpinkite, ponia, aš atidarysiu parodą ir kalbelę pasakysiu", — ramiai atsakė dailinin-kas. Atidarymo kalboje jis dėstė maždaug šias mintis.

Atidarydamas lietuvių moterų dailės parodą Otavoje, noriu pabrėžti senovės lietuvių sodiečių moterų kūrybinį palikimą — jų sodžiaus dailę, kuri yra arba gali būti pagrindu lietuvėms dailininkėms. Senovės lietuvių liaudies audiniai, margučiai ir pan. yra sukurti moterų, kurios nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. Tik savo talento dėka paliko jos mūsų tautai neįkainojamos vertės liaudies meną: juostas, tautinius drabužius, rankšluosčius, staltieses, lovatieses ir kitus kraičius, kurie slepia puošniausius ornamentus, įvairiausius simbolius, išreiškiančius buitį, kančią, vargą, džiaugsmą, meilę. Sodiečių moterų audiniai pasižymėjo ne tik puošniais raštais, bet ir sodriu, turtingu spalvų derinimu, kuris labai artimas didžiųjų pasaulio dailininkų kūrinių koloritui. Taigi, turint tokį gausų lietuvių tautodailės aruodą, šių dienų lietuvėms dailininkėms nėra ko dairytis po svetimus laukus, o tik žvelgti į senąją sodiečių moterų dailę, kurioje yra neišsemiami kūrybiniai šaltiniai, o ypač tuo atveju, kai norima tęsti savo tautos dailę.

Ir šioje moterų dailininkių parodoje kiekviena jų atėjo į dailę skirtingais keliais, bet jų kūryboje glūdi bendri mūsų tautinės dailės bruožai: simbolių puošnumas, vaizduotės turtingumas, spalvų sodrumas. Dabar keliais bruožais aptarsiu šios parodos dalyvių dailės darbus.

Zubienės paveiksluose galima įžvelgti žaismingą ir malonų spalvų pamėgimą. Jos kūriniai daugiausia ekspresionistiniai. Jos vaizdai — fantazijos kūriniai, kurie yra lyg mūsų regimo pasaulio atspindžiai. Tvirtame ir drąsiame braiže yra daug kūrybinės jėgos.

Šablauskienės dailės pasaulis abstraktus. Jos paveikslai daugiausia juoda-balta grafika. Pagrindinis bruožas — subtilios linijos ir elegantiškos dėmės. Linijų ir dėmių kompozicijos ritmiškai išbalansuotos.

Kvietienė linkusi į figūrinę tapybą, paprastą ir primityvią. Jos paveikslų kompozicija primena sodiečių tapybos braižą. Greta tapybos darbų yra keletas gan meniškų akvarelių.

Tamošaitienės dailės tapybos darbus palieku vertinti parodos lankytojams.

Scenon iš eilės pakviečiamos dailininkės, pasveikinamos parodos proga ir apdovanojamos rožių puokšte. Žiūrovai kviečiami apžiūrėti dailės darbus.

Mūsuose gyva yra tradicija savo namus puošti lietuvių dailininkų kūriniais. Ir Otavoje kur tik nueisi į lietuvių namus, pamatysi mūsų žymesniųjų dailininkų kūrinius. Ir iš šios moterų dailininkių parodos keletas dailės darbų pasiliko pas sostinės lietuvius.

LANKYTOJAI APIE PARODĄ

Iš suaugusiųjų ir jaunimo apklausinėta apie 45% lankytojų. Klausimai: 1. Ką manai apie parodą? 2. Kaip ir kas labiausiai patiko dailininkės Kvietienės kūriniuose? 3. Šablauskienės kūrinuose? 4. Tamošaitienės kūrinuose? 5. Zubienės kūrinuose?

Į 1 klausimą visi atsakė teigiamai — paroda labai patiko. "Gražiai suorganizuota ir labai pritiko Motinos Dienai." "Labai įvairi." "Turtinga, daug paveikslų." "Originali — vien tik ponių darbai." "Įvairumas labai maloniai veikia." "Nenuobodu, kai gali palyginti." "Paveikslų kiekis (40) pakankamas pagal patalpų dydį" "Ypatingas spalvų turtingumas labai džiugus akiai." "Didelis temų įvairumas; norėčiau, kad turėtumėm daugiau kelių dailininkių parodų." Vienas penkiolikametis: "Labai patiko, nes nebuvo nuobodu; daug menininkų, daug paveikslų, ir vis kiekvienas skirtingas." Didelė meno mėgėja ponia: "Paroda padarė man labai malonų įspūdį savo įvairumu: kiekviena menininkė turėjo savitą stilių, originalias temas, originalų braižą, bet labiausiai patiko, kad tai buvo **vien moterų** dailės darbų paroda, nes tokių yra be galo reta."

Žodis apie dail. Tamošaitienę

Pereitais šimtmetiniais Kanados metais kanadietės dailininkės suorganizavo kilnojamą po visą Kanadą parodą, kurioje buvo pakviesta dalyvauti ir dail. A. Tamošaitienė.

Kadangi savo atidarymo kalboje dail. A. Tamošaitis praleido A. Tamošaitienės dailės darbų aptarimą, palikęs jos darbus vertinti parodos lankytojams, tad apie ją ir tenka atskirai pasakyti. Ji yra ne tik liaudies meno žinovė, bet ir kūrėja. Senovės liaudies audinių ornamentus, simbolius panaudoja ausdama istorijos bei tautosakos temomis kili-

(Nukelta į 9-ta puslapį)

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

MOKYKLŲ IŠVYKA. Gegužės 30 dieną, kuri JAV yra valstybinė šventė ir žinoma kaip "Memorial Day", nemažai lietuvių išvyko į gamtą. Priešpiet Šv. Kazimiero ir Lietuvių Tautinėse Kapinėse buvo mirusiųjų prisiminimai, o popiet apie 500 tautiečių, jų tarpe daugiau negu pusė jaunųjų, sugužėjo į Bučo daržą tradicinėn lituanistinių mokyklų pavasario šventėn. Dalyvavo beveik visos Čikagos ir apylinkių mokyklos, o dalis vaikų atkeliavo net iš Grand Rapids, Mičigano. Kalbėtojų pasitaikė nedaug ir tie patys pasitenkino tik trumpais sveikinimais. Tad daug laiko ir dėmesio buvo galima skirti patiems jauniesiems, kurie anksčau būdavo lyg koks priedas prie kalbų. Šį kartą sveikino JAV Liet. Bendruomenės cv pirm. B. Nainys ir švietimo komisijos pirm. J. Masilionis. Programa buvo įvairi. Po mokyklų parado sugiedoti himnai. Dvi dainas atliko jungtinis moksleivių choras, kuriam vadovavo J. Bertulis. Jaunesniųjų moksleivių chorui, sudainavusiam 4 dainas, vadovavo jaunoji L. Nakutytė, o vyresniųjų moksleivių chorui pasikeisdami dirigavo J. Kreivėnas iš Cicero ir Pr. Turūta iš Grand Rapids. Žaidimų ir tautinių šokių programa, kuriai vadovavo JAV lietuvaitė Pranciška Gramontienė, buvo dar įvairesnė ir įdomesnė. Čia atskirai pasirodė jaunesnieji mokiniai, vyresnieji mokiniai, augštesniųjų mokyklų moksleviai ir Čikagos augšt. lit. mokyklos grupė. Baigiamąjį žodį tarė mokyt. S. Jonynienė. Pranešinėjo Cicero augšt. lit. mokyklos mokinė L. Radvilaitė.

Pati didžiausioji Čikagos šeštad. mokykla — K. Donelaičio vis nesiryžta jungtis į bendrą pasirodymą. Ir šiemet ji surengė atskirą pasirodymą birželio 2 d. Marijonų sodyboje.

• • •

PIRMASIS BIRŽELIO SAVAITGALIS buvo skirtas šeštadieninių mokyklų mokslo metų užbaigimo iškilmėms. Cicero Šv. Antano par. salėje mokslo metus baigė pradžios mokykla ir augštesnioji mokykla, šiemet pirmą kartą įstengusios padaryti bendras iškilmes. Susirinko apie 300 asmenų, kurie stebėjo diplomų bei dovanų įteikimą ir meninę dalį. Abiejų mokyklų vedėjai padarė pranešimus. Augštesniosios mokyklos vardu kalbėjo kun. dr. A. Juška, o pradžios mokyklos — J. Kreivėnas, kuris jai vadovauja net 18 metų. Augštesniąją mokyklą baigė 11 mokinių, kurių vienas — Rolandas Kaunas mirė prieš kelias savaites. Jis buvo vienas pirmųjų mokinių. Baigimo atestatas buvo įteiktas jo tėvui — dr. Kaunui. Kiti baigusieji: J. Galvydis, A. Jankūnas, R. Latožaitė, L. Lauraitis, R. Naujelis Z. Paulėnaitė, T. Remys, L. Stakytė, S. Šiaučiūnas, D. Žemaitytė. Pradžios mokyklos vedėjas J. Kreivėnas pasidžiaugė, jog ši lituanistinė mokykla yra viena iš trijų mokyklų Amerikoje, kur lituanistiniai dalykai dėstomi kasdien reguliarių pamokų metu. Mokyklą lanko 120 mokinių, moko 5 mokytojai. Kasdien lituanistikai yra skiriama po 30 min., neskaitant choro pamokų. VIII-jį skyrių šiemet baigė 13 mokinių. "Dirbti buvo ne tik tautinė pareiga, bet ir malonumas", — pareiškė jis.

Įdomiai kalbėjo par. klebonas kun. J. Stankevičius, kuris atsakė dėkojusiems už leidimą mokytis lietuvių kalbos. Jis tiems sumaniai pareiškė, jog lietuviškus dalykus dėstyti yra pareiga, nes "mes esame lietuviai, atjaučiame lietuvybę ir visa, kas liečia Lietuvą." Jis taip pat iškėlė faktą, kad lituanistinių mokyklų vaikai jį sveikina anglų kalba. Už tai jis juos išbarė ir prašė sveikinti tik lietuviškai.

Meninėje dalyje pasirodė J. Kreivėno vad. mokinių choras, kuris programos pradžioje padainavo abiturientų išleistuvių maršą (muz. J. Juzeliūno). Pabaigoje šis choras vėl pasirodė. Taip pat buvo ir baleto dalykų, kuriuos atliko mokiniai, lanką J. Puodžiūno baleto studiją.

Čikagos augšt. lituanistikos mokykla savo mokslo metus baigė birželio 2 d. Jaunimo Centre. Ši mokykla šiemet išleido net 60 abiturientų.

• • •

SONĖ PIPIRAITĖ-TOMARIENĖ, gyvenanti Čikagos šiaurinėje dalyje, yra viena produktyviausių jaunimo literatūros kūrėjų išeivijoje. Jos knygelė "Katinas puikuolis ir žvirblis gudruolis" išėjo 1967 m. Vilniuje. Prieš kelias savaites Čikagą pasiekė ir kita pavergtoje Lietuvoje išleista knygelė — "Rubino širdis", turinti 48 psl. ir iliustruota A. Makūnaitės. Čikagą pasiekė ir pirmieji egzemplioriai jos knygelių vaikams iš saleziečių spaustuvės Italijoje. Tai "Tinginė ir darbštutė" ir "Paskendusi pilis". Pirmąją iliustravo Vincas Viščius, o antrąją — Sergio Seglie. Jos abi yra kietais viršeliais, turi po 24 psl. Tiražas — po 500 egz. Saleziečių leidyklos plane yra numatyta išleisti dar 4 Sonės Tomarienės knygeles jaunimui: "Jūratė ir Kastytis", "Lapė Snapė", "Darbščioji dailutė" ir "Pelytė Geležytė".

Augščiau minėtos dvi jau iš spaudos išėjusios knygelės numatytos išleisti itališkai ir angliškai, kad su lietuvių kūryba galėtų susipažinti ir kitomis kalbomis kalbantieji vaikai.

• • •

GEGUŽĖS 27 D. į okupuotą Lietuvą išskrido pirmoji V. Rasko-Rasčiausko kelionių biuro ekskursija. Kadangi paskutiniu metu Lietuvoje viešėjimo laiką turistams apkarpė, tai ir keleivių skaičius šiek tiek sumažėjo.

Šiuo metu Čikagoje daug susirūpinimo kelia faktas, jog šį rudenį čia žadama atidaryti sovietinį konsulatą. Tuo reikalu net buvo sukviestas LB apylinkių pasitarimas, kurį sušaukė JAV LB c. v. pirm. Bronius Nainys. Yra žinių, jog sovietiniu konsulu pramatomas lietuvis.

• • •

LEONARDAS ŠIMUTIS, ilgametis "Draugo" dienraščio redaktorius, pasitraukė pensijon. Nuo birželio 3 d. "Draugo" redakcijoje pradėjo dirbti Bronius Kviklys, kuris neseniai užbaigė "Mūsų Lietuva" veikalo leidimą. Lietuvoje Br. Kviklys yra redagavęs "Policijos" žurnalą, o išeivijoje buvo akademikų skautų žurnalo "Mūsų Vytis" redaktoriumi.

• • •

ČIKAGOS LIETUVIŲ TARYBA ir LB Čikagos apygardos valdyba rengia liūdnųjų sukakčių minėjimą birželio 14 d. vakare Jaunimo Centre. Pradžioje bus apeigos prie paminklo, skirto žuvusiems už Lietuvos laisvę. Minėjime salėje pagrindinė kalbėtoja bus Stefanija Rūkienė, kuri atvyks iš Hartfordo, Conn. Ji yra net 16 metų praleidusi Sibire.

NEGALIMA UŽNUODYTI KANADOS!

Kanados ministerio pirmininko Elliott Trudeau pareiškimas

Kanada nebūtų turtinga mozaika, kokia ji yra dabar, be visų savo piliečių skirtingų tautinių ar religinių įnašų, kuriems ta šalis yra skolinga.

Mes ar mūsų protėviai, atvykome į tą šalį kaip imigrantai iš visų žemės kampų, atsinešdami tradicijas, profesijas, amatus, sumanumą, patyrimą, džiaugsmus bei skausmus. Visi rado Kanadoje prieglaudą, pilną vilčių bei gerai atlyginamų pastangų šalį. Tie Kanados statytojai daug gavo, bet dar daugiau davė, ir šiandieninė Kanada yra jų daugelio metų svajonių apipavidalinimas.

Jie rado toje šalyje darbą ir saugumą. Bet jie taip pat investavo kapitalą ir sukūrė tarnybų jų bendrams kanadiečiams. Jie kartu dirbo, kartu kovojo ir liejo savo kraują daugelyje šalių už laisvės principus. Jie yra visi kanadiečiai, o Kanada yra jų namai ir pasididžiavimas.

Toji mūsų Kanada yra dviejų pagrindinių kalbų, daugelio kultūrų, bet vienos valstybės šalis. Kanados idealas yra ne tirpdančio katilo vientisumas, bet įvairumu pagrįsta harmonija, kur visi gali ieškoti jų pasirinktoje kultūroje visiško pilnumo, reikštis per vieną ar kitą arba abi pagrindines kalbines alėjas.

Aš tvirtai viliuosi, kad Kanada savo žmonėms galės duoti konstitucijos tvirtai apsaugotas teises, galiojančias nuo okeano iki okeano. Tatai pareikalaus sutarimų su provincijomis, bet aš esu tikras, kad visi valdžių vadovai Kanadoje tam pritars, taip kad kiekvienas Kanados pilietis, kokia bebūtų jo kilmė ar praeitis, jo kultūra, religinis ar kalbinis paveldėjimas, — džiaugsis tomis pačiomis laisvėmis, kaip kiekvienas pilietis betkurioje Kanados dalyje.

Mažiausiai du kartu šiame šimtmetyje žmogaus laisvė buvo brutaliai pažeista pasaulinių konfliktų, kurie atidarė Pandoros dėžę, pilną pikto, nežmoniško charakterio nacionalistinių ir komunistinių doktrinų. Nesuskaitomi milijonai vyrų, moterų ir vaikų buvo sunaikinti primityviu ir beprasmiu masiniu žudymu. Kiti nesuskaitomi milijonai buvo atkirsti nuo savo šeimų, apiplėšti, sužlugdyti fiziškai ir dvasiškai.

Tai niekad neturėtų pasikartoti. Kanada turi užtikrinti, kad jos teritorijos ribose niekad neįleis šaknų neapykantos, įtarinėjimų sėklos bei rasinė ar religinė trintis. Jokiu būdu negalima leisti užnuodyti Kanados, tos mūsų didžios šalies, kultūrinės ir politinės atmosferos.

Aš tikiu į visų kanadiečių brolybę.

Delhi, Ontario, skaučių Birutės draugovė, subūrusi į savo eiles vietos lietuvių mergaites

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIGONIAI, GIESMĖS IR KITA

Mūsų torontiškėj lietuvių kolonijoj pasitaiko atvejų, kad susirgus lietuviui ir jam atsidūrus ligoninėj, nieko nežino apie tai kiti šios kolonijos gyventojai, netgi jo artimi draugai, giminės. "TŽ" redakcija taip pat nevisais atvejais gali apie tai sužinoti ir paskelbti, jeigu jo artimieji nepainformuoja redakcijos. Kodėl taip daroma? Gal iš kuklumo, nenoro "garsintis"? O tokio kuklumo ar neprisiruošimo neturėtų būti. Sergantysis ligoninėj lankymo, paguodos ar suraminimo žodžio iš draugų, giminių ir artimųjų yra reikalingas. Ligonio dvasinis nusiteikimas, jam sudaroma draugiška ir artima atmosfera iš lankytojų pusės gali turėti daug reikšmės jo sveikatos atstatymo procesui.

Prieš kiek laiko esu rašęs "TŽ", kad pasikeitus liturginėms taisyklėms ir sumažėjus Mišių metu giedojimui, visiškai užmiršime bene gražiausią mūsų giesmę "Pulkim ant kelių".

Salėse po programų neturėtume užmiršti sugiedoti Tautos himną, o bažnyčiose — tokių giesmių, kaip "Pulkim ant kelių", "Apsaugok, Augščiausias", "Marija, Marija", "Prieš Tavo altorių" ir pan.

Pr. Alšėnas

MIŠRIOS VEDYBOS IŠ BLOGOSIOS PUSĖS

Atsakas poniai Prapuolenytei-Bunker į jos laišką "TŽ" 19 nr.

Jūs cituojate velionies K. Balučio sakinį "Tavo laisvė baigiasi ten, kur prasideda kito žmogaus nosis". K. Balutis sukūrė šį posakį Lietuvos politiniams tikslams. Aš a.a. Balutį pažinojau nuo vaikystės dienų. Iš jo redaguojamos "Lietuvos" Čikagoje mokiausi skaityti lietuviškai (iš jo sukurto komikų skyriaus "Jurgis" dar būdamas pradinės mokyklos mokiniu Baltimorėj MD). Vėliau K. Balutį teko susitikti ir pažintiRočestery, N.Y. 1921 m. susitikau jį Berlyne Lietuvos Respublikos atstovybėje ir keliolika kartų Kaune. Linksmose bei maloniose jaunuolių ir jaunų leitenantų draugijose K. Balutis su humoristiniais posakiais, juokaudamas perspėdavo nevesti svetimtaučių.

Jūsų priekaištas lietuviams tėvams ir lietuvių visuomenei, kad anie mišrių vedybų reikale jieško "aukos ožio", yra neteisingas. Lietuviai nepritaria mišriom vedybom vien dėlto, kad tokios vedybos naikina šventą lietuvių namų židinį, žudo lietuvybę. Ir neviena motina ar tėvas su širdgėla mato savo dukrą ar sūnų nukrypstantį į tos tautos bendruomenę į kurią teka ar veda. Atsilankant jiems tėvų namuose su savo šeimomis, tėvai turi išsižadėti savo gimtosios kalbos, kad patenkintų svetimtaučius žentus ar marčias bei jų vaikus.

Nereikia mums vartyti nė istorijos lapų, kad pamatytume pragaištingumą lietuvybei mišrių vedybų. Pažvelkime į mūsų lietuvių metropolį Čikagą. Kur dingsta lietuvių parapijos? Šv. Kazimiero kapinės? Kodėl lietuvės mokinės neturėjo teisių naudoti savo gimtąją kalbą lietuvių įstaigoje? Ką pasakytų mano a.a. Tėvas (ilsisi Toronto Mt. Hope kapuose), kuris su kun. Staniukynu Baltimorėje M. D. vaikščiojo pas lietuvius ir rinko aukas tų įstaigų įkūrimui ir tai po 12 val. darbo ir $2 uždarbio į dieną?

Mūsų tėvai kovojo ir smerkė mišrias vedybas ir nutautėjimą Š. Amerikos žemyne. Tik prisiminkite Miko Petrausko savotiškai dainuojamą "Viliją", kur su skausmu apdainuoja lietuvaitės likimą. Skaitykite 1916 m. Liet.R.K. Metraštyje straipsnį "Atsiminimai" 40 psl. Paskaitykite "Ar žinai mano broli — išsižadėjai mūs kalbos, vaikus mokai tik svetimos" ir t.t.

Kad mes turėsime "gūrint" į kapines, visi gerai žinome. Mes gūrinsime su ramia širdimi ir sąžine, kad baigėm savo gyvenimo kelionę, nepažeisdami, nepaniekindami šventų ir prakilnių idealų, kuriuos mūsų tėvai ir protėviai įpareigojo gerbti ir saugoti. Ir kokia garbė būtų lietuviui eiti-gūrinti į kapus, paniekinus tuos idealus?

A. P. Nevada, Calgary, Alberta

Torontietė L. Marcinkutė bando savo sugebėjimus solo dainavime

BENDRUOMENINIAI REIKALAI

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Šiemet buvo numatyta mūsų krepšininkų kelionė į užjūrius, numatytas maršrutas ir apie $18.000 sąmata. Deja, po nelemto sportininkų suvažiavimo Toronte išvyka liko numarinta. Tačiau krepšininkų vietą labai netikėtai užėmė Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras", pakviestas Kanados vyriausybės atstovauti klevo lapo kraštui tarptautiniame festivalyje Prancūzijoj. Tiesa, su Kvebeko prancūzų grupe hamiltoniečiai vyksta kaip Kanados atstovai, tačiau kaip savo laiške Canadian Folk Arts Council direktorius L. Kossar rašo, lietuviai atstovaus netik šiam kraštui, bet ir savo tėvų bei senolių žemei. Iš gautos programos sužinoma, kad Kanados prancūzams ir lietuviams bus skirta viena valanda atskiram pasirodymui. Parade lietuviai dalyvaus su savo tautiniais drabužiais šalia kitų pasaulio tautų. Taigi, nors ir po Kanados vėliava, tačiau mūsiškiai išgarsins Lietuvos vardą galbūt nemažiau už numatytą krepšininkų kelionę ir dar beveik dviem trečdaliais mažesnėm išlaidom. Su entuziazmu šiai kelionei ruošiasi hamiltoniečiai; nevienas studentas atsisakė vasaros darbų, taip reikalingų mokslapinigiams, nevienas iš banko numato "ištraukti" ir dalį savo santaupų. Bet jų turimų pinigų kelionės išlaidoms padengti neužtenka. Tad Gyvataro Išvykos į Prancūzija Komitetas Hamiltone atskiru atsišaukimu kreipėsi į JAV ir Kanados lietuvius, prašydamas šią kelionę paremti. Bendra išlaidų suma — apie $6000. Nedidelė tai suma, žinant lietuvių duosnumą. Tad ir tikime, kad rugpjūčio mėnesį hamiltoniečiai garbingai atstovaus svetingajam Kanados kraštui ir mūsų Tėvynei. Pirmosios aukotojų kregždės jau pasiekė Hamiltoną. Per vieną savaitę surinkta virš $150. Laukiame tolimesnių aukų. Jas prašome siųsti: A. S. Blekaitis. 206 Queen St. So., Hamilton, Ont., Canada, arba Lietuvių Bankeliui Talka (Talka, 21 Main St. E., Hamilton-Canada, įnešant į atidarytą s-tą nr. 1431 "Gyvataras — Prancūzija").

Dr. St. Haidasz, Toronto Parkdale rinkiminės apylinkės liberalų kandidatas į federacinį parlamentą, pokalbyje su min. pirmininku P. E. Trudeau

PARKDALE APYLINKĖJE IŠRINKITE
DR. S. HAIDASZ

JIS RŪPESTINGAI PADEDA
VISIEMS RINKIKAMS

BALSUOKITE UŽ LIBERALUS
UŽ TEISINGĄ VISUOMENĘ
UŽ KRAŠTO VIENYBĘ

BIRŽELIO 25 IŠRINKITE

HAIDASZ | X

Informacijai — 1548 Queen St. W. Tel. 535-3107
Su leidimu oficialaus atstovo J. O'Brien, 70 Dixfield Dr.

Dr. Haidasz – kandidatas į parlamentą

Toronto Parkdale apylinkėje jau nepirmą kartą kandidatuoja dr. S. Haidasz į federacinį parlamentą. Iki šiol jis buvo išrenkamas su nemaža balsų persvara. Nors jis yra liberalų partijos narys, tačiau paslaugus visiems į jį besikreipiantiems, ypač tautinių grupių žmonėms. Mat, jis pats yra gimęs lenkų ateivių šeimoje ir dėlto gerai susupranta tautinių grupių problemas. Jis yra medicinos daktaras ir filosofijos licenciatas, daugiakalbis, aktyvus visuomenės veikėjas, turįs daug patirties politiniame gyvenime. Parlamente jis dažnai gina tautinių grupių reikalus ir pasisako įvairiais kitais aktualiais klausimais. Su lietuviais jis palaiko glaudžius ryšius ir visuomet dalyvauja jų šventėse. Parkdale apylinkėje jis buvo išrinktas 1962, 1963 ir 1965 m., o Trinity apylinkėjo 1957 m. Tai rodo jo populiarumą ir gyventojų pasitikėjimą.

MargisDrugStore

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

403 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

JUO ILGIAU LAUKSITE, JUO ILGIAU REIKĖS KENTĖTI! KURIE IŠ TIKRŲJŲ NENORITE KENTĖTI — JAUSITĖS GERIAU UŽ KELIŲ MINUČIŲ — paėmę DIANA LAŠŲ tuojau geriau jausitės nuo didelio nušalimo, krūtinės skausmų, drebulio, slogos, sąnarių skausmų, gerklės skaudėjimo, užkimimo, čiaudėjimo, bėgančios nosies, astmos, bronchito. Taipgi lengviau galėsite kvėpuoti. Nieko nėra geresnio kaip DIANA DROPS, kurie greitai veikia. Tik $2.00 už bonkutę.

GAUNAMI VAISTINĖSE

ROXODIUM skysčiai įtrinti nuo artričio, reumatizmo, raumenų, nugaros skausmų, išijo, bursičio pečiuose ir rankose, alkūnių, riešo, skausmo pirštų sąnariuose, kojos skausmų, kelių, kulnų, krūtinės skausmų, neuralgijos — galvos skausmų, skausmų apie ausis, veidą, sprandą, nuo susižeidimų, įdrėskimų, išsisukimų, išsiplėtusių kojos venų, galvos nežėjimų, spuogų ant veido ar kūno. Pajusite rezultatus per kelias minutes. Roxodium nedegina ir neerzina odos. Saugokite akis nuo šių vaistų. $2.00 bonkutė.

GAUNAMI VAISTINĖSE AR

Luscoe Products Limited

559 Bathurst St., Toronto 4, Ont. Canada

VISI KELIAI VEDA Į ČIKAGĄ!

1968 metais liepos 7 dieną 3 val. po pietų

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

III-ji

TAUTINIŲ

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

42nd and South Halsted Street

Bilietų kainos: $7, 6, 5, 4, 3 ir 2. LOŽĖS BILIETAS $10.00

LOŽĖSE YRA po 6, 8, 10 ir 12 vietų.

Gaunami MARGINIUOSE, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585

Paštu bilietai užsakomi, atsiunčiant čekį ar perlaidą su sau adresuotu voku ir pašto ženklu šiuo adresu:

LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL

2511 W. 69th Str., Chicago, Ill. 60629, USA

UŽSAKYMUI PRAŠOME PASINAUDOTI ŠIA ATKARPA:

Prašau prisiųsti ..... bil. po ..... dol.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Telefonas .....

Šventės išvakarėse, liepos 6 d., 8 val. vakare

GRANDIOZINIS BALIUS

Arlington Park Race Track Club

Stalas — 10 asmenų. $6.50 asmeniui.

Bilietai gaunami MARGINIUOSE

THESAURUS LINGUAE LITUANICAE

Naujas lietuviškai - vokiškas žodynas

Miuncheno universitetas išleido 1944 m. mirusio kalbininko prof. Aleksandro Kuršaičio lietuviškai-vokiško žodyno "Thesaurus Linguae Lituanicae" pirmąjį tomą, kurio platinimu Kanadoje ir JAV rūpinasi Miuncheno universiteto lietuvių kalbos lektorė Liucija Baldauf-Jurgutytė, išvertusi į lietuvių kalbą įžanginį žodį apie žodyno autorių. Žodynas buvo atspausdintas garsioje universiteto leidykloje Vandhoek und Ruprecht Goettingene, V. Vokietijoje. Šiuo metu spausdinamas antrasis tomas, o vėliau pasirodys ir paskutinis — trečiasis tomas.

Lietuviškų laikraščių redakcijoms atsiųsti prof. A. Kuršaičio sūnaus Armino ir dr. L. Baldauf-Jurgutytės pranešimai ragina tautiečius susidomėti šiuo veikalu, kuriame yra gausu mūsų liaudies dainų citatų ir liaudies papročių aprašymų. Prof. A. Kuršaitis, save laikydamas lietuviu, domėjosi lietuvių liaudies menu. Žodyne yra ypač daug senų ir jau užmirštų žodžių, žėrinčių kaip gintaro gabalėliai Baltijos pakrantėje.

Dr. L. Baldauf-Jurgutytė primena, jog šiemet sukanka 125 metai nuo to laiko, kai Kuršaičių šeima pradėjo rašyti mokslinius veikalus apie lietuvių kalbą ir juos leisti universitetų leidyklose. Šių darbų pradininkas buvo Friedrichas Kuršaitis, 1843 m. išleidęs "Laut- und Tonlehre der littauischen Sprache", 1876 m. — "Grammatik der littauischen Sprache". Prof. A. Kuršaitis, dabar išleisto žodyno autorius, buvo jo brolvaikis, ilgus metus vadovaves Tilžėje veikusiai Lietuvių Literatūrinei Draugijai. Tilžė ir Rytprūsiai suvaidino didelį vaidmenį mūsų tautinės sąmonės formavime, kai carinės priespaudos metais ten buvo spausdinami ir knygnešių į Lietuvą gabenami lietuviški laikraščiai.

Žodyno įsigijimas būtų naudingas jo savininkui ir kartu pagerbtų Kuršaičius už jų įnašą lietuvių kalbos studijoms. Kadangi žodyno išleistas palyginti nedidelis egzempliorių skaičius, patariama iš anksto užsisakyti, nes jo laidą greitai išsems universitetų bibliotekos, moksliniai institutai, lietuvių kalba susidomėję asmenys. Pirmojo tomo kaina — 170 DM arba 42,5 amerikietiškų dolerių. Užsakymus ir pinigus siųsti šiuo adresu: Thesaurus Linguae Lituanicae, Dr. Liucia Baldauf-Jurgutytė, Volksbank Grafing Kt. Nr. 8341, Grafing b. Muenchen, W. Germany. Informacijų apie žodyną galima gauti parašius jai laišką jos privačiu adresu: Dr. Lucia Baldauf-Jurgutytė, 8018 Grafing bei Muenchen, Adalbert - Stifter-Str. 14, W. Germany. Žodyną galima užsakyti draugams ir pažįstamiems, o taip pat ir tautiečiams Lietuvoje, kurie labai norėtų jį įsigyti, bet. deja, negali išsiųsti pinigų į V. Vokietiją. Žodyno persiuntimo klausimą dr. L. Baldauf-Jurgutytė yra sutvarkiusi su Mokslų Akademijos ir Vilniaus universiteto profesoriais, kai jai teko lankytis Vilniuje Miuncheno universiteto reikalais. Tokiais atvejais užsakymą ir pinigus su gavėjo adresu Lietuvoje taip pat priima Volksbank Grafing (žiūr. pirmą jį adresą).

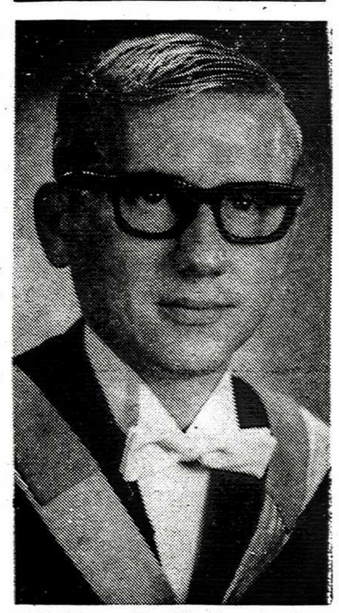

Artūras E. Tinginys, gimęs 1944 m., baigė Toronto universiteto odontologijos fakultetą daktaro laipsniu DDS. Jis yra lietuvių liuteronų parapijos narys. Studentavimo metu pasižymėjo savo gyva veikla evangelikų jaunimo gyvenime. Jo platus apsiskaitymas literatūroje, filosofijoje, psichologijoje bei religiniuose klausimuose daug padėjo jaunimo suvažiavimų ruošime, diskusijose, kur jisai reiškėsi originaliom mintim. Savo akiračiui praplėsti vasaros atostogų metu jis keliavo po Jungtines Amerikos Valstybes ir Meksiką. Yra didelis sporto, muzikos, klasikinio meno mėgėjas. Baigęs studijas pradėjo dirbti Londono, Ont., švietimo vadybos tarnyboje kaip dantų gydytojas. Artimoje ateityje yra numatęs pradėti savo privačią praktiką.

Lietuvoje gimęs dailininkas

Chaim Soutine, gimęs 1893 m. Lietuvoje ir miręs 1943 m. Paryžiuje, yra vienas žymiųjų Lietuvos žydų, kurie įeina į tarptautinę meno istoriją.

Apie šį dailininką neseniai rašė didieji Amerikos žurnalai "Newsweek" ir "Time", jį pristatydami kaip "Lithuanian-born". Soutine vardas šiuo metu Amerikoje pasidarė plačiai žinomas, kadangi visai neseniai buvo surengta jo darbų paroda Los Angeles County Museum patalpose, kur buvo išstatyta 90 jo darbų, labai jau moderniu savo pobūdžiu. Ypatingai keisti atrodė jo peizažai, kurių kelios spalvotos reprodukcijos buvo įdėtos "Time" žurnalo 1968 m. vasario 23 d. numeryje.

Soutine kelias į dailės augštumas nebuvo lengvas. 1913 m. atvykęs į Paryžių, jis ilgą laiką gyveno vargingai, bet nemetė savo ekspresionistinės kūrybos. Jis buvo "atrastas" meno kūrinių rinkėjo dr. Albert C. Barnes, kuris nupirko nemažą šio dailininko darbų ir davė finansinį pagrindą skurde gyvenusiam dailininkui. Apie šį dailininką "Newsweek" rašė: "Chaim Soutine, lietuvis, buvo vienas didžiausių ekspresionistų dailininkų, įsteigęs naują kryptį Paryžiaus mokykloje".

Prancūzų rašytojas A. Perruchot savo knygoje apie modernųjį meną Chaim Soutine tiesiog vadina lietuviu. Jis ten taip pat aprašo kitą garsųjį menininką — iš Druskininkų kilusį Lipšicą (Jacques Lipchitz).

Reikia pažymėti, jog iš Lietuvos yra kilusių ir daugiau garsenybių, kurie ir dabar garsina Lietuvą. Tai žymus meno istorikas Bernardas Berensonas, gimęs 1865 m. Butrimonyse, skulptorius M. Zorachas, gimęs Jurbarke. Iš muzikų pažymėtini L. Godovskis ir smuikininkas J. Heifecas, kurie yra gimę ir augę Vilniuje.

Ed. Šulaitis

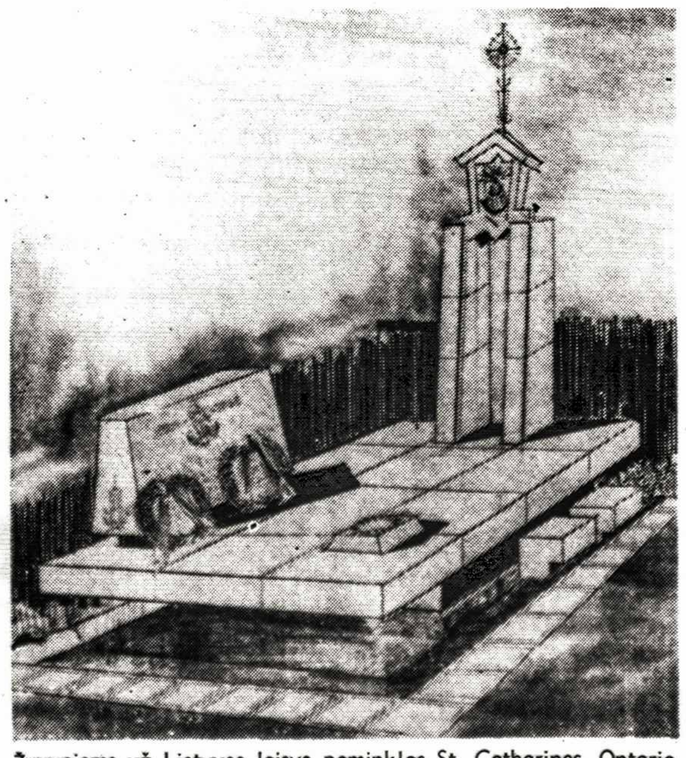

Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklas St. Catharines, Ontario, prie lietuvių koplyčios. Įrengtas kun. B. Mikalausko rūpesčiu. Šventinamas birželio 23 d. Projektas archit. dr. A. Kulpavičiaus. Darbus vykdė rangovas P. Imbrasas iš Toronto

Bronius Kviklys, keturtomio veikalo "Mūsų Lietuva" autorius, buvo pagerbtas Čikagoje. Iš kairės: pagrindinis kalbėtojas A. Bendorius, Br. Kviklys su Ponia, gen. konsulas dr. P. Daužvardis, "Mūsų Lietuvos" leidėjas J. Kapočius ir kun. J. Kubilius, SJ. Nuotr. Jono Tamulaičio

Nekurkime nebutų "istoriją"

Ne orumo, bet objektyvios tiesos klausimu

J. VAIŠNORA, MIC

Krikščioniškoji artimo meilė moko, kad reikia pagerbti kito žmogaus net ir klaidingus įsitikinimus. Tad gerb. dr. P. Mačiulio įsitikinimą, kurį jis pakartotinai skelbia, jog karalienė Jadvyga įsteigė lietuviams (paskui lenkų užgrobtą) bursą Romoje (žiūr. "Tėviškės Žiburiai" 1968. IV. 11, nr. 15 straipsnyje "Kanauninko Prapuolenio tema") reiktų palikti šalia polemikos, jei jis tą įsitikinimą pasilaikytų tik sau, o neskelbtų viešai spaudoje kaip istorinį faktą. Po mano patikslinimo, kad karalienė Jadvyka įsteigė tokią bursą (tikriau — kolegiją) **ne Romoje,** o **Prahoje,** dr. P. Mačiulis vėl kartoja savo, nenurodydamas tam istoriniam faktui šaltinių ir duomenų, kuriais jis remia savo tezę. Kad "Tėviškės Žiburių" skaitytojai nebūtų įvesti į klaidą, tenka vėl atsiliepti.

Apie karalienės Jadvygos lietuviams 1397 m. **Prahoje, o ne Romoje,** įsteigtą kolegiją galima rasti Lietuvių Enciklopedijos XXIII tome, 400-401 p. Ten nurodyta visa tuo klausimu literatūra. Kadangi dr. P. Mačiulis kvestijonuoja LE žinių tikslingumą (jam LE nėra joks tabu), autentiškumą, esą LE bendradarbiai ar korespondentai klysta arba net sąmoningai faktus nutyli, kartais po kitų paruošta medžiaga tik savo parašą padeda, — palikim šalia LE ir pasiskaitykim A. Šapokos studiją "Karalienės Jadvygos lietuvių kolegija Prahoje", tilpusią "Praeities" III tome, išleistą 1936 m. atskiru atspaudu. Jei dr. P. Mačiulis turi šaltinių ir duomenų, kad karalienė Jadvyga įsteigė lietuviams kolegiją **ne Prahoje, o Romoje,** prašytume juos paskelbti viešai. Tokiu klausimu vien tik asmeninio įsitikinimo nepakanka.

Kad Romoje prie Šv. Stanislovo bažnyčios esamas, kan. K. Prapuolenio terminu tariant, "viešnamis" (hospitium) įsteigtas ne karalienės Jadvygos, o Varmijos vyskupo kard. Hozijaus 1758 m., galima rasti šiuose veikaluose: Ks. Stanislaw Janicki, "Polski koščiol i dom św. Stanislawa w Rzymie", Rzym 1925; Mons. Stan. Janasik, "La chiesa ed ospizio di S. Stanislao V. M. in Roma", Roma 1939; "Saint Stanislaus Church in Rome", Rome 1956. Kadangi šie veikalai yra rašyti lenkų ir todėl gali būti šališki bei nepatikimi, štai ką tuo reikalu sako kan. K. Prapuolenis: "Iki 1575 m. atvykstantieji Ryman keliauninkai iš Lietuvių-Lenkų Respublikos, rasdavo prieglaudą dalimi Čekų viešnamyje prie šv. Liucijos "ad Cloacam" dalimi buvo priglaudžiami Varmijos vyskupo kardinolo Hozijaus privačiuose namuose ...

Keliauninkų skaičiui dėl 1575 m. jubilėjaus padaugėjus, kard. Hozijus kreipėsi į papą Grigalių XIII prašydamas perleisti jo žinion kokią nors bažnyčią, prie kurios jis galėtų įsteigti viešnamį lietuviams-lenkams keliauninkams.

Gavęs tam tikslui 1578 m. Išganytojo (Salvatoris) bažnyčią, Hozijus aprūpino ją užrašydamas jos naudai 1000 skudų. Antras lietuvis kardinolas Radvila Vilniaus ir Krokuvos vyskupas, 1598 m. prie Išganytojo bažnyčios titulo yra prikergęs antrąjį — Šv. Stanislovo" (kan. K. Prapuolenis, Viešnamis prie šv. Stanislovo bažnyčios Ryme — Draugija 1923, 280 p.). Taigi nė kan. K. Prapuolenis Jadvygos nemini. Jis laikosi istorinės tiesos.

Gerb. dr. P. Mačiulis pasisako, jog jam atrodą, kad esą tikslesni "gal kun. Stepono Matulio MIC ir (spėju) Antano Bendoriaus duomenys XXIII-me tome, nors apie kan. Prapuolenį (jie) rašydami nieko nepasako, koks autoritetas jam pavedė Romoje administruoti ir leido gyventi toje karalienės Jadvygos įsteigtoje lietuviams bursoje?"

Čia galima dr. P. Mačiulio susidomėjimą patenkinti. Tas autoritetas yra aiškus: **rusų valdžia,** kuri nuo 1819 m. perėmė valdyti Šv. Stanislovo bažnyčią ir viešnamį, kaip buv. Lietuvos-Lenkijos valstybės turtą, ir skyrė tai įstaigai administratorius-kapelionus. Jais nuo 1824 m. buvo italai, o betarpis kan. K. Prapuolenio pirmtakas buvo rusas (kun. Jul. Astromov).

Čia vėl reikia duoti žodį pačiam kan. K. Prapuoleniui:

"Kun. Astromovui 1912 m. mirus, gavęs paskyrimą būti jo įpėdiniu, atvykau Romon tų pat metų gegužio 9(22) d. Alga pradėta man mokėti nuo mano atvykimo dienos, nors priderėjo mokėti nuo paskyrimo dienos. Nuo to laiko aš ir einu šv. Stanislovo bažnyčios kapeliono pareigas. Mano paskyrimas iš šalies **valdžios** (mano pabr. J. V.) įvyko labiausiai dėlto, kad aš mokėdamas septynerias kalbas, galėsiąs patarnauti dvasiškiems reikalams visų Rusijos katalikų: rusų, lenkų, latvių ir vokiečių" (Viešnamis, 284 p.).

Atėjo 1920 m. Kan. K. Prapuolenis rašo:

"Galutinai **rusai** (mano pabr. J. V.) perdavė lenkams šv. Stanislovo įstaigą, būk tai, laikinai administruoti dėlto, kad iki šiam laikui nesulaužytas kontraktas tarp Rusijos ir Vatikano pasilieka galioje. Negalėdamas pats vienas nieko padaryti, aš taip įsakant Vatikanui ir sutinkant Vikariatui, 1. V. 20 m. perdaviau lenkų Konsului Šv. Stanislovo bažnyčią, o 27. VII. 20 išsikrausčiau iš Šv. Stanislovo namų" (Viešnamis, 278-279 p.).

Nors kan. K. Prapuolenis tvirtina, kad jis, kaip daugiakalbis, buvęs paskirtas patarnauti dvasiškiems reikalams visų Rusijos **katalikų** (mano pabr. J. V.), tačiau rusų valdžiai tą įstaigą pavadinus "Ospizio Imperiale di San Stanislao pei pellegrini della Nazione Russa", joje priglaudžiami buvo daugiausia rusai pravoslavai. 1875-1914 m. laikotarpyje svečių knygoje yra įrašyti 1953 svečiai, iš kurių tik 178 katalikai, o kiti pravoslavai. Tokius globoti teko kan. K. Prapuoleniui 1912-1914 m. Tą pripažįsta ir pats kan. K. Prapuolenis: "Be keliauninkų, atostogų metu 1910-1914 m. viešnamin buvo priimami ir ekskursantai iš Rusijos lankantieji Romą. Jų tarpe čia buvo priglausti Odesos Kadetų Korpuso auklėtiniai, Kijevo Univ. studentai, Maskvos techniškiems mokslams skleisti Draugijos nariai, Peterhofo gimnazijos mokiniai (Viešnamis, 283 p.).

Dėl kitos kan. K. Prapuolenio veiklos Romoje

Kad kan. K. Prapuolenis "anais 1919-1923 metais daugiau už kitus Vatikano politikoje nusimanė", niekas neabejoja. Tačiau ar jis, būdamas (kaip dr. P. Mačiuliui "visai aišku") "rusų ambasadoje prie Šv. Sosto "Šovietnik po Rimsko-katoličeskoj cerkvi cerkovnym voprosam", galėjo pasitarnauti Vatikane lietuvių reikalams, reikia labai abejoti. Dr. P. Mačiulis buvimą kan. K. Prapuolenio rusų ambasados tarnautoju veda iš to, kad pats kan. Prapuolenis pasigyręs "gaudavęs algos 200 rublių "zolotom"! O pats kan. K. Prapuolenis apie savo pajamas Romoje rašo:

Išbuvęs prie tos (šv. Stanislovo) bažnyčios beveik penkerius metus, aš galutinai įsitikinau, kad kapelionui negalima nei pačiam pragyventi, nei bažnyčios su tarnais išlaikyti gaunamais iš viešnamio 250 fr. mėnesiui. Jei aš visgi gyvenau ir nevarginau nei valdžios, nei administracijos prašymais pakelti man algą, tai vien tik dėlto, kad aš turiu ikmirtinę 2400 rublių metams pašalpą" (Viešnamis, 285 p.). Tai čia ir buvo tasai mėnesiui 200 rublių "zolotom", kuriuos gavo ne už "sovietniko" tarnybą rusų ambasadoje, o tik anksčiau rusų valdžios paskirtą pensiją. Telieka tad dr. P. Mačiulio manymu kan. K. Prapuolenis 1912-1920 m. Romoje rusų ambasados "sovietniku", bet mums dabar tuo džiaugtis nereikėtų, nes ar daug geru kunigų, ištikimai tarnavusių Bažnyčiai, gavo tokias stambias pensijas iš caro valdžios?

Prileidus, kad kan. K. Prapuolenis buvo rusų ambasados "sovietniku", neatrodo, kad jis ir ten lietuviams galėjo kuo nors pasitarnauti.

Vysk. P. Bučys savo "Atsiminimuose" (I, 64-67 p.) rašo, kad 1916 m., vykdamas iš Petrapilio į Romą, gavo iš M. Yčo (tikriau — Tatjanos vardo nukentėjusiems nuo karo šelpti komiteto) apie 70.000 rb. ar frankų, kuriuos, bijodamas su savim vežtis, per vieną Paryžiaus banką pasiuntė į Romos Banco d'Italia. Kai juos reikėjo Romoje atsiimti, pinigų negavo. "Prapuolenis patarė man, — rašo P. Būčys, — kreiptis į Rusijos konsulatą. Kreipiausi, bet ne tik pagalbos negavau, bet susidariau įspūdį, kad, turbūt, jis bus užblokavęs mano pinigus ... Paaiškėjo, kad pinigų negausiu." Taip ir liko tie pinigai rusų ambasados rankose. Čia nė "sovietnik" negalėjo nieku padėti.

Taip pat kan. K. Prapuolenis negalėjo P. Būčiui padėti gauti audienciją pas popiežių Benediktą XV, nė Vatikane iškelti lietuvių reikalams rinkliavos klausimą katalikų bažnyčiose pasaulyje. Kai P. Būčio misija Vatikane nepavyko, jis pasiskolino tolimesnei kelionei iš kan. K. Prapuolenio 500 lyrų ir nusipirko laivakortę į Ameriką. "Rusijos charge d'affaire Bock tuo buvo patenkintas. Jis pasirūpino man leidimą dalyvauti viešoje popiežiaus audiencijoje" (Atsiminimai, I, 68 p.). Taigi ir čia "sovietniko" pagalbos nematyti.

Kai 1916 m. balandžio mėn. M. Yčas atvyko į Romą ir rūpinosi gauti audienciją pas popiežių Benediktą XV, jam padėjo ne kan. K. Prapuolenis, bet rusu atstovas Bock, su vargu išrūpinęs tą audienciją. Kai kan. K. Prapuolenis palydėjo M. Yčą i Vatikaną, jis liko prie Šv. Petro aikštės vienoje kavinėje laukti grįžtančio iš audiencijos M. Yčo, nedrisęs net Vatikano rūmu slenkščio peržengti, nes jis žinojo, kokį vardą turi Vatikane (žiūr. M. Yčas, "Mano audiencija pas popiežių Benediktą XV", Draugija 1923, 173-181 p.).

Negalėjo kan. K. Prapuolenis ryškiau globoti Romoje esančių lietuvių (buvo beveik vieni studentai), nes jie, vos atvykę, būdavo juos priėmusių kolegijų rektorių įspėjami neturėti jokių santykių su kan. K. Prapuoleniu, jei nenori susilaukti nemalonumų, nes jis esąs rusų valdžios žmogus ir pan.

Dr. P. Mačiulis savo rašinio gale prikiša kun. R. Krasauskui, kad tas, po 30 metų atvykęs į Romą, bendradarbiaudamas LE, neišvengęs kaikurių netikslumų, rašydamas apie lietuvius Italijoje, taigi ir apie kan. K. Prapuolenį. Gerb. Daktaras būtų tikrai pasitarnavęs tiesai, jei būtų aiškiai nurodęs tuos netikslumus ne vien bendrai, bet konkrečiai. Nemanau, kad kun. R. Krasauskas savo žinias iš piršto išlaužė. Jis turėjo šaltinių ir duomenų, nors LE skiltyse to ir nenurodė.

BIRŽELIS

Kai baisusis Birželis užėjo
Ir nutraukė sesučių dainas,
Į tėvynę mūs priešas atėjo —
Surakino belaisviams rankas.

Priešas atnešė siaubą ir mirtį,
Baimę jautė kiekvienas žmogus.
Šią nelaimę mums teko patirti —
Kai suėmę jie vežė draugus.

Tamsią naktį jie beldė į langą,
Nesiklausę išlaužė duris,
Išsigandusius varė į lauką
Vos atvėrus iš miego akis.

Graudžiai verkė sesuo ir motutė,
Kartu verkė visa Lietuva ...
Girioj gailiai kukavo gegutė,
Kai į Sibirą vežė Tave ...

Gražina Kazlauskaitė-Stauskienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PROF. DR. ZENONAS IVINSKIS Bonnoje, V. Vokietijoje, gegužės 25 d. atšventė 60 metų amžiaus sukaktį. Nuo 1963 m. jis profesoriauja Bonnos universitete, šiais studentų didelio nerimo laikais nesulaukdamas jokių trukdymų, kuo, deja, negali džiaugtis kiti profesoriai. Jis taipgi yra ilgametis Bonnos baltiečių instituto darbuotojas, buvęs jo pirmininkas ir valdybos narys. Laisvalaikius jis skiria visuomeninei veiklai, dalyvaudamas įvairiuose lietuvių suvažiavimuose bei parengimuose.

DAIL. LEONO ŽYGO individualinė 52-jų aliejinės ir akrilinės tapybos kūrinių paroda buvo surengta Miller Anderson galerijoje Adelaidėje, Australijoje. Parodą atidarė Australijos federacinio parlamento narys Andrew Jones. Tuo pačiu metu L. Žygas dalyvavo Dabartinio Meno Draugijos surengtoje grupinėje parodoje Tasmanijos saloje, kur buvo išstatytas vienas jo kūrinys.

LIETUVIŲ DIENA Los Angeles Šv. Kazimiero parapijoje — birželio 16. Po iškilmingų pamaldų atidaroma dail. Jono Andrašiūno ir keramikės Eleonoros Grigaliūnienės darbų paroda. Lygiagrečiai veiks ir pašto ženklų paroda. Lietuvių Dienos didžiajame koncerte dalyvauja kompoz. Br. Budriūno vadovaujamas parapijos choras, sol. Arnoldas Voketaitis, pianistė Raimonda Apeikytė, filmų ir televizijos aktorė Rūta Lee Kilmonytė.

DAIL. BRONĖS JAMEIKIENĖS visą birželį truksianti vitražų paroda atidaryta Čikagos miesto centrinėje bibliotekoje, Michigan Ave. ir Randolph St. Dailininkė yra pasirinkusi skaldyto stiklo techniką, kuri jai leidžia pasukti abstrakto kryptimi, išgauti naujus šviesos bei spalvos junginius.

DAIL. ALFONSAS KRIVICKAS, Vasario 16 gimnazijos mokytojas, gegužės 10-31 d.d. surengė tapybos ir grafikos darbų parodą Lore Dauer galerijoje, Liudwigshafene, V. Vokietijoje. Atidarymo žodį tarė šio miesto burmistras Albert Wild.

JAUNŲJŲ PIANISTŲ KONKURSĄ 1969 m. rugsėjo 29 — spalio 12 d.d. Fort Worth, Texas, USA, rengia Van Cliburn Foundation, Inc. Skiriamos $10.000, $3.000, $1.000, $750 ir $500 premijas. Be to, konkurso laimėtojai galės gauti stipendijų studijoms, jiems bus sudarytos progos koncertuoti. Konkurse gali dalyvauti visų pasaulio kraštų jaunieji pianistai. Smulkesnes informacijas teikia The Van Cliburn Foundation, Inc., P. O. Box 17421, Forth Worth, Texas 76102, USA.

STEPAS PAULAUSKAS atidavė Pasaulio Lietuvių Archyvui (5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.) 8 atvirukus, gautus iš Lietuvos, ir 14 fotografijų, vaizduojančių vyskupų K. Paltaroko ir P. Maželio laidotuves, vysk. V. Padolskio ir kongresmano Kersteno lankymąsi lietuvių darbo kuopose Vokietijoj.

JAU BAIGTAS SPAUSDINTI II-sis "Krikščionis gyvenime" tomas su devyniais II-sios Vatikano santarybos dekretais ir trimis pareiškimais. Leidinys jau siuntinėjamas prenumeratoriams. Šį ir pirmąjį tomą su keturiomis santarybos konstitucijomis galima gauti atskirai ($3.50 vienas tomas) arba užsirašius į "Krikščionis gyvenime" serijos prenumeratorius eiles ($2.50 vienas tomas). Kreiptis šiuo adresu: "Krikščionis gyvenime" administracija, 361 W. Broadway, P. O. Box 85, So. Boston, Mass. 02127, USA.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS VIII suvažiavimas įvyks Toronte 1970 m. rugsėjo 1-6 d. d. Jį suorganizuoti sutiko Toronto LKM Akademijos židinys.

BALTIEČIŲ STUDIJŲ KONFERENCIJA, turėjusi įvykti rugpjūčio 8-11 d.d., lietuviams ir estams pageidaujant, atidėta vėlesniam laikotarpiui. Konferencija bus surengta Maryland universitete, College Park, Maryland, š.m. lapkričio 28 — gruodžio 1 d.d. Pranešimus padaryti jau yra pasižadėję 42 mokslininkai. Jų pagrindinis tikslas bus atskleisti sąlygas ir pakitimus Sovietų Sąjungos okupuotuose Baltijos kraštuose. Be to, bus paliesti ir baltiečių išeivių reikalai laisvajame Vakarų pasaulyje. Konferencijos dalyviai mokslines studijas šiais klausimais pateiks didesnėms akademinėms bendruomenėms, sudarydami pagrindą platesnei ateities veiklai.

MAGDALENOS STANKŪNIENĖS mozaikų ir tapybos darbų paroda atidaryta birželio 8 d. Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muzėjuje.

DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE pirmąjį koncertą surengė pernai prieš Kalėdas muz. St. Sližio suorganizuotas 40 mergaičių choras. Buvo sudainuotos 7 dainos, jų tarpe Br. Budriūno kantatos "Tėviškės namai" I dalis, J. Bertulio "Mamytei", harmonizuotos liaudies dainos — J. Švedo "Subatėlė", St. Sližio "Berneliai apgavikai" ir "Punsko daina". Jaunosioms dainininkėms talkino smuikininkė L. Michaels, pianistė R. Sližytė ir akordeonistė A. Petrauskaitė. Solo partiją su choru dainavo Irena Vizgirdaitė. Pertraukų metu koncertą paįvairino G. Gobienės vadovaujami "Šilainės" tautinių šokių šokėjai. Pranešinėjo V. Bliudžiūtė, A. Smalinskaitė ir K. Veselskaitė.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

DU KONCERTUS VILNIAUS FILHARMONIJOJE surengė Juozo Vanago vadovaujami vyrų ir moterų "Aido" chorai. Moterų "Aidas" atžymėjo savo veiklos dešimtmetį, o vyrų "Aidas" — 400-tąjį koncertą. Vadovui talkino moterų choro chormeisteris Viktoras Budrevičius ir vyrų choro chormeisteris Algimantas Lopas. Moterų "Aidas" klausytojus žavėjo J. Bašinsko harmonizuota liaudies daina "Audžiau, audžiau", A. Račiūno "Sonetu", Orlando di Lasso "Aidu", W. A. Mozarto "Ave verum", S. Rachmaninovo "Pavasario vandenimis". Vyrų "Aidas" programon buvo įtraukęs V. Paulausko "Jūreivių dainą", V. Klovos "Ave vita", J Gruodžio "Oi, eglutė", G. Haendelio "Aleliuja" ir kitus kūrinius. Bendromis vyrų ir moterų jėgimis buvo atlikti V. Kairiūkščio "Arai", J. Naujalio ir J. Juzeliūno "Lietuva brangi", chorinė scena iš G. Verdi operos "Aida".

S. RATKEVIČIUS, Kauno lėlių teatro vyr. režisorius, vieši Britanijoje. Ten šiuo metu vyksta tarptautinės lėlių teatrų sąjungos suvažiavimas ir Britanijos lėlių teatrų festivalis.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE specialiu koncertu 60 metų amžiaus sukaktis atžymėjo šio kolektyvo solistai — Kazys Mikalauskas ir Leonas Stanevičius.

KUPIŠKĖNŲ VESTUVES planuoja įamžinti filmo juostoje Vilniaus televizijos studijos rež. Henrikas Šablevičius, su scenaristu V. Puplauskiu, operatorium J. Marcinkevičium ir kompozitorium T. Makačinu sukūręs meninį filmą televizijai "Atspindžiai", kuriam mintį davė dail. S. Krasausko iliustruota E. Mieželaičio "Era". Apie naująjį sumanymą jis pasakoja "Liter. ir Meno" puslapiuose: "Ketinu sukurti spalvotą filmą apie senovės kupiškėnų vestuves. Tai turėtų būti etnografinis kūrinys. Etnografija suteikia galimybę apmąstyti bendražmogiškus ir nacionalinius dalykus. Galvoje gimsta jau atskiri siužetai, bet ar jiems bus lemta įsikūnyti filmo juostoje, parodys ateitis."

SOL. VACLOVAS DAUNORAS grįžo iš Italijos, kur Milano La Scalos teatre antrą kartą tobulino savo dainavimą. Studijų metu šio teatro scenoje jam teko pasirodyti du kartus — G. Verdi operos "Rigoletto" Monteronės vaidmenyje ir W. A. Mozarto Idomenėjo rolėje to paties vardo operoje. Be to, jam teko būti daugiau kaip 30 koncertų dalyviu Romoje, Florencijoje, Neapolyje, Pizoje ir kituose Italijos miestuose.

PROF. J. DALINKEVIČIAUS, Vilniaus universiteto geologijos katedros vedėjo, 75 metų amžiaus sukaktis buvo atžymėta tris dienas trukusia geologų konferencija Vilniuje. Įvadinį žodį tarė organizacinio komiteto pirm. A. Jurgutis, geologijos-mineralogijos mokslų kandidatas. Naftos geologijos ir geofizikos, stratigrafijos, paleontologijos ir regionalinės geologijos, hidrologijos ir inžinerinės geologijos, litologijos ir naudingųjų iškasenų sekcijose buvo perskaityti 54 pranešimai. Sukaktuvininkas per 50 metų yra paruošęs gausų geologų būrį, parašęs apie 90 mokslinių darbų.

SOVIETINIŲ FILMŲ FESTIVALYJE Leningrade lietuviai susilaukė dviejų atžymėjimų: rež. A. Grikevičius gavo premiją už geriausią dokumentinio filmo režisūrą ("Laikas eina per miestą"), dailininkai J. Čeičytė, J. Čiuplys ir A. Ničius — už geriausią meninį filmo apipavidalinimą ("Laiptai į dangų"). Geriausias Vilniaus filmų studijos operatorius Jonas Gricius yra pakviestas filmuoti rež. Grigorijaus Kozincevo planuojamą filmą "Karalius Lyras".

A. MATUKONIS, technikos mokslų daktaras ir Kauno politechnikos instituto profesorius, du mėnesius viešėjo Britanijoje. Mokslinius pranešimus jis padarė dviejose teorinėse konferencijose, skaitė paskaitas cheminių pluoštų mechaninių savybių klausimais Bradfordo ir Leeds universitetuose. Viešnagės tikslas buvo susipažinti su britų mokslininkų laimėjimais sintetinių pluoštų mechaninių savybių tyrimuose.

VILNIAUS PEDAGOGINIO INSTITUTO fizikos-matematikos dekanas docentas V. Bliznikas išvyko į Lenkiją skaityti paskaitų diferencialinės geometrijos klausimais Varšuvos, Krokuvos ir Katovicų augštosiose mokyklose.

V. MYKOLAIČIO-PUTINO VARDAS suteiktas Kapsuko (Marijampolės) mokyklai-internatui. Ta proga mokyklos salėje įvyko literatūros vakaras, kuriame Putino eiles skaitė vilnietis aktorius L. Noreika ir mokyklos mokiniai. Dalyvių tarpe buvo velionies žmona Emilija Mykolaitienė, broliai Antanas, Motiejus, Juozas, sesuo Elzbieta Gudaitienė bei kiti giminės ir artimieji, rašytojai V. Petkevičius, P. Keidošius, M. Martinaitis, A. Mikutka, literatūros kritikas J. Lankutis.

JAV IR SOVIETŲ SĄJUNGOS draugystės grupės atidarytoje dailės parodoje Niujorke išstatyti 82 sovietų ir 173 amerikiečių dailininkų darbai. Lietuvių grafikai čia atstovauja šeši A. Skirutytės, J. Kuzminskio ir R. Gibavičiaus kūriniai.

V. Kst.

MANN MARTEL

REALTORS

2320 Bloor St. W. **Tel. RO 2-8255**

MOTELIS. $40.000 įmokėti. 14 pilnai apstatytų kambarių (units) su kilimais ir televizija. Gražus modernus 3 miegamųjų butas savininkui. Tik 15 mylių nuo Toronto. Atvira 7% skola 14 metų. Graži vieta, gera apyvarta per visus metų sezonus. Lengva priežiūra. Reta proga.

SWANSEA. $15.000 įmokėti. Naujas 10 kambarių, keturių miegamųjų, 2 augštų modernus namas su privačiu įvažiavimu ir garažu. Graži aplinka, 2 balkonai į upės pusę. Tuojau galima užimti.

WENONA DR. — St. CLAIR, $12 tūkst. įmokėti; 2 atskiri butai po 5 kambarius (dvibutis - duplex) kiekvienam. Garažas ir geras įvažiavimas. Vandens-alyvos šildymas. Viena atvira skola balansui. Geras išnuomojimas. Arti susisiekimo ir krautuvių.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO.
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd. **Tel. 249-7691**

DUNDAS — JANE, $32.700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirma skola iš 7%.

MIMICO, $10.000 įmokėti, didelis 2-jų šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžiai, rūsyje 2 kambariai; pirma skola $20.000 iš 7½%; prašoma kaina $36.000.

ISLINGTON - WESTWAY, $32.500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno augšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

WESTON RD. — WILSON AV., $23.900, atskiras namas, sklypas 57x213 pėdų, skola iš 7%, greitas užėmimas.

BLOOR — ROYAL YORK RD., $32.500 prašoma kaina, atskiras vieno augšto plytų namas, 5-ki kambariai ir 2 dideli kambariai rūsyje, 2 prausyklos, namas arti prie Bloor ir tik keleto metų senumo.

BABY POINT, $10.000 įmokėti, legalus dviejų šeimų namas, garažas, labai geroj gražioj vietoj, arti centrų. Greitas užėmimas ir puikus namas.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

Moka:
už depozitus — 5%
už šėrus — 5½%

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.
$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. **Tel. 534-9286**

INDIAN RD. — ANNETTE, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, 2 prausyklos, alyva šildymas, vieta garažui. Įmokėti $6.000, prašo $19.500..

SCARLETT RD. — DELEMERE, 5 gražūs kambariai, vienaaugštis (bungalow) alyva- vandeniu šildymas, įrengtas kambarys rūsyje, garažas ir privatus įvažiavimas. Įmokėti apie $7-10.000.

DAVENPORT — OAKWOOD. Originalus 12 kambarių dvibutis (duplex). Puikus namas, graži vieta. Tinka didesnėm dviem šeimom. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Įmokėti $10.000..

BERRY RD. — STEPHEN DR., naujos statybos nepaprastai gražus trijų miegamųjų vienaaugštis (bungalow). Viskas labai skoningai įrengta, du gražūs ir dideli kambariai rūsyje, didelis medžiais apaugęs sklypas. Privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti $15.000.

WEST TORONTO — JANE, naujas 17 kambarių tributis. Viskas įrengta moderniškai, įmokėti apie $20.000. Prašo $49.500.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BLOOR & DUNDAS. Mūro, atskiras, 9 kambarių, 3 modernios virtuvės, 2 garažai, gražus ir gerai išlaikytas namas, gražioj vietoj.

GLENLAKE AVE — DURIE, $8.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 12 kambarių, 3 virtuvės, garažas, prašoma kaina $35.000.

BLOOR — ISLINGTON, $10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 4 miegamųjų vienaaugštis (bungalow) gera vieta, geras pastatas, parduodamas tik už $33.000. Prieš 2 metus buvo mokėta $38.000.

WINDERMER — ANNETTE, $5.000 įmokėti, mūrinis atskiras, 7 kambariai per 2 augštus, pirmame augšte 4 kambariai, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas, prašoma $24.900.

BLOOR — DUNDAS, $8.000 įmokėti, mūrinis, 11 kambarių, 4 modernios virtuvės, 2 garažai, labai geras pinigų investavimas, prašoma $29.500.

BATHURST — LAWRENCE, $7.000 įmokėti, mūrinis, atskiras 5 kambarių vienaaugštis (bungalow), privatus įvažiavimas, garažas, įrengtas rūsys, gražus sklypas, prašoma $27.000.

ŠIAURĖS VAKARUOSE, $35.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 5 metų senumo, su balkonais, 12 butu po 2 miegamuosius pastatas, prašoma $160.000

BATHURST — LAWRENCE, $25.000 įmokėti, gražių plytų, gerai pastatytas, su balkonais, po 2 miegamuosius, 8 garažai ir 6 vietos pastatyti automobiliams, priv. įvažiavimas, geras išnuomojimas, prašoma $135.000.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO ONT

Lietuvių skautų veikla

● "Šatrijos" tunto skautėms, vykstančioms į tautinę stovyklą, speciali sueiga šį ketvirtadienį, birželio 13 d., 6 v.v., skautų būkle. Dalyvavimas būtinas.

● "Šatrijos" tunto vadovybė dar kartą primena, kad tautinėj stovykloj ne iškilmių metu bus leidžiama stovyklautojoms dėvėti tik tamsiai mėlyną uniformą (mėlyna bliuzelė ir kelnaitės). Dvi pamainos tokių drabužių būtinos. Kitokios spalvos kasdieninių drabužių nereikia.

● Pranešama skautėms, vykstančioms į tautinę stovyklą, kad šalia asmeninių valgymui indų dar reikia pasiimti kiekvienai skautei po padėklą. Maistas bus išduodamas prie langelio ir iš karto visas. Padėklas tuo būdu bus labai naudingas.

● Romuvos stovyklavietėje prieš stovykliniai paruošiamieji darbai bus atliekami šį savaitgalį, birželio 15-16 d. Stovyklavietės komitetas kreipiasi į visus tėvus, prašydamas pagelbėti. Talkos reikalais skambinti komiteto pirm. A. Vasiliauskui..

● Šeštoji Romuvos stovykla bus nuo liepos 27 d. iki rugpjūčio 5 d. Kadangi į tautinę stovyklą Kanados rajono vilkiukai ir jaun. skautės ne vyksta, mažuosius prašome registruoti į Romuvą iki liepos 1 d. pas tuntininkus. Be abejonės, Romuvoje galės stovyklauti ir visų šakų skautai-tės. Šeštosios Romuvos stovyklos viršininku išrinktas ps. dr. A. Dailydė.

● "Rambyno" tunto skautų, vykstančių į tautinę stovyklą, antroji sueiga įvyko birželio 10 d. Šv. Jono Kr. par. salėje. Skiltims buvo paaiškinta ir perduota pasiruošimo medžiaga. Tėveliai yra prašomi savo vaikams padėti išmokti dainų žodžius. Verta taip pat atkreipti dėmesį į skautamokslio pakartojimą, ypač kelionės ženklus, mazgus ir signalizaciją. Visi tie dalykai būtinai žinotini skautiškose miško varžybose.

● Romuvos darbams talkino torontiečiai: A. Vasiliauskas, P. Kudreikis, A. Valiūnas, J. Dambaras, V. Kobelskis. Ačiū visiems.

● Lietuvos gen. konsulą Kanadai J. Žmuidziną, švenčiantį 70 m. amžiaus sukaktį, sveikina Toronto skautai-tės. Č. S.

● Dainų varžybos skautėms buvo paskelbtos 1967 m. lapkričio mėn. Lietuvos jubilėjinių metų proga. Tuo būdu norėta sudominti skautes lietuviškomis dainomis. Konkurse dalyvavo 5 skautės iš Montrealio ir 4 iš Hamiltono. Daugiausia dainų surinko Rasa Lukoševičiūtė (85 dainas) ir Dalia Blauzdžiūnaitė (78) — abi montrealietės. Meniškiausią dainorėlį paruošė Irena Paškevičiūtė. Rūta Jusytė pailiustravo savo dainorėlį vaizdais iš Lietuvos gamtos ir istorijos. Dainą su daugiausia posmelių (23) surado ir išmoko Angelė Mikalauskaitė (visos trys pastarosios iš Hamiltono). Daugiausia taškų (iš 80) surinko Rasa Lukoševičiūtė — 65 ir laimėjo I vietą drauge su $25. Antra vieta ir $15 teko Rūtai Jusytei, surinkusiai 55 taškus. Trečioji vieta paskirta Daliai Blauzdžiūnaitei, surinkusiai 50 t., o Irenai Paškevičiūtei, surinkusiai irgi 50 t., — ketvirtoji. Montrealyje dainų varžybų vertintojų komisiją sudarė Z. Lapinas, s. J. Tanner ir E. Kardelienė. Pastarajai susirgus, ją pakeitė s. I. Kličienė. Hamiltone dainų varžyboms vadovavo s. D. Gutauskienė. Galutinį taškų apskaičiavimą atliko Kanados rajono vadeivė, kuri sveikina visas varžybose dalyvavusias skautes.

VYTAUTĄ AUŠROTĄ, K.L.K. Kultūros Draugijos "Žiburiai" valdybos narį, ir visą jo šeimą, liūdinčius savo mylimos MOTINOS mirties, nuoširdžiai užjaučiame —

K.L.K. Kultūros Draugijos "Žiburiai" valdyba
"Tėviškės Žiburių" redakcija ir administracija

Netekusiam savo mielos **MOTINOS** VYTAUTUI AUŠROTUI, jo šeimai ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Toronto ateitininkai sendraugiai

Mylimai **MAMYTEI** mirus, VYTAUTĄ ir BRONIŲ AUŠROTUS, jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

O. A. Jakimavičiai **A. V. Ramanauskai**
R. P. Bražukai **S. J. Andruliai**

A † A

mylimai Mamytei **MARIJAI AUŠROTIENEI** mirus, sūnų VYTAUTĄ jo šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

M. A. Bumbuliai **J. D. Kaunaitės**
E. E. Miliauskai **M. J. Vaseriai**

A † A

Mamytei **MARIJAI AUŠROTIENEI** mirus, mielą VYTAUTĄ AUŠROTĄ, šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Elena ir Vytautas Krikščiūnai

A † A

MARIJAI AUŠROTIENEI mirus, sūnų VYTAUTĄ jo šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

J. A. Vanagai **S. A. Petraičiai**
J. K. Kaknevičiai

A † A

mielai Mamytei **MARIJAI AUŠROTIENEI** mirus, sūnų VYTAUTĄ jo šeimą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame —

E. ir S. Čepai **V. ir J. Jasinevičiai**

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Studentų žinios

Otavos universiteto medicinos fakutetą baigė dr. Juozas Gutauskas iš Venecuelos ir pradės stažą Toronto ligoninėse.

Ontario College of Education Toronte baigė Rūta Danytė ir rudenį pradės dirbti Toronto miesto mokykloj.

Atžymėjimus moksle ir stipendijas Otavoje gavo: Kęstutis Vilčinskas, Electrical Engineering III kurso kaip geriausiai baigęs kursą — Dean's Honors $ 100 iš Otavos universiteto ir $700 iš Engineering Institute of Canada. — Danutė Vilčinskaitė gavo Otavos un-to $600 Entrance Scholarship studijuoti medicinai; sėkmingai studijuojant, stipendija pratęsiama 4 metam. — Milda Danytė gavo iš Otavos un-to (taip pat pasiūlymus iš McGill ir Toronto un-tų) $600 Entrance Scholarship studijuoti kalbas Arts fakultete; stipendija taip pat bus pratęsiama 4 metam.

Studijas tebetęsia: Petras Butvietas — matematika; Jonas Kiškis iš Toronto — medicina; Baršauskas iš Montrealio — medicina; Joana Paulionytė iš Rodney — pagalbinė medicina (nursing); Ramutė Janulaitytė iš Toronto — psichologija Carleton un-te.

Sveikiname baigusius ir atžymėjimų pasiekusius. Naujiems profesijonalams — dr. Juozui ir mokytojai Rūtai linkime geros sėkmės, o mūsų studijozams tvirto ryžto mokslo viršūnių siekiant. **Otavietė.**

Milžiniškos apimties teismas

J. KAIRYS

V. Vokietijoje prasidėjo teisminė baudžiamoji byla, kuri savo apimtimi yra pirmoji šio krašto teismų istorijoje. Kaltinamaisiais yra firmos "Gruenenthal" atsakingieji asmenys. Ši firma gamina vaistus. Tarp kitų, ji buvo pagaminusi ir išleidusi į rinką piliules nuo nemigos. Leisdama šias piliules į rinką, firma žymėdavo, kad organizmui jos nėra kenksmingos. Jų vartotojai betgi sulaukė priešingų rezultatų. Šias piliules vartojusios nėščios moterys pagimdė invalidus kūdikius: be rankų, sužalotomis kojomis ir pan. Be to, jų vartotojai apgadino ar sugadino savo nervus ir t.t.

Invalidais gimusių vaikų suregistruota apie pustrečio tūkstančio, o nerviškai susirgusių yra apie penki tūkstančiai.

Tų vaistų gamintojai kaltinami žudymu, kūno sužalojimu ir nusikaltimu prieš vaistų įstatymą. Teismas turės nustatyti, ar piliulės iš tikrųjų buvo ta priežastis, dėl kurios gimė invalidai kūdikiai, susirgo žmonės nervų ligomis. Be to, teismas turės ištirti, ar vaistai buvo į rinką paleisti nuodugniai ištyrus, ar jie buvo tinkami naudojimui. Atsakovais yra pašaukti tik 9 asmenys, bet manoma, kad byla truks kelis metus ir į dieną kainuos apie 10.000 vokiškų markių.

Šioje byloje ekspertais yra pašaukti 88 asmenys, liudytojais — apie 300 asmenų. Teismo salėje įrengta virš 20 mikrofonų, kurie ant 650 kilometrų ilgumo juostos registruoja bylos dalyvių kiekvieną žodį. Svetimtaučiams liudytojams pareiškimai bus verčiami į jų kalbas. Kaltina trys prokurorai. Kaltinamasis aktas susideda iš 972 puslapių, o likusi bylos dalis apima 800.000 puslapių. Liudytojų tarpe figūruoja ir kaikurie asmenys, anomis piliulėmis sugadinę savo nervus, 50 invalidais gimusių vaikų ir kt. Daugiuma tų vaikų yra jau pasiekę mokyklini amžių.

Pagal V. Vokietijos baudžiamuosius įstatymus, už šios rūšies nusikaltimus gali būti skiriama bausmė — iki 10 metų sunkiųjų darbu kalėjimo.

Šios bylos iškėlimas, piliulių kenksmingumo nustatymas ir kaltųjų nubaudimas gali užkirsti kelią vaistų gamintojų neatsargumui ateityje. Šio meto aukoms visa tai nieko jau nepadės.

PASAULIO ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-ro psl.)

Popiežiaus Jono XXIII statula buvo atidengta Wroclawe (Breslau), bet iškilmėje atsisakė dalyvauti kardinolas S. Wyszynski bei kiti augštieji Katalikų Bendrijos pareigūnai. Šio paminklo pastatymu rūpinosi Lenkijos katalikų kairysis sparnas ir kompartijos kontroliuojama "Pax" grupė. Pasak kardinolo S. Wyszynskio, statulos atidengimu lenkų kompartija siekia suskaldyti tikinčiuosius ir juos nustatyti prieš vyskupus. Jau vasario mėn. arkivysk. Kominek norėjo gauti leidimą už statulai surinktus pinigus pastatyti popiežiaus Jono XXIII atminimui skirtą bažnyčią, bet negavo kompartijos sutikimo. Statulos papėdėje yra iškaltas Jono XXIII enciklikos pavadinimas — "Pacem in Terris". Taikos žemėje šūkis, be abejonės, yra labai parankus kompartijai, kuri taiką naudoja savo propagandos reikalams.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

BABY POINT, apie $5.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, lengvos išsimokėjimo sąlygos, graži vieta.

HIGH PARK — RONCESVALLES, $7.000 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, atskiras namas, vandens - alyvos šildymas, arti susisiekimas bei krautuvės.

INDIAN RD., — RONCESVALLES, $5—6.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, vieta garažui, viena atvira skola balansui.

ARMADALE AVE — SWANSEA, apie $10.000 įmokėti 6 kambarių atskiras namas, vandens - alyvos šildymas, garažas, namas be skolų, tuoj galima užimti, netoli požeminio traukinio stoties.

JANE — BLOOR, maždaug $10.000 įmokėti, 8 kambariai per du augštus, saulės kambarys, atskiras gražus namas, garažas su plačiu šoniniu įvažiavimu, puiki vieta.

WINDERMERE — BLOOR, $15.000, gal ir mažiau, įmokėti, atskiras, mūrinis dupleksas - dvibutis, garažas su privačiu įvažiavimu, 10 metų atvira skola.

BLOOR — ISLINGTON, $15.000 įmokėti 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola balansui.

INDIAN GROVE—BLOOR, $10.000 įmokėti, originalus dvibutis, 10 kambarių per du augštus, vieta garažams, 2 saulės kambariai, netoli nuo požeminio traukinio stoties.

RUNNYMEDE — SWANSEA, maždaug 8 metų senumo, puikus 6 kambarių atskiras namas, užbaigtas rūsys, modernus viduje. Garažas su šoniniu įvažiavimu, netoli Bloor, puiki vieta gydytojai ar dantistui!

INDIAN RD. — BLOOR, $15.000 įmokėti, didžiulis gražus 11 kambarių atskiras namas, vandens - alyvos šildymas. 3 prausyklos, 5 kambariai pirmame augšte, garažai su privačiu įvažiavimu, namas be skolų, puiki vieta, netoli Bloor.

HIGH PARK — RONCESVALLES, $20.000 įmokėti, originalus tributis, maždaug 5 metų senumo vandens - alyvos šildymas, 3 garažai.

DUNDAS — BLOOR, puikus vos keleto metų senumo 5 butų apartamentas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, graži vieta, viskas išnuomota.

ISLINGTON — DUNDAS, $10.000 įmokėti puikus 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), garažas su privačiu įvažiavimu, 2 užbaigti kambariai rūsyje, viena atvira skola balansui, labai graži vieta, arti susisiekimo..

2232 BLOOR ST. W. **Tel. RO 7-5454**

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME
5% už depozitus
5½% už šėrus

DUODAME
mortgičius iš 7%
asm. paskolas iš 7%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

MAGNETAWAN, ONT., $8.500 pilna kaina, vandens krantas ir 11 kambarių namas, įmokėti apie $3.000; geras vasarinis projektas.

SIMCO EŽERAS, $5.400 pilna kaina; sklypas vasarnamiui prie vandens kranto, 300 pėdų gylio.

JANE BLOOR, $ 10.000 įmokėti, liuksusinis plytų namas, apšildymas vandeniu, žaidimo kambarys.

GRANADIER — RONCESVALLES, $8.000 įmokėti, pilna kaina $29.500. atskiras plytų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai, apšildymas vandeniu, 8 kambariai.

EDNA — BLOOR, $10.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras, gražus namas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, apšildymas vandeniu, garažas.

ST. CLAIR — OAKWOOD, $8.000 įmokėti; balansui vienas atviras mortgičius 10 metų; 11 didelių kambarių; 2 prausyklos, 4 virtuvės, garažas, geros pajamos.

INDIAN RD. — BLOOR, $10.000 įmokėti; balansui vienas mortgičius, atskiras (dvibutis) 12 kambarių, šildymas vandeniu, 2 mūriniai garažai su privačiu įvažiavimu.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

KINGSWAY — DUNDAS, vienaaugštis (bungalow), plytinis, atskiras, karštu vandeniu šildymas, kilimai, garažas, atviras kiemas, didelis sklypas, mums rezervuotas pardavimas, $8.000 įmokėti.

RUSHHOLME—DUNDAS, dvibutis, atskiras plytų namas, 14 kambarių, 4 virtuvės su rūsio apartamentu, šildymas šiltu vandeniu, dvigubas garažas, geras mortgičius, $8.000 įmokėti.

LANSDOWNE — DUNDAS, plytų, atskiras, 9 kambariai per du augštu, nauja šilto vandens krosnis, 2 modernios virtuvės, atnaujintas, $5.000 įmokėti.

SHAW — COLLEGE, $10.000 įmokėti, atskiras plytų namas, 15 kambarių, 5 virtuvės, 5 krosnys, 5 šaldytuvai, šildymas šiltu vandeniu, 2 prausyklos, virš $4.000 metinių pajamų, plius 4 kambariai savininkui, didelis dvigubas garažas.

LANDSDOWNE — BLOOR, $13.000 pilna kaina, pusiau atskiras 6 kambarių namas, nauja krosnis, įvažiavimas (lane), namas be mortgičių.

10 AKRŲ KESWICK — DON MILLS RD., 697 pėdų, prie kelio, lygi žemė; prašoma kaina $10.000.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prasome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.
Vyt. Morkis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO. ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Biudžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel RO 7-9088 kiekvienu metu

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

A. GIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, su gydymu ir t. t.

automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, tranzistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti. mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1 - 3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. (šoninės durys), TORONTO. TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius.

Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 Sav. A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4 - 1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2 - 2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Į Sov. Sąjungos baigmines bokso pirmenybes pateko 10 Lietuvos boksininkų. Paskutinis prie dešimtuko prisidėjo I. Muraška, kuris Frundzėje priešbaigminėse pirmenybėse puslengviame svoryje iškovojo pirmą vietą.

Akademinių valčių regata įvyko Hepi Jarvis, netoli Leningrado. Lietuvos moterų aštuonvietė, vyrų keturvietė s/v ir jaunių valtis laimėjo pirmąsias vietas.

Darbo rezervų draugijų stalo teniso pirmenybės įvyko Kaliningrade. R. Miknevičius jose laimėjo pirmą vietą, A. Giedraitytė — trečią.

Sov. Sąjungos moterų krepšinio rinktinėje, kuri vieši Italijoje, sėkmingai žaidžia Zita Bareikytė.

Ant Nemuno kranto, netoli Birštono, įvyko 12-tosios Lietuvos sklandymo pirmenybės, skirtos lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno 35-sioms metinėm paminėti.

K. Birieta pakviestas į Sov. Sąjungos jaunių futbolo rinktinę. Tai bene pirmas lietuvio futbolininko augštas įvertinimas.

Tarptautinė valčių regata įvyko Maskvos upėje. Dalyvavo Sov. Sąjungos, R. Vokietijos, Bulgarijos, Rumunijos, Šveicarijos ir Lietuvos gausus irkluotojų būrys. Lietuvių vyrų ir moterų aštuonvietės laimėjo pirmąsias vietas.

Pabaltijo lengvosios atletikos pirmenybės įvyko Taline. Vėl pasirodė buvusi pasaulio rekordininkė jietininkė B. Kalėdienė. Ji laimėjo pirmą vietą, numetusi jietį 51.96 m.

SPORTAS VISUR

Lenkijoje įvykusiose lengv. atletikos pirmenybėse pasiekta gerų pasekmių: D. Javorska numetė jietį 56.92 m., I. Kiršenštein 100 m. nubėgo per 11,3 sek., J. Šmitas trišuolyje nušoko 16,27 m., V. Komaras nustūmė rutulį 19,48 m.

Sofijoje vyksta olimpiados atrankinis krepšinio turnyras. Dviejuose pogrupiuose varžosi 14 komandų. Pirmojo pogrupio nugalėtojais tapo Čekoslovakija ir Lenkija, antrojo — Jugoslavija ir Bulgarija. Šių komandų pirmuose susitikimuose Bulgarija nugalėjo Čekoslovakiją 75:60, Jugoslavija Lenkiją 90:56.

Pasaulio meisteris Anglija du kartu iš eilės pralaimėjo futbolo rungtynes. Hanoveryje, stebint 80.000 žiūrovų, V. Vokietija atsigriebė už pralaimėjimą pasaulinėse pirmenybėse, nugalėdama Angliją 1:0. Po to ta pačia pasekme Europos tautų taurės pusbaigmyje pralaimėjo Jugoslavijai.

Europos tautų taurės futbolo baigminėse rungtynėse susitinka Jugoslavijos ir Italijos rinktinės. Italija į baigmę pateko burtų keliu. Po dviejų lygiųjų su Sov. Sąjunga buvo traukiami burtai ir laimė atiteko Italijai.

"Daily Journal-Record" Oakvillėje, Ont., sporto skyriuje gegužės 29 d. paskelbė ilgoką rašinį apie Vic (Viktorą) Juzėną, vietinės gimnazijos mokinį, kuris pasižymi kaip geras bėgikas ir krepšininkas. Savo mokytojo Pennock dėka Juzėnas pasiekęs gerų rezultatų ir ketina ateityje studijuoti fizinę kultūrą. Pažymėta, kad Vic Juzėnas yra geras mokinys, mėgstas ypač matematiką ir gamtos mokslus. Prie rašinio pridėta ir moksleivio nuotrauka, tačiau lietuviška jo kilmė nepaminėta.

VYČIO ŽINIOS

Golfo pirmenybės įvyko birželio 9 d. Maltono aikštyne. Nežiūrint karštoko oro, dalyvavo 20 varžovų. Buvo varžomasi A, B ir C klasėse. A klasėje pirmą vietą laimėjo S. Posadecki su 84 smūgiais. Antruoju buvo praeitų metų laimėtojas V. Siminkevičius su 85 smūgiais ir trečiuoju G. Stauskas su 89. Aršiausia kova vyko B klasėje, kur žaidė net 3 varžovai ir baigė lygiomis. Po peržaidimų pagaliau paaiškėjo galutiniai laimėtojai: 1. M. Ignatavičius 92, 2. J. Žukas 92 ir 3. A. Supronas 92. C klasėje pirmą vietą laimėjo: R. Vaitkevičius su 112 smūgių. Be to, buvo skiriami specialūs prizai, kuriuos laimėjo S. Posadecki ir M. Ignatavičius. Pirmenybės praėjo pakilioje nuotaikoje, susilaukta gausaus dalyvių būrio. Kaikurie dalyviai parodė gražią ir gerėjančią formą.

Jaunieji krepšininkai šią vasarą numato Wasagos vasarvietėje suruošti krepšininkų pasitobulinimo stovyklą. Treneriu numatoma pakviesti vieną iškiliausių Š. Amerikos lietuvių krepšininkų.

Vyčio 20-mečio proga Wasagos vasarvietėje numatoma suruošti jaunių krepšinio turnyrą. Numatoma pakviesti Montrealio, Londono, Detroito ir Aušros krepšininkus.

S. Ignatavičius St. Michael's mokykloje buvo išrinktas geriausiu krepšininku. **A. S.**

Į LIETUVĄ

GERIAUSIA IR VERTINGIAUSIA DOVANA — DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI PILNAI GARANTUOTI

TIK DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI Tai vertingiausia dovana ir daug geresnė, negu siuntiniai. Tai jūsų giminės gali patvirtinti.

TIK DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI įgalins jūsų gimines nusipirkti visa, ko norės — maisto, drabužių, medžiagų, batelių ir daug kitokių dalykų — amerikietiškų, Vakarų Europos, ir vietiniu gaminių SPECIALIOSE Vnesposyltorgo DOLERIŲ KRAUTUVĖSE. Jūsų giminės galės tai patvirtinti.

TIK DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI įgalins jūsų gimines nusipirkti visa, ko norės SPECIALIAI ŽYMIAI PAPIGINTOM KAINOM.

JOKIŲ ATSKIRŲ MOKESČIŲ nei siuntėjui, nei gavėjui. nereikės mokėti.

Jūsų giminės galės tai patvirtinti.

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010

PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ KATALOGŲ

Jubilėjiniai metai Kanados sostinėje

(Atkelta iš 5-to psl.)

mus. Ilgus metus krauti gausūs tautos liaudies dailės lobiai nebetilpo staklių rėmuose, ir Tamošaitienė prabilo spalvom, fantastiškais spinduliais brėždama gamtovaizdžius, mistišku jausmu gaubdama it rudens rūkuose skęstantį paežerės šilą ir įdiegdama prasmės jieškančią mintį.

PASISAKYMAI

Apie dail. Tamošaitienės darbus šioj parodoj atsiliepta: "Spalvom išgyvena pasaulį." "Patinka jos abstraktus stilius ir spalvos." "Turi savitą techniką ir savitą stilių, vaizduoja labai abstrakčius gamtos vaizdus." "Koks nuostabus jos svajonių pasaulis." "Jos paveikslai tiesiog kalba į mane." "Žiūrėdama į jos paveikslus jaučiuos lyg pas močiutę senoje seklyčioje."

Apie Kvietienę: "Originali ir primityvi." "Kadangi aš mačiau ir turiu jos pirmąjį paveikslą, galiu palyginti ir su džiaugsmu konstatuoju jos padarytą didelę pažangą." "Patiko jos stilius." "Patiko jos Madona, padaryta iš popieriaus gabalėlių." "Temų ir technikos įvairumas." "Akvarelė gera."

Apie Šablauskienę: "Individuali, subtilios technikos grafika." "Patinka jos technika, temos nesuprantamos, bet labai miela žiūrėti." "Elegantiškas stilius." "Juodai išraizgytos abstrakcijos rodo intelektualinį priėjimą." "Švelnūs, smulkūs darbai." "Švelni grafika, prityrusios rankos gera technika."

Apie Zubienę: "Patiko spalvingi gamtovaizdžiai, lengvos miesto temos." "Labai gyvos spalvos." "Patiko jos Senamiestis". "Puikus spalvų derinys." "Kaip gražiai atrodo tas pats miestas, pajūrys, laivai dailininkės akimis." "Patiko jos drąsios linijos, ypatingas spalvų žaismas." "Patiko jos laivai ir namai su berželiu."

DĖKINGI LANKYTOJAI IR RENGĖJAI

Parodą aplankė ir svečiai iš Montrealio: inž. ir dr. Giriūnai su sūnumis — studentu Ladu ir moksleiviu Linu; archit. Zubas; iš Toronto — dail. Kvietienės duktė (studijavusi Otavoj psichologiją) Dalia su vyru.

Kavutę baigiant padėkota tiems, kurių dėka paroda įvyko: dailininkėms S. Kvietienei iš Toronto, O. Šablauskienei, p. Zubienei iš Montrealio ir A. Tamošaitienei iš Kingstono. Jų meno kūriniai suteikė mūsų šventei visą iškilumą. Dail. A. Tamošaičiui ypatingas ačiū už parodos atidarymą ir pasakytą atidarymo kalbą, archit. inž. V. Trečiokui už parodos sutvarkymą.

Padėkota ir Motinos Dienos programos atlikėjams: dr. J. Rimšaitei už paskaitą, "Žilvičio" šokėjams ir vadovei N. Šepanavičiūtei už tautinius šokius, jauniausiems artistams ir jų paruošėjai S. Balsevičienei už mamyčių pasveikinimą; šeimininkėms — p. Mitalienei ir p. Povilonienei už kavutę.

Dr. Marija Ramūnienė

EKSKURSIJA IŠ TORONTO

Gegužės mėnesį Otavoje žydi maždaug 2.000.000 tulpių. Lankosi daug turistų. Gegužės 18 d. tulpės pakvietė mums gražų būrį torontiečių, vadovaujamą p. Ottienės. Ekskursiją surengė Šv. Jono Kr. par. kat. moterys. Ekskursija sostinėj rūpinosi B. Vilčinskienė — priėmė ir pavaišino viešnias. P. Balsevičienės lydimos torontiškės, turizmo autobusu 2 valandas buvo vežiojamos po miestą. Pavėlavusios į parlamentą, trumpiau tegavo jį apžiūrėti. Iš parlamento savo automobiliais inž. K. Vilčinskus, inž. J. Danys ir p. Jurkienė nuvežė viešnias pas p. Ramūnus. Pora valandų greit prabėgo viešnagėj maloniai besišnekant. Kaimynų apsilankymas — labai malonus. Ačiū ir iki pasimatymo!

Otavietė

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.

Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (Birž. 1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. ŠARŪNAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

780 Queen St W. prie Gore Vale Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervaciją, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsikviečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

yra pasiryžusi iš P. E. Trudeau atimti vyrų balsus. Savo pirmojoje kalboje ji aštriai kritikavo P. E. Trudeau mintis konstitucijos klausimu, pabrėždama labai ribotą jo patirtį administraciniuose reikaluose. Pasak H. Marleau, kanadietės moterys nėra marionetės. Joms patinka, kai jas bando žavėti gražūs vyrai, bet jos sugeba atskirti tikrąjį džentelmeniškumą nuo profesinio.

Kvalifikuotų imigrantų skaičius Kanadon kas metai didėja. 1967 m. Kanadon atvyko 223.000 imigrantų, ju tarpe 4.000 inžinierių, 5.400 mokytojų, 1.200 gydytojų, 4.300 slaugių. Kultūrinis gyvenimas buvo praturtintas 800 atvykusių menininkų, rašytojų ir muzikų.

Didžiosios telefono bendrovės, atstovaujamos Trans-Canada sistemos nutarė sumažinti mokesti už tolimų nuotolių pasikalbėjimus. Tarp vidurnakčio ir 6 v.r. trijų minučių pokalbis tarp betkurių Kanados vietovių kainuos tik vieną dolerį, Ontario ir Kvebeko ribose — 75 centus. Ši planą turi patvirtinti vyriausybės įstaigos.

Kanados pašto tarnautojai savo unijos vadu išsirinko karingąjį William Houle, 1965 m. vadovavusį 17-kos dienų paštininku streikui. Atrodo, kad birželio 24 d. Kanada gali susilaukti naujo paštininkų streiko, jeigu nebus patenkinti unijos reikalavimai atlyginimus padidinti 75 centais į valandą ir įvesti 35 valandų darbo savaitę. Pašto raštininkai dabar gauna apie $2,75 į valandą, $5.735 į metus, laiškanešiai — $2,63, o jų metinė alga yra $5.485. Vienas Toronto dienraštis, užtardamas laiškanešius, vedamajame klausia: "Kas gi šiandien Kanadoje gali gyventi su $5.485 metine alga?" Atsakymas yra labai paprastas — beveik pusė visų dirbančiųjų, kuriais nesirūpina jokia unija. Bendroje statistikos lentelėje kanadiečio uždarbio vidurkis atrodo impozantiškai, nes ji gerokai išpučia unijas turinčių didžiųjų įmonių karališkos algos.

AUŠROS ŽINIOS

Lengvosios atletikos treniruotės vyksta kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį nuo 6 v.v. Parkdale gimnazijos stadijone į ežero pusę nuo Queen gatvės prie Close Ave.

Šeštadienį, birželio 22, Brockton stadijone (Brock ir Bloor) įvyks Š. Amerikos lietuvių ir ukrainiečių lengvosios atletikos pirmenybės. Visa eilė Aušros lengvaatlečių yra pakviesti atstovauti lietuviams.

Specialūs krepšinio kursai — treniruotės numatytos rugpjūčio pabaigoje. Kursams vadovaus vienas žymiausių Š. Amerikos lietuvių krepšininkų — B. Staniulis. Jis yra baigęs fizinio auklėjimo studijas ir jau ketveri metai treniruoja Syracuse kolegijos krepšininkus.

Neatsakomi klausimai

Motina įspėja dvylikos metų dukterį:

— Nestatyk svečiams tokių klausimų, į kuriuos jie nagali atsakyti.

— Bet, mama, mūsų mokytoja nuolat klausia apie tokius dalykus, apie kuriuos aš nieko nežinau.

Po medžioklės

— Na, kaip medžioklė pavyko?

— Pašoviau ožką.

— Ką tu sakai? Laukinę ožką?

— Ožka gal ir nebuvo visai laukinė, tačiau ūkininkas, kuriam ji priklausė, tai tikrai laukinis.

ŠYPSENOS

Amerikietis Italijoj

Amerikietis turistas stovi prie Vezuvijaus ugniakalnio kraterio ir stebi, kaip iš žemės gelmių dūmų kamuoliai augštyn keliasi.

— Tokio dalyko tai jūs ten, Amerikoj, tikrai neturite, — užkalbino amerikietį italas.

— Neturime, — prisipažįsta amerikietis. — Bet mes turime Niagaros krioklį, kuris per porą minučių jūsų Vezuvijų užgesintų.

Prieš rinkimus

Laikraštininkas, sutikęs gatvėje seną miesto gyventoją, klausia, ką jis galvoja apie visų trijų partijų išstatytus kandidatus į parlamentą jo rinkiminėje apylinkėje. Senis, kiek pagalvojęs, paaiškino:

— Žinai, sūnau, aš dėkoju Dievui, kad iš jų tik vienas, ne visi trys, bus išrinkti į parlamentą . . .

Žodžio reikšmė

Sovietų Sąjungoj išleisto rusų kalbos žodyno III laidoje žodis "Chrušč" aiškinamas: "Pavadinimas vabalo, priklausančio vabalų giminei, prie kurios yra ir paprastas karkvabalis, labai žalingas žemės ūkiui." Tačiau 1963 m. išleistoje to paties žodyno penktoje laidoje šio žodžio paaiškinime jau buvo praleistas užsiminimas, kad jis žalingas žemės ūkiui, nes Chruščiovas tada buvo "didžiausias žemės ūkio specialistas".

Parinko Pr. Al.

V. Vokietijos Bundestagas — žemieji parlamento rūmai 384: 100 balsų santykiu trečią ir paskutinį kartą patvirtino ypatingos padėties įstatymą, kuris vyriausybei kraštui gresiančio pavojaus atveju leis suspenduoti piliečių teises. Šį įstatymą birželio 14 d. turi patvirtinti Bundesratas — augštieji parlamento rūmai, kur nenumatoma susilaukti didesnės opozicijos. Prieš įstatymą balsavo laisvieji demokratai ir dalis socialistų. Jo priėmimą streikais ir demonstracijomis mėgino sutrukdyti komunistų paveiktos darbininkų ir studentų grupės. Su įstatymo priėmimu JAV, Britanija ir Prancūzija atsisakė paskutiniųjų okupacinių teisių V. Vokietijos teritorijoje.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1795 BLOOR ST. W. (prie Keele

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų, ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai

468 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus treciadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2 - 5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769 - 4612

769 - 4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Pamaldos už Sibiran ištremtuosius — šį sekmadienį, 11 v.r. Iškilmingas jų pagerbimas — šį penktadienį, 8 v.v., Ryersono instituto salėje, kur įvyks specialus koncertas.

— Birželio 10 d. iš parapijos bažnyčios iškilmingai palaidota a.a. Marija Aušrotienė, Vytauto Aušroto mamytė. Abiems velionės sūnums ir visiems giminėms nuoširdi užuojauta.

— Gerojo Ganytojo stovyklos reikalu šį ketvirtadienį, 7.30 v.v., klebonijoje šaukiamas susirinkimas. Stovyklai vadovauti šiais metais yra užsiregistravęs nemažas skaičius talkininkų. Stovyklos kapelionu bus kun. J. Staškevičius, kuris iš Romos į Torontą lėktuvu atvyks birželio 28 d.

— Praėjusį sekmadienį suėjo metai nuo a.a. vysk. Pranciškaus Brazio mirties. Už garbųjį Velionį šį penktadienį, 8 v.r., Mišios.

— Artėja Kanados šeštadieninių lietuviškųjų mokyklų mokinių kongresas. Iškilmės vyks birželio 22 d. Toronto priemiestyje — Woodbridge. Įsijunkime visi tiek gausiu dalyvavimu, tiek ir nuoširdžia paslauga rengėjams.

TĖVŲ DĖMESIUI. Birželio 22, šeštadienį, Woodbridge įvyksta šeštadieninių mokyklų mokinių kongresas (pradžia 12 val.). Visi tėvai maloniai prašomi atvežti vaikus į kongresą. Toronto šeštadieninės mokyklos choras ir tautinių šokių grupės dalyvaus kongreso meninėj programoj. Todėl kas savaitę vyksta tautinių šokių repeticijos. Be to, šį trečiadienį, birželio 12, ir **kitą trečiadienį, birželio 11 d., 6.30 v. vakaro Šv. Jono Kr. parapijos salėje, sol. V. Verikaičiui vadovaujant, įvyks mokyklos choro repeticija.** Mieli tėvai, maloniai prašau būtinai atvežti mokinius, kurie dalyvauja chore, į repeticijas.

Mokyklos vedėjas

Ukrainiečių katalikų kardinolas J. Slipyj, popiežiaus Jono XXIII pastangomis išvaduotas iš sovietinės nelaisvės ir dabar gyvenąs Romoje, atvyksta į Torontą birželio 14, penktadienį. Ukrainiečiai katalikai rengia jam plataus masto priėmimą. Šį sekmadienį, birželio 16 d., 11 v.r., kardinolas laikys pamaldas parodų aikštėje (Bandshell) ir pasakys pamokslą. Tą pačią dieną, 4 v.p.p., jo garbei rengiamas didžiulis koncertas parodų aikštėje (Grandstand), kur yra 40.000 sėdimų vietų. Kardinolas viešės Toronte iki birželio 21 d., o po to išvyks į Winnipegą. Jis pažįsta nemažai lietuvių, kuriuos sutiko būdamas sovietiniuose kalėjimuose. Derėtų ir Kanados lietuviams pasveikinti garbingąjį svečią.

A. a. M. Aušrotienė, dalyvaujant gausiam būriui iš Toronto ir kitų vietovių, birželio 10 d. iš Šv. Jono Kr. par. bažnyčios palaidota lietuvių kapinėse, šalia savo anūko Antano. Ji sulaukė 82 m. amžiaus. Velionė pasižymėjo gera širdimi ir giliu pamaldumu. Ji turėjo 5 sūnus. Vytauto šeima torontiškiams labai gerai pažįstama. Antrasis sūnus Bronius gyvena Vašingtone, o kiti 3 sūnūs yra mirę anksčiau.

Kanados min. pirm. P. E. Trudeau, lankydamasis Toronte turėjo progos pasikalbėti ir su tautinių grupių spaudos atstovais Seaway Towers Motor viešbutyje. Pokalbyje jis pareiškė, kad politiniu atžvilgiu Kanadoje yra viena tauta. "Jeigu Kanadoje yra dvi tautos, tai Jūs, mano ponai, joms nepriklausote."

Leidinį "Lithuanians in Canada" birželio 10 d. paminėjo CFRB radijo stoties garsus pranešėjas Gordon Sinclair, turįs apie 260.000 klausytojų. Taipgi jis pranešė apie Toronte vykstančią baltiečių savaitę. Milijoninio tiražo savaitraštis "Time" savo recenzijų skyriuje, nors ir labai trumpai, paminėjo lietuvių leidinį.

B. Naujalis, turįs Toronte sveikatos kliniką, parašė 97 psl. knygą "Pažink savo širdį ir padėk jai". Atspausdino Pr. Enskaičio spaustuvė "Rūta" Hamiltone. Leidinyje autorius supažindina skaitytojus su širdies veikimu, jos priežiūra, apsauga ir gydymu. Yra keletas iliustracijų.

Prisikėlimo par. žinios

— Plučų šeimą, netekus dukrelės ir sesutės Lionginos, nuoširdžiai užjaučiame.

— Giliai užjaučiame V. Aušrotą ir jo šeimą, netekus mamytės.

— Nuoširdi užuojauta p. Howard, mirus jo žmonai Marijai.

— Nuoširdžiausi sveikinimai ir ilgiausių metų linkėjimai Lietuvos generaliniam konsului J. Žmuidzinui, sulaukus 70 m. amžiaus sukakties.

— Mišios šiokiadieniais: 7, 7.30 ir 8 val.; sekmadieniais: 8, 9, 10 ir 11.15 val.

— Užprašytos Mišios už a.a. Alg. Slapšį — birželio 16 d., 11.15 val.

— Baisiojo birželio minėjimas vyksta šiais metais bendrai visų pabaltiečių. Mūsų bažnyčioje sukaktis bus paminėta šį sekmadienį, 11.15 val. Mišiose.

— T. Paulius ir br. Hortulanas atlieka metines rekolekcijas Maine ir grįš sekančią savaitę.

— Suaugusių choro repeticija su sol. Verikaičiu įvyks šį ketvirtadienį įprastu laiku.

— Pakrikštyta: Viktoro ir Birutės Alksnių sūnus Viktoras Teodoras; Petro ir Joanos Alksnių sūnus Daniel Timoty.

Prisikėlimo par. vaikų choro dalyviai ir altoriaus berniukai su savo vadovais kun. B. Jurkšu, T. Rafaeliu ir trimis šeimininkėmis birželio 8 d. surengė tradicinę pavasario išvyką Albion Hills. Oras buvo gražus, todėl vaikai smagiai žaidė parke, žvejojo ir maudėsi ežere. 4 v.p.p. visi iškylos dalyviai susirinko prie išvykos stalų vakarienei. Užkandžių metu 11 metų amžiaus Liongina Plučaitė viena pasitraukė iš grupės. Jos nebuvimas greit buvo pastebėtas. Ekskursijos dalyviai, kurie jau rinkosi prie autobusų kelionei į Torontą, pasidalino grupėmis ir pasklido į visas parko puses jieškoti L. Plučaitės. Paplūdimio sargai, kurių mažam plote buvo net keturi, buvo tuojau užaliarmuoti. Jie per garsiakalbius keletą kartų šaukė nuklydusią mergaitę. Neradus ant kranto, jieškojimas buvo pradėtas vandenyje ir netrukus L. Plučaitė buvo ištraukta jau be sąmonės. Paplūdimio sargai keliolika minučių bandė ją atgaivinti dirtiniu kvėpavimu. Netrukus atsirado ir ambulansas su deguoniu, kuris buvo pučiamas į skenduolės plaučius, gulint jai ant kranto ir vykstant į ligoninę. Orangeville miesto ligoninėje dr. Davidson dėjo visas pastangas mergaitei atgaivinti, tačiau nepavyko. L. Plučaitė buvo palaidota iš Prisikėlimo bažnyčios birželio 11, antradienį, Šv. Jono kapinėse Port Credit. Giliam liūdesy paliko Lionginos tėveliai, 8 broliai-seserys ir kiti artimieji. **R.**

A.a. Iz. Matusevičiūtės paminklui statyti yra susidaręs iniciatorių būrelis. Iš apyl. valdybos įeina kun. P. Ažubalis ir S. Vaštokas, iš jos mokinių bei bičiulių: G. Balčiūnienė, O. Gailiūnaitė ir J. R. Simanavičius, o iš giminių — velionės sesuo p. Simonaitienė. Jau yra gauta ir aukų. Paminklas numatomas statyti dar šiais metais. Prisikėlimo bankelyje atidaryta sąskaita nr. 1952.

SPRINGHURSTE, lietuvių rajone, išnuomojamas vasarnamis. Šiltas-šaltas vanduo ir kiti patogumai. Skambinti 534-8154.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMU"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

Fleet Electric Co. Ltd.
ELEKTROS RANGOVAS
Atlieku visus elektros įrengimo darbus
923-7194. Sav. A. Čeponis

Birželio 28 dieną, penktadienį, Montrealyje,
PLATEAU SALĖJE, LAFONTAINE PARKE,

Lietuvos menininkų KONCERTAS

- **Vilniaus Filharmonijos kamerinis orkestras, vadovaujamas Sauliaus Sondeckio**
- **Konservatorijos liaudies instrumentų orkestras, vadovaujamas Prano Tamošaičio**
- **Vilniaus operos ir baleto teatro solistas Edvardas Kaniava**

Pradžia — 8 valandą vakaro
ĮĖJIMAS — $3.00

Bilietai gaunami D.L.K. Vytauto Klube
MOKSLEIVIAMS — $1.50

D.L.K. Vytauto Nepriklausomas Klubas

BALTIEČIŲ SAVAITĖ TORONTE

Ji pradėta baltiečių meno ir tautodailės parodų atidarymu (žiūr. 1 psl.). Meno parodą galima aplankyti iki šeštadienio. Savaitės programoje numatyti dar šie parengimai.

BIRŽELIO 12, TREČIADIENĮ, 8 V. VAKARO, estų, latvių ir lietuvių bendras meninis pasirodymas Toronto visuomenei prie naujosios miesto rotušės. Lietuviams atstovaus: "Varpo" tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Karasiejaus; skautų kanklių bei skudučių ansamblis, vad. Stp. Kairio.

BIRŽELIO 14, PENKTADIENĮ, 8 V. VAKARO, didysis visų **trijų tautybių koncertas** Ryersono instituto salėje, 43 Gerrard St. E. Ten bus prisiminti sibiriniai trėmimai ir Baltijos valstybių penkiasdešimtmetis. Programoje dalyvaus apie 200 dainininkų, kurie keletą dainų atliks bendrai. Bus ir "Varpo" choras, vad. D. Skrinskaitės, ir sol. V. Verikaitis. Estai su latviais taipgi parodys geriausias savo menines pajėgas. Laukiama šiame koncerte gausaus dalyvavimo.

BIRŽELIO 15, ŠEŠTADIENĮ, 10 V. RYTO, Estų Namuose, 958 Broadview Ave., politinė konferencija - simpoziumas, kuriame dalyvaus žymieji baltiečių veikėjai. Iš lietuvių pakviestas min. V. Sidzikauskas. Jis kalbės tema "Santykiai su kraštais". Kiti kalbės temomis: "Pabaltijo rusinimas" ir "Komunizmo metodai užjūriuose". Sveikinimo žodį tars visų trijų valstybių konsulai. Tos pačios dienos vakarą baltietės moterys Estų Namuose rengia priėmimą.

Rengėjai kviečia minėtuose parengimuose gausiai dalyvauti. Ypač įsidėmėtinas penktadienio koncertas, kuriame dalyvaus geriausios baltiečių meno pajėgos. Be to, tai bus centrinis Birželio įvykių paminėjimas.

Baltiečių meno parodą, kuri buvo atidaryta birželio 8 d. Lietuvių Namuose, 491 College St., galima aplankyti šiomis dienomis: šį penktadienį, birželio 14, nuo 2 v.p.p. iki 6 v.v.; šeštadienį birželio 15, nuo 10 v.r. iki 3 v.. p.p.

Kanados Baltiečių Federacijos susirinkimas šį šeštadienį, 3 v.p.p., Estų Namuose, 958 Broadview Ave.

Mūsų mielai draugijos narei

A † A

MARIJAI AUŠROTIENEI mirus, jos sūnums VYTAUTUI IR BRONIUI su šeimomis, ONAI AUŠROTIENEI su dukra ir visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. parapijos skyriaus valdyba ir narės

IŠNUOMOJAMAS priekinis kambarys. Pageidaujama moteris. Skambinti po 4 v. p. p. Tel. 533-7306.

SVEIKATA — BRANGIAUSIAS TURTAS, todėl saugok ją. Daugiau apie sveikatos apsaugą sužinosi paskaitę B. Naujalio "PAŽINK SAVO ŠIRDĮ IR PADĖK JAI". Knyga gaunama prisiuntus $2 šiuo adresu: RŪTA, 373 Charlton West, Hamilton, Ont.

Kanados slovėnai, nors ir negavo šimtmečio komisijos paramos, išleido 117 psl. knygą anglų kalba apie slovėną vyskupą Fridrik Baragą, kuris ilgą laiką dirbo su Kanados indėnais kaip misijonierius. Knygą parašė dr. Rudolf P. Čuješ, Šv. Pranciško Ksavero universiteto profesorius Antigonish, N. S., mieste. Leidėjas — Research Centre for Slovenian Culture Toronte. Slovėnų Kanadoje yra 23.000

Nemokamus anglų kalbos kursus yra įsteigęs Ontario provincijos sekretoriato pilietybės skyrius International Institute, 321 Davenport Rd., tel. 924-6621. Pamokos dėstomos kasdien, išskyrus šeštadienius, nuo 8.30 iki 11 val. ryto ir nuo 12 iki 2.30 v.p.p. Įsirašyti į kursus galima betkuriuo metu.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS Springhurste B Ave. viloje "Jūratė"; 2 miegamieji, virtuvė ir valgomasis su atskiru įėjimu nuo birželio 15 dienos, liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Sužinoti ir apžiūrėti ten pat.

BRADFORDO MOTELYJE, prie 11 plento, pusė mylios nuo Bradfordo, išnuomojami kambariai. Televizija ir maudymosi baseinas. Skambinti rezervacijai 775-6661. Savininkai — Kinderiai.

Nedidelis orkestras įvairiems parengimams prieinama kaina. Skambinti A. ZAREMBA Telefonas 767 - 7084.

ĐOVANŲ SIUNTINIUS į Lietuvą su užtikrintu pristatymu galima siųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras) 421 Hackney Rd., London, E. 2, England, SHO 8734 (sklb.).

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigią šią mokyklą gauna pigesnį auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinus leidimus. Mokiname vairuoti standartinėmis ar automatinėmis mašinomis.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Geriausiai pailsėsit per savo atostogas
lietuviškoje JANSONŲ vasarvietės CAPE COD viloje
AUDRONĖ
87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod., Mass., 02655 USA
Tel. (Area 617) 428 - 8425.
- Vila AUDRONĖ yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parko. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės atviros jūros paplūdimys (vos 7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarojimui nuo birželio 22 d. iki rugsėjo 15 dienos. **ir jau dabar priima užsakymus.**
Kreiptis: **Dr. E. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass., 02124, USA. Tel. 288-5999, o po birželio 18 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod Mass., Marija Jansonas.**
Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią CAPE COD žalumynuose paskendusią lietuvišką pajūrio vasarvietę.

PARDUODAMI SKLYPAI,
paruošti gyvenamų namų (plytinių ir vadinamų brick-vanier) statybai Port Severn, Ontario, 85 mylios nuo Toronto. Įvestas iš miesto vanduo. Kaina nuo $2.000.
Skambinti Rope Construction Co. Ltd.
A. Ropė, Port Severn, Ont. Tel. 705-538—2201

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. (kampas Bloor-Durie gatvių).
TEL. 762-4252
Sav. Alytė Kerberienė

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Parapijos išvyka - piknikas bus šį sekmadienį Vekterio vasarvietėje. Mišios ten bus atnašaujamos 11.30 val. Tikimasi, kad bus gražus oras. Jeigu lis lietus, išvykos nebus. Kviečiami atsilankyti parapijiečiai ir visi Montrealio lietuviai, nes savo atsilankymu paremsite parapiją. Malonėkite atvežti ir paaukoti loterijai dovanų.

— Serga muzikas Ambrozaitis. Į Prince Edward ligoninę nuvežta A. Mekšriūnienė. Santa Cabrini ligoninėje padarė kojų eperaciją A. Mikėnienei. Visiems ligoniams, ir tiems apie kuriuos parapija neturi žinių, nuoširdžiausi linkėjimai pasveikti.

— Mirė Gertrūda Grebliauskienė; buvo palaidota birželio 8 d. iš šv. Kazimiero bažnyčios Cote des Neiges kapinėse šalia savo prieš du mėnesius mirusio vyro.

— Birželio 15 d., 4 v.p.p., bus jungtuvės Roberto Girard su Ona Popieraite, o 5 v.p.p. Roberto Bergeron su Claudette Durocher.

— Parapijiečiams jau išsiuntinėti laiškai - kvietimai dalyvauti parapijos išvykoje - piknike ir įsigyti pridėtas loterijos knygutes.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — $151.25. **K.J.G.**

Laiškas parapijiečiams

Mieli parapijiečiai,

Nuoširdžiai prašau Jus ir šiais metais prisidėti prie mūsų metinio bazaro pasisekimo. Visai sumažėjus aukoms už pakvitavimus, bazaras sudaro pagrindines mūsų parapijos pajamas, kuriomis apmokame kiekvienais metais bent dalį skolų. Štai kodėl prašau išplatinti loterijos knygutes ir paaukoti rankdarbių. — Šia proga noriu taip pat padėkoti visiems mūsų choristams už jų gražų giedojimą sekmadieniais. Mes turime du chorus. Kviečiu visus, turinčius gėrą balsą ir gerą klausą, prisijungti prie mūsų chorų ateinantį rudenį. — Jau antri metai renkame bažnyčios dažymui aukas. Tačiau iki šiol yra surinkta tik $1382.30, kurių $1000 paaukojo Šv. Onos Dr-ja. Todėl šią vasarą kreipsimės į kiekvieną parapijiet asmeniškai, prašydami paaukoti bažnyčios dažymui. Retai ar tik porą kartų per metus ateinantieji yra prašomi paaukoti bent $20 ar $30. Ta proga nuoširdžiai dėkoju tiems, kurie aukojo net po $50 bažnyčios dažymui. Kol nebus surinkta bent du trečdaliai reikiamos sumos, t. y. apie $5000, tol nepradėsime bažnyčios dažymo. — Mūsų parapijos pavasario išvyka - piknikas įvyks birželio 16 d. Vekterio vasarvietėje, St. Henri de Mascouche (Route 18). Turėsime ten Mišias 11.30 v.r., o po pietų — žaidimai, loterija ir kitos pramogos. Nepamirškite loterijai dovanų ir atsivežkite taip pat savo draugus bei pažįstamus.

Kun. F. Jucevičius, klebonas

"Litas" praneša, kad nuo birželio 16 d. iki rugsėjo 15 d. Aušros Vartų skyrius sekmadieniais bus uždarytas. Nariai kviečiami vasaros metu savo bankines operacijas atlikti šiokiomis dienomis.

"Lito" balansas 1968 m. gegužės mėn. 31 d. buvo $2,220,125.64. Svarbesnės pozicijos: aktyve — kasa banke $67,894, paskolos $2,026,040, vertybiniai popieriai $92,692; pasyve — terminuoti indėliai $88,500, šėrai $1,442,348, depozitai $557,768, šių metų pelnas $39,447. Nežiūrint didelės bankų konkurencijos, "Litas" tebeauga ir yra pajėgus teikti nariams paskolas žemesnėmis palūkanomis nei kitos skolinimo ir taupymo institucijos. **Pr. R.**

Aušros Vartų par. žinios

— Birželio 4 d. palaidotas J. Manstavičius. Praėjusią savaitę Lietuvoje mirė ir palaidota Aug. Mylės motina Sofija Mylienė. Giminėms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

— Pakrikštyta G. R. ir Irenos Lavinskų dukra Diana-Luiza.

— Birželio įvykių minėjimas: birželio 13 d., ketvirtadienį, 6 v.v., vainiko padėjimas prie Dominion Square paminklo. Ecole Normale de Musique salėje, 4873 Westmount Ave., Westmount, visų trijų tautybių minėjimas 7.30 v.v. Lietuviams meninėje programoje atstovaus Šv. Kazimiero par. choras. Dalyvaukime.

— $10 vajui aukojo: V. Drešeris, A. Gudas, A. Baršauskas, P. Žitkus, T. Šaltenis, L. Gudas, K. Žemaitis, V. Givis, J. Lapinskas, K. Gotautis po $10; K. Smilgevičius — $100. Rinkliava — $218.

— Birželio 22 d. iš Montrealio į Torontą vyksta šeštadieninių mokyklų jaunimas dalyvauti mokyklų kongrese.

— Sol. E. Kardelienės muzikos studijos mokinių koncertas įvyks birželio 16, sekmadienį, 7 val., vak., AV salėje. Dalyvaukime.

— Sekantį sekmadienį per 11 val. Mišias pasimelskime už Sibiro tremtinius ir mirusius už laisvę.

Moksleivių ateitininkų stovykla įvyks nuo liepos 13 iki 21 d. "Baltijos" stovyklavietėje. Priimami vaikai nuo 7 iki 16 m. amžiaus. Gali būti ir neateitininkai. Šių metų stovyklos vadovybę sudaro: kun. Gediminas Kijauskas, SJ, — stovyklos vadovas ir kapelionas, sesuo Margarita ir studentė ses. Cecilija — mergaičių globėjos bei vadovės, sporto ir berniukų vadovas — Eugenijus Girdauskas iš Toronto, programų vadovė — Aldona Morkūnienė, jaunesnių mergaičių globėja — Julija Adomienė. Stovyklos mokestis $18 vienam vaikui, $15 antram ir $12 trečiam tos pačios šeimos vaikui. Registracijos mokestis $2, kuris priskaitomas draudai nelaimės atveju. Registruotis pas ses. Margaritą 1450 De Seve St., Montreal 20, P. Q. Tel. 766-9397. **Valdyba**

Kun. J. Gaudzė, kaip rašo Los Angeles Šv. Kazimiero par. biuletenis, lankėsi Los Angeles ir kalbėjo Mėlynosios Armijos nariams apie Marijos apsireiškimus, o lietuvių bažnyčioje pasakė pamokslą apie Marijos garbinimą. Jis taipgi aplankė savo bičiulius Edvardą ir Eleną Bartkus, kurie jam padėjo išeiti kunigo mokslus.

McGill universiteto geografijos skyriuje yra 60 žemėlapių su daugybe spalvotų taškų, kurie nurodo etninius, religinius, kalbinius ir pajamų kiekio skirtumus Montrealio metropolio plote. Kaip "confetti" atrodantys taškai susidaro iš skirtingų dydžių apskritimų, įvairių spalvų ir jų ryškumo. Jie parodo grupės dydį ir kaip stipriai ji reiškiasi. Tai darbas grupės tyrinėtojų, apmokamų dviejų kalbų ir kultūrų komisijos, kuri norėjo ištirti dvikalbio Montrealio gyventojų charakteristikas. Tai pirmas kartas, kad federacinė komisija pasinaudojo geografų pagalba.

Žemėlapiai, kuriuos galima matyti Physical Sciences Centre-Map Room (346), turi daugybę informacijų. Kadangi juos atspausdinti yra sunku, kol kas lieka sunkiau prieinami plačiajai publikai. **Can. Scene**

Mūsų Kredito Unijos nariui

A † A

JUOZUI MANSTAVIČIUI mirus, jo žmonai ELENAI dukrai BERTAI, sūnums JONUI ir ROBERTUI nuoširdžią užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
DEPOZITUS	4.4%	NEKILN. TURTO PASKOLAS	8%
ŠĖRUS	5¼%	ASMENINES PASKOLAS	9%
TERMIN. INDĖLIUS IKI 7%			

Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros šėrų ir depozitų sumos.
Įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000 abiejų rūšių paskoloms.

PARDUODAMI "ŽMOGUS IR JO PASAULIS" BILIETAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120